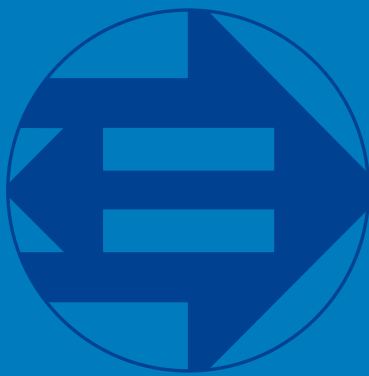
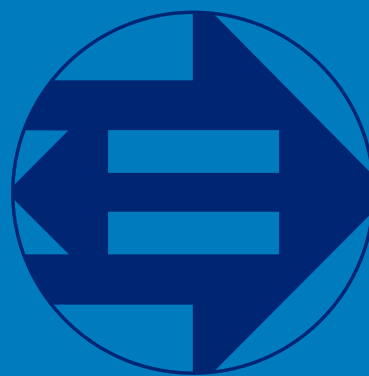
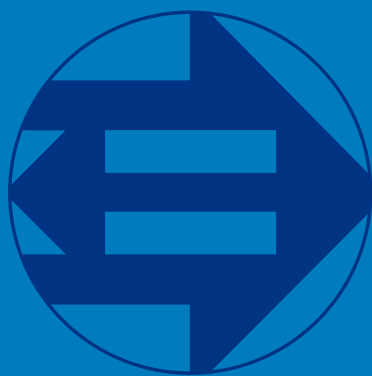

Európsky
ombudsman

Výročná správa
2012

SK

Vyhlasenie o poslaní Európsky ombudsman sa usiluje o spravodlivé vyriešenie sťažností na inštitúcie Európskej únie, podporuje transparentnosť a presadzuje administratívnu kultúru služby. Jeho cieľom je budovať dôveru prostredníctvom dialógu medzi občanmi a Európskou úniou, a podporovať najvyššie štandardy správania v inštitúciách Únie.

Európsky
ombudsman

Výročná správa
2012

Obsah

Úvod ombudsmana	4
1 Sťažnosti a vyšetrovania	11
1.1 Mandát a postupy ombudsmana	12
1.2 Prehľad sťažností preskúmaných v roku 2012	18
1.3 Analýza začatých vyšetrovaní	24
1.4 Zistenia z vyšetrovaní ombudsmana	29
1.5 Vzorové prípady ako príklad osvedčených postupov	36
1.6 Tematická analýza uzavretých vyšetrovaní	38
1.7 Postúpenia a rady	56
2 Vzťahy s inštitúciami, ombudsmanmi a inými zainteresovanými stranami	59
2.1 Vzťahy s inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami EÚ	60
2.2 Vzťahy s ombudsmanmi a podobnými orgánmi	61
2.3 Vzťahy s inými zainteresovanými stranami	63
2.4 Práva osôb so zdravotným postihnutím	68
3 Zdroje	71
3.1 Zamestnanci	72
3.2 Rozpočet	74
3.3 Využívanie zdrojov	75
Ako kontaktovať Európskeho ombudsmana	76

Úvod ombudsmana

S radosťou vám predstavujem výročnú správu Európskeho ombudsmana za rok 2012. Na týchto stranách sa nachádza komplexná správa o našich činnostiach v oblasti vybavovania sťažností, prehľad nášho úsilia zameraného na podporu dobrej správy v inštitúciách, orgánoch, úradoch a agentúrach Európskej únie a na prezentáciu našich osvetových aktivít, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby európski občania mohli plne využívať svoje práva.

Správa sa začína týmto úvodom, v ktorom upozorňujem na najdôležitejšie udalosti roka 2012 v rámci inštitúcie. Kapitola 1 obsahuje komplexný prehľad práce ombudsmana pri riešení sťažností a pri vyšetrovaní vrátane vysvetlenia mandátu a postupov ombudsmana. Kapitola 2 je venovaná vzťahom ombudsmana s ostatnými inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami EÚ,¹ vzťahom s obcou národných, regionálnych a miestnych ombudsmanov v Európe a s ďalšími dôležitými zainteresovanými stranami. Prvýkrát obsahuje aj oddiel o právach osôb so zdravotným postihnutím. Napokon sa v kapitole 3 uvádzajú informácie o zamestnancoch a rozpočte úradu ombudsmana.

Rekordný rok z pohľadu sťažností a vyšetrovaní

Rok 2012 bol pre ombudsmana a jeho zamestnancov obzvlášť rušný, s rekordným počtom začatých a ukončených vyšetrovaní. 465 začatých vyšetrovaní predstavuje 18 % zvýšenie v porovnaní s rokom 2011². Počet ukončených vyšetrovaní sa zvýšil o 23 % v porovnaní s predošlým rokom a dosiahol nový vrchol – 390. Všeobecnejšie, tak ako v roku 2011, ombudsman pomohol viac ako 22 000 jednotlivcov tým, že sa zaoberal ich sťažnosťami (2 442 prípadov), poskytol odpoveď na ich žiadosti o informácie (1 211), alebo poskytol poradenstvo prostredníctvom interaktívneho sprievodcu na našej webovej stránke (19 281).

Celkový počet sťažností podaných ombudsmanovi klesal už štvrtý rok po sebe, čo odráža úspešnosť interaktívneho sprievodcu. Tento počet klesol z 3 406 sťažností v roku 2008 na 2 442 sťažností v roku 2012 najmä preto, že menej ľudí podáva sťažnosti ombudsmanovi z nesprávnych dôvodov. V prípadoch, keď sa na nás obracajú jednotlivci, ktorí by sa v skutočnosti mali sťažovať niekde inde, snažíme sa im poradiť, alebo prípad presunúť. Najčastejšou radou, ktorú môj úrad poskytuje, je odporúčanie obrátiť sa na člena Európskej siete ombudsmanov³. Takmer 60 % sťažností spracovaných v roku 2012 patrilo do pôsobnosti niektorého z členov Európskej siete ombudsmanov. Iba o niečo viac ako polovica týchto prípadov (30 % z celkového počtu) patrila do právomoci Európskeho ombudsmana. Pokiaľ ide o sťažnosti nepatriace do pôsobnosti ombudsmana, počet 1 720 je najnižší za posledných desať rokov.

Po zefektívnení vybavovania týchto sťažností „mimo pôsobnosti ombudsmana“ bolo možné vybavovať ich v roku 2012 oveľa rýchlejšie. Pre zvýšený počet prípadov však ukončenie vyšetrovaní trvalo v priemere trochu dlhšie, konkrétne jedenásť mesiacov v roku 2012 v porovnaní s desiatimi mesiacmi v roku 2011. Napriek tomu sme väčšinu vyšetrovaní (69 %) ukončili do jedného roka, čím sme mierne zlepšili náš výsledok z roku 2010 (66 %). Dosiahli sme to s plánovaným počtom zamestnancov, ktorý na rok 2012 predstavoval celkovo 66 pracovných miest, a s rozpočtovými prostriedkami vo výške 9 516 500 EUR.

1. Z dôvodu stručnosti sa v tejto správe používa termín „inštitúcia“, ktorý sa vzťahuje na všetky inštitúcie, orgány, úrady a agentúry EÚ.

2. Ako sa vysvetľuje vo *výročnej správe za rok 2011*, postupy ombudsmana boli upravené v roku 2011 a výsledkom týchto úprav bol rekordný počet 396 vyšetrovaní začatých v danom roku. Ďalšie zvýšenie v roku 2012 predstavuje pokračovanie tohto trendu.

3. Sieť tvorí už viac než 99 kancelárií v 35 európskych krajinách. Zahŕňa národných a regionálnych ombudsmanov a podobné orgány členských štátov Európskej únie, kandidátskych krajín uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ a ďalších krajín Európskeho hospodárskeho priestoru a/alebo schengenského priestoru, ako aj Európskeho ombudsmana a Výbor pre petície Európskeho parlamentu.

Úvod ombudsmana

Rušný rok v oblasti dozoru nad správou EÚ

Tak ako každý rok, najviac vyšetровaní, ktoré ombudsman v roku 2012 začal, sa týkalo Európskej komisie (245 vyšetровaní alebo 53 % z celkového počtu). Vzhľadom na to, že Komisia je hlavnou inštitúciou EÚ, ktorá prijíma rozhodnutia s priamym dosahom na občanov, je logické, že by mala byť hlavným objektom sťažností občanov. Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO), ktorého rozhodnutia sa dotýkajú občanov, ktorí chcú pracovať v správe EÚ, zaznamenal 78 vyšetровaní (17 %). Nielenže to predstavuje zdvojnásobenie počtu vyšetровaní v porovnaní s minulým rokom (42 vyšetровaní), ale s poľutovaním musím konštatovať, že reakcia úradu EPSO na niektoré prednesené problémy v roku 2012 vyvolala obavy.

Celkovo 24 vyšetровaní začatých v roku 2012 (5 %) sa týkalo Európskeho parlamentu, 14 Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (3 %) a 7 Európskej investičnej banky (1,5 %). Ďalších 97 vyšetровaní (21 % z celkového počtu) sa týkalo iných inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr EÚ. Z toho 58 vyšetровaní sa týkalo agentúr EÚ. Pokračoval som vo svojom programe návštev agentúr počas roka celkovo ôsmimi návštevami.

Tak ako každý rok, aj v tejto správe uvádzam vzorové prípady, ktoré by mali slúžiť ako model z hľadiska reakcie na problémy, na ktoré upozorňuje ombudsman. Šesť z tohtoročných desiatich vzorových prípadov sa týka Komisie a po jednom vzorovom prípade majú Európska rada, Rada EÚ, Európska centrálna banka a Európska agentúra pre lieky. Šesť prípadov súvisí s transparentnosťou a ďalší s Chartou základných práv EÚ. Objavujú sa aj problémy súvisiace s náborm zamestnancov, úctou voči občanom a kompenzáciou.

Uvedené prípady sú opísané v časti 1.5 tejto správy. V nasledujúcej tematickej analýze sa poukazuje na najvýznamnejšie právne a faktické zistenia v rozhodnutiach ombudsmana, ktorými sa uzavreli vyšetровania v roku 2012. Základnými témami tejto tematickej analýzy sú: (i) otvorenosť, prístup verejnosti a osobné údaje (22 % z celkového počtu uzavretých vyšetровaní); (ii) Komisia ako strážkyňa zmlúv (22 %); (iii) vyhodnotenie ponúk a priznanie grantov (7 %); (iv) plnenie zmlúv (4 %); (v) správa a služobný poriadok (17 %); (vi) konkurzy a výberové konania (21 %) a (vii) inštitucionálne, politické záležitosti a iné (12 %).

Treba poznamenať, že vôbec prvýkrát je počet vyšetровaní týkajúcich sa Komisie ako strážkyne zmlúv rovnaký ako počet vyšetровaní týkajúcich sa transparentnosti. Vzhľadom na dôležitú úlohu, ktorú v tejto oblasti zohráva ombudsman, je poľutovaniahodné, že nové oznámenie Komisie o vzťahoch so sťažovateľmi v súvislosti s porušovaním právnych predpisov EÚ nie je, ako predošlé, adresované ombudsmanovi. V júni 2012 som o tejto záležitosti napísal generálnej tajomníčke Komisie.

Z 390 vyšetровaní ukončených v roku 2012 bolo desať vyšetровaní, ktoré ombudsman uskutočnil z vlastného podnetu. Dospel som k záveru, že k nesprávnemu úradnému postupu došlo v 56 prípadoch (nárast zo 47 prípadov v roku 2011) a na základe návrhu odporúčaní, ktoré som vydal, sa v 9 z týchto prípadov (v porovnaní s 13 prípadmi v roku 2011) dosiahol pozitívny výsledok pre sťažovateľa. Ombudsman vydal v roku 2012 kritické poznámky v 47 prípadoch, čo je o dvanásť prípadov viac ako v roku 2011. Aj tento vývoj vyvoláva obavy a pozorne budem sledovať opatrenia inštitúcií v nadväznosti na tieto poznámky vo svojej ročnej štúdií o následných opatreniach prijatých

v nadväznosti na kritické a ďalšie poznámky. Pokiaľ ide o ďalšie poznámky, v roku 2012 som ich uviedol v 30 prípadoch s cieľom zvýšiť kvalitu správy.

Počet prípadov, ktoré inštitúcie vyriešili, alebo pri ktorých dosiahli priateľské riešenie, mierne klesol na 80 (v porovnaní s 84 prípadmi v roku 2011). V 197 prípadoch (v porovnaní so 128 prípadmi v roku 2011) ombudsman dospel k záveru, že ďalšie vyšetrovania nie sú opodstatnené. Mnohé z nich boli výsledkom zmien v rámci zjednodušeného postupu, ktoré ombudsman zaviedol v roku 2011. V 76 prípadoch som nezistil nesprávny úradný postup (v porovnaní so 64 prípadmi v roku 2011).

Pozitívny rok z hľadiska vplyvu ombudsmana

Prvýkrát v roku 2012 sme dostali konkrétnu odpoveď na otázku „Aký úspešný je európsky ombudsman?“ V dvoch publikáciách z minulého roka – v nadväzujúcej štúdii ku kritickým a ďalším poznámkam a v novej správe o súlade – sa dospelo k záveru, že v štyroch z každých piatich prípadov (82 %) sa inštitúcie EÚ riadia odporúčaniami ombudsmana. Inými slovami, zo 120 prípadov, v ktorých bol ombudsman vyzvaný, aby vyjadril svoje poznámky a vydal odporúčania v súvislosti s prípadmi uzavretými v roku 2011, inštitúcie poskytli 98 pozitívnych odpovedí buď v roku 2011 alebo počas roku 2012. Nadväzujúca štúdia a správa o súlade, ktoré sa týkajú prípadov uzavretých v roku 2012, sa odteraz skombinujú s cieľom poskytnúť komplexný pohľad na rozsah, v akom inštitúcie EÚ dodržiavajú odporúčania ombudsmana. Plánujeme túto novú, spojenú správu zverejňovať každý rok v novembri.

Spätná väzba k nadväzujúcej štúdii, ktorú sme počas roka dostali od predsedu Európskej rady Hermana Van Rompuya, ma ešte viac presvedčila o hodnote tohto postupu, a čo je dôležitejšie, aj o tom, že musím pokračovať v tejto tvrdej práci pre občanov. Predseda Van Rompuy napísal:

„Táto práca je ďalším podstatným prvkom, ktorým sa uisťuje verejná mienka o tom, že naša Únia má zabudovaný systém brzd a rovnováhy mocí. Aj pre tých občanov, ktorí sa nemusia obrátiť na ombudsmana, je dôležité, aby vedeli, že takéto záruky existujú a aktívne sa využívajú.“

Hádám ani netreba pripomínať, že budeme pokračovať v našom úsilí podporovať najvyššie štandardy správania sa v inštitúciách, ako sa stanovuje v programovom vyhlásení ombudsmana. Pamätajúc na tento cieľ ombudsman v roku 2012 zverejnil vo všetkých úradných jazykoch EÚ súbor zásad verejnej služby, podľa ktorých by sa mali správať zamestnanci verejnej správy EÚ. Toto je päť zásad verejnej služby: oddanosť Európskej únii a jej občanom, integrita, objektivita, rešpekt voči iným a transparentnosť. V týchto zásadách, ktoré boli sformulované po počiatkovej konzultácii s Európskou sieťou ombudsmanov, sa zohľadňujú osvedčené postupy v členských štátoch. V súvislosti s prvým návrhom zásad sa uskutočnili aj verejné konzultácie. Po uverejnení týchto zásad vypracoval ombudsman pre svoj vlastný úrad usmernenia týkajúce sa etiky a deontológie.

Úvod ombudsmana

Najvýznamnejšou udalosťou roka 2012 v oblasti komunikácie bol pre Európskeho ombudsmana seminár s názvom „Európa v kríze: výzva – ako získať dôveru občanov“. Pán José Manuel Barroso, predseda Európskej komisie, bol jeden z hlavných rečníkov tohto podujatia.

Úspešný rok z hľadiska osvetu medzi občanmi

Na tieto zásady som upozornil v marci na stretnutí s generálnymi riaditeľmi Komisie a zdôraznil som, že v čase, keď EÚ čelí vážnej kríze, môžu zásady pomôcť vybudovať väčšiu dôveru medzi občanmi a inštitúciami. Naše doteraz najväčšie podujatie so zainteresovanými stranami poskytlo občanom príležitosť diskutovať na tému „Európa v kríze: výzva – ako získať dôveru občanov“ s predsedami Európskeho parlamentu, Komisie a Rady EÚ. Cieľom podujatia bolo preskúmať konkrétne opatrenia, ktoré môžu prijať európske a vnútroštátne inštitúcie so zámerom získať dôveru občanov – to

znamená opatrenia, v ktorých sa odzrkadľuje hlavná zásada programového vyhlásenia ombudsmana, teda, vybudovať dôveru prostredníctvom dialógu medzi občanmi a Úniou. Interaktívny charakter podujatia umožnil publiku, ktoré sa nenachádzalo v rokovacej miestnosti, sledovať diskusiu na internete (webstream) a prispievať otázkami a komentármi prostredníctvom služby Twitter. Na tzv. tweetovej stene v rokovacej miestnosti sa zobrazovali príspevky občanov a rečníci mali možnosť reagovať na ne. Tohtoročným uverejnením videoklipu na našej webovej stránke a na kanáli YouTube sa opätovne potvrdili naše odhodlanie vykonávať osvetu medzi občanmi vzrušujúcim a inovačným spôsobom.

Dňa 28. septembra ombudsman usporiadal seminár v Bruseli v spolupráci s mechanizmom EIB na vybavovanie sťažností s názvom „Medzinárodný deň za právo vedieť – Transparentnosť a zodpovednosť v medzinárodných rozvojových bankách“.

Ôsmy regionálny seminár Európskej siete ombudsmanov sa konal v Bruseli od 14. do 16. októbra.

Ďalšou významnou udalosťou ročného kalendára tematických podujatí ombudsmana je Medzinárodný deň za právo vedieť, ktorý každoročne pripadá na 28. septembra. V roku 2012 ombudsman v spolupráci s mechanizmom Európskej investičnej banky (EIB) na vybavovanie sťažností usporiadal seminár s názvom „Transparentnosť a zodpovednosť v medzinárodných rozvojových bankách“. Toto podujatie nadviazalo na 9. Každoročné stretnutie nezávislých mechanizmov zodpovednosti (IAM), ktoré sa konalo od 25. do 27. septembra 2012 a ktoré spoločne zorganizovali ombudsman, Európska investičná banka a Luxemburská univerzita.

Ombudsman sa podieľal na organizácii ďalších troch podujatí, ktoré mali ústredný význam pre inštitúciu. Po prvé, ombudsman spolu s Výskumnou sieťou pre správne právo EÚ (ReNEUAL) v marci v Bruseli zorganizoval konferenciu, na ktorej sa skúmala možnosť prijať právo administratívnych postupov EÚ, teda všeobecný súbor pravidiel administratívnych postupov pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry EÚ.

Takisto sa v rámci tejto konferencie uvažovalo o možnom obsahu takéhoto zákona, v súvislosti s tvorbou pravidiel, rozhodovaním v jednotlivých prípadoch, verejnými zmluvami a informačnými sieťami. Po druhé, ombudsman spoluorganizoval ôsmy regionálny seminár Európskej siete ombudsmanov v Bruseli v októbri 2012. Seminár sa konal na pôde flámskeho parlamentu a parlamentu Valónskej bruselskej federácie. Napokon, v júni sa v Štrasburgu konal ôsmy kontaktný seminár Európskej siete ombudsmanov. Záverečné stretnutia na seminári boli zamerané na úlohu ombudsmanov v oblasti ochrany a propagácie základných práv.

Úvod ombudsmana

Úspešný rok inštitúcie

Jedna z otázok základných práv, na ktorú sa v roku 2012 ombudsman osobitne zamerlal, sa týkala integrácie osôb so zdravotným postihnutím. Ústredná úloha ombudsmana v súvislosti so zdravotným postihnutím bola uznaná, keď Rada v októbri schválila rámec na úrovni EÚ podľa Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Spolu s Výborom Európskeho parlamentu pre petície, Komisiou, Agentúrou Únie pre základné práva a Európskym fórom pre osoby so zdravotným postihnutím bude ombudsman pracovať na ochrane, propagácii a monitorovaní uplatňovania dohovoru. Tento dohovor je prvou zmluvou v oblasti ľudských práv, ktorú Európska únia ratifikovala. Pokiaľ ide o ombudsmana, najdôležitejšie je, aby Únia splnila sľuby, ktoré dala občanom podpísaním a ratifikovaním dohovoru.

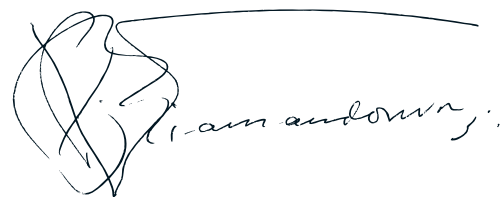
S cieľom čo najlepšieho využitia existujúcich zdrojov sa ombudsman počas roka 2012 zúčastnil na projekte vedenom Európskou nadáciou pre manažment kvality. Výsledok aj samotný proces boli veľmi veľkým prínosom. Vďaka úspešnému dokončeniu troch identifikovaných priorít v rámci zlepšenia sa v súčasnosti uznáva, že ombudsman je „odhodlaný usilovať sa o excelentnosť“. Tieto tri projekty boli zamerané na (i) zefektívnenie vybavovania sťažností, ktoré nepatria do mandátu, (ii) vymedzenie a vyjasnenie povinností vedúcich oddelení, riaditeľov a generálneho sekretára a (iii) vytvorenie jednoduchého mechanizmu spätnej väzby pre sťažnosti v podobe webového prieskumu spokojnosti. Počas roka

ombudsman uskutočnil aj prieskum týkajúci sa stratégie, správy a riadenia, v rámci ktorého vyzval externé aj interné zainteresované strany, aby ohodnotili náš výkon.

Pohľad na rok, ktorý je pred nami

Všetky uvedené činnosti znamenajú, že na konci roka 2012 sme dosiahli dobré výsledky, pokiaľ ide o sľuby, ktoré sme deklarovali v stratégii ombudsmana v rámci mandátu na roky 2009-2014⁴. Keďže jedným zo spoločných cieľov stratégie je zabezpečiť, aby európski občania mohli plne využívať svoje práva, tešíme sa na to, ako budeme v roku 2013, ktorý je Európskym rokom občanov, s novou dávkou energie a entuziazmu pracovať na dosiahnutí tohto cieľa.

Štrasburg, 11. februára 2013

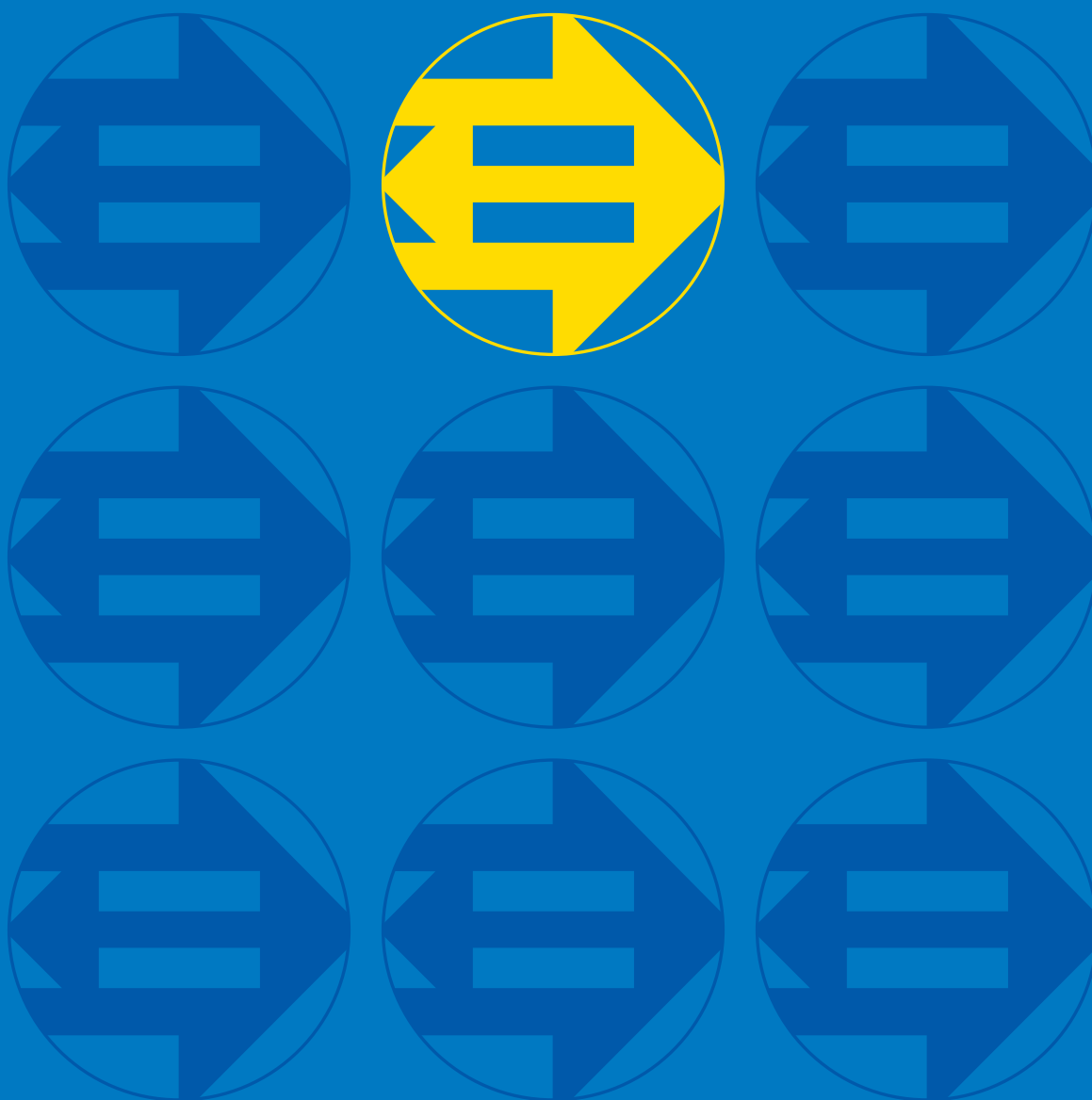

P. Nikiforos Diamandouros

4. Strategický dokument je k dispozícii v 23 jazykoch na internetovej stránke ombudsmana: <http://www.ombudsman.europa.eu/resources/strategy.faces>

1 Sťažnosti a vyšetrovania

V kapitole 1 je vysvetlený mandát a postupy ombudsmana, uvádza sa v nej prehľad sťažností riešených v roku 2012 a podrobná analýza ukončených vyšetrovaní. Obsahuje časť o vzorových prípadoch a tiež tematickú prezentáciu. Kapitola končí uvedením ďalších orgánov, ktoré sa zaoberajú sťažnosťami.

Stážnosti a vyšetrovania

1.1 Mandát a postupy ombudsmana

Úloha Európskeho ombudsmana

Možné prípady nesprávneho úradného postupu sa dostávajú do pozornosti ombudsmana hlavne prostredníctvom sťažností, hoci ombudsman vykonáva vyšetrovania aj z vlastného podnetu.

Úrad európskeho ombudsmana bol zriadený Maastrichtskou zmluvou ako súčasť občianstva Európskej únie. Článkom 24 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovuje právo sťažovať sa Európskemu ombudsmanovi, ktoré patrí k právam občanov Európskej únie. Toto právo sa uvádza aj v Charte základných práv EÚ (článok 43). Možné prípady nesprávneho úradného postupu sa dostávajú do pozornosti ombudsmana hlavne prostredníctvom sťažností, hoci ombudsman vykonáva vyšetrovania aj z vlastného podnetu.

Práca ombudsmana sa vykonáva v súlade s článkom 228 ZFEÚ, ako aj so Štatútom ombudsmana¹ a vykonávacími ustanoveniami prijatými ombudsmanom podľa článku 14 štatútu². Štatút ombudsmana a vykonávacie ustanovenia sa nachádzajú na webovej stránke ombudsmana (<http://www.ombudsman.europa.eu>) a aj v tlačenej podobe v úrade ombudsmana.

Mandát ombudsmana

Na základe článku 228 ZFEÚ je ombudsman oprávnený prijímať sťažnosti týkajúce sa prípadov nesprávneho úradného postupu v činnosti inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie s výnimkou Súdneho dvora Európskej únie pri výkone jeho súdnej moci.

Inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie

Inštitúcie EÚ sú uvedené v článku 13 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ). Neexistuje žiadna definícia alebo smerodajný zoznam orgánov, úradov a agentúr Únie. Termín zahŕňa orgány zriadené na základe zmlúv, ako napríklad Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV), ako aj orgány zriadené právnymi predpismi, ako napríklad Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA). Lisabonskou zmluvou sa rozširuje pôsobnosť ombudsmana, aby sa vzťahovala aj na prípadný nesprávny úradný postup v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky vrátane spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ.

Sťažnosti podané na orgány verejnej správy členských štátov nepatria do pôsobnosti Európskeho ombudsmana, aj keď sa týkajú záležitostí v rozsahu pôsobnosti právnych predpisov EÚ. Mnohé takéto sťažnosti patria do pôsobnosti národných a regionálnych ombudsmanov v Európskej sieti ombudsmanov (pozri časť 1.7).

Sťažnosti podané na orgány verejnej správy členských štátov nepatria do pôsobnosti Európskeho ombudsmana, aj keď sa týkajú záležitostí v rozsahu pôsobnosti právnych predpisov EÚ.

1. V júni 2008 Európsky parlament prijal rozhodnutie, ktorým sa reviduje štatút ombudsmana s účinnosťou od 31. júla 2008 (rozhodnutie Európskeho parlamentu 2008/587/ES, Euratom z 18. júna 2008, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 94/262/ESUO, ES, Euratom o úprave a všeobecných podmienkach upravujúcich výkon funkcie ombudsmana, Ú. v. EÚ L 189, 17.7.2008, s. 25).

2. Dňa 3. decembra 2008 ombudsman revidoval svoje vykonávacie ustanovenia s cieľom zohľadniť zmeny štatútu z júna 2008 a skúsenosti nadobudnuté od poslednej zmeny ustanovení v roku 2004. Nové vykonávacie ustanovenia nadobudli účinnosť 1. januára 2009.

Nesprávny úradný postup

V reakcii na výzvu Európskeho parlamentu, aby sa jasne vymedzil nesprávny úradný postup, ombudsman uviedol toto vymedzenie, ktoré Parlament uvítal v uznesení schválenom aj Komisiou:

„K nesprávnemu úradnému postupu dochádza, keď verejný orgán nekoná v súlade s pravidlom alebo princípom, ktorým je viazaný.“

Ombudsman vymedzil nesprávny úradný postup spôsobom, ktorým sa vyžaduje dodržiavanie právneho poriadku, zásad dobrej správy a základných práv.

Ombudsman vymedzil nesprávny úradný postup spôsobom, ktorým sa vyžaduje dodržiavanie právneho poriadku, zásad dobrej správy a základných práv. Charta základných práv zahŕňa právo na dobrú správu ako základné právo občanov Únie (článok 41).

Dňa 6. Septembra 2001 schválil Európsky parlament Európsky kódex riadnej správnej praxe, ktorý by mali inštitúcie EÚ, ich administratívy a ich úradníci rešpektovať vo svojich vzťahoch s verejnosťou. V tomto kódexe sa zohľadňujú zásady európskeho správneho práva obsiahnuté v judikatúre európskych súdov, pričom inšpirácia sa čerpá z národných zákonov. Ombudsman zverejní nové vydanie kódexu začiatkom roka 2013.

Je však potrebné poznamenať, že uvedenou definíciou sa neobmedzuje nesprávny úradný postup len na prípady, keď porušené pravidlo alebo zásada sú právne záväzné. Zásady dobrej správy siahajú ďalej než právo, od inštitúcií EÚ nevyžadujú len to, aby rešpektovali svoje právne povinnosti, ale aby sa zameriavali aj na služby a aby zabezpečili, aby sa s príslušníkmi verejnosti riadne zaobchádzalo a aby v plnej miere využívali svoje práva. Kým

teda nezákonnosť nevyhnutne vedie k nesprávnemu úradnému postupu v rámci pôsobnosti ombudsmana, nesprávny úradný postup neznamena automaticky nezákonnosť. Ak ombudsman zistí nesprávny úradný postup, neznamena to automaticky, že existuje nezákonné správanie, ktoré by mohlo mať súdny postih³.

Pokiaľ ide o pojem nesprávneho úradného postupu, existujú však obmedzenia. Ombudsman napríklad vždy zastával názor, že z politickej činnosti Európskeho parlamentu nevyplývajú problémy možného nesprávneho úradného postupu. Sťažnosti proti rozhodnutiam výborov Parlamentu, ako napríklad Výboru pre petície, nepatria preto do pôsobnosti ombudsmana.

³ Pozri v tejto súvislosti rozsudok Všeobecného súdu z 28. októbra 2004 v spojených veciach T-219/02 a T-337/02, *Herrera proti Komisii*, Zb. 2004, s. I-A-319 a s. II-1407, bod 101, a zo 4. októbra 2006 vo veci T-193/04, *Hans-Martin Tillack proti Komisii*, Zb. 2006, s. II-3995, bod 128.

Sťažnosti a vyšetrovania

Prípustnosť a dôvody vyšetrovaní

Sťažnosť musí spĺňať uvedené kritériá prípustnosti, aby ombudsman mohol začať vyšetrovanie. V týchto kritériách, stanovených v príslušných článkoch štatútu, sa určuje, že:

1. zo sťažnosti musí byť dostatočne zrejmé, kto ju podáva a čoho sa týka (článok 2 ods. 3).
2. ombudsman nesmie zasahovať do súdneho konania ani spochybňovať rozhodnutie súdu (článok 1 ods. 3).
3. sťažnosť sa musí predložiť do dvoch rokov odo dňa, od ktorého sa sťažovateľ dozvedel o skutočnostiach, ktoré sú predmetom sťažnosti (článok 2 ods. 4).
4. sťažnosti musí predchádzať uplatnenie príslušných správnych postupov vo vzťahu k zainteresovanej inštitúcii alebo orgánu (článok 2 ods. 4).
5. v prípade sťažností týkajúcich sa pracovnoprávných vzťahov medzi inštitúciami a orgánmi na jednej strane a ich úradníkmi a zamestnancami na strane druhej musia byť pred predložením sťažnosti vyčerpané možnosti na predloženie interných administratívnych žiadostí a sťažností (článok 2 ods. 8).

V článku 228 ZFEÚ sa stanovuje, že ombudsman sa pri vyšetrovaniach „presvedčí o opodstatnenosti šetrenia“. Počas roka 2011 ombudsman rozhodol, že prípady, v ktorých udelí sťažovateľovi možnosť, aby poskytol doplnkové informácie, podporné dokumenty, alebo ďalšie argumenty na podporu svojho prípadu, by sa mali počítať ako vyšetrovania (vysvetľujúce vyšetrovania). Ak ombudsman aj naďalej považuje informácie, ktoré poskytol sťažovateľ, za nedostatočné alebo nepresvedčivé, môže vyšetrovanie uzavrieť so zistením, že nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, alebo „že ďalšie vyšetrovania nie sú opodstatnené“, podľa vhodnosti. Na druhej strane, ak z informácií alebo vysvetlení, ktoré poskytol sťažovateľ, vyplýva, že má zmysel požiadať príslušnú inštitúciu EÚ o stanovisko, ombudsman to urobí.

V dôsledku tejto zmeny klasifikácie klesol podiel prípustných prípadov, ktoré ombudsman uzavrel so záverom, že nie je dôvod na začatie vyšetrovania, zo 40 % v roku 2010 a 24 % v roku 2011, až na 12 % v roku 2012. Tieto neopodstatnené prípady sú zväčša také, ktorými sa už zaoberal iný orgán, alebo pri ktorých sťažovateľ nepredložil písomný dôkaz potrebný na podporu svojej sťažnosti. V dôsledku toho sa počet vyšetrení, ktoré ombudsman začal, zvýšil z 396 v roku 2011 na 465 v roku 2012.

| V článku 228 ZFEÚ sa stanovuje, že ombudsman sa pri vyšetrovaniach „presvedčí o opodstatnenosti šetrenia“.

Sťažnosti a vyšetrovania z vlastného podnetu

Na základe článku 228 ZFEÚ je ombudsman oprávnený prijímať sťažnosti od všetkých občanov Únie alebo od fyzických či právnických osôb s bydliskom alebo so zaregistrovaným sídlom v členskom štáte Únie. Ombudsman má tiež právomoc otvárať vyšetrovania z vlastného podnetu. Na základe tejto právomoci ombudsman môže vyšetrovať možný prípad nesprávneho úradného postupu, na ktorý ho upozornila osoba, ktorá nie je oprávnená predložiť sťažnosť. Ombudsman v takýchto prípadoch postupuje tak, aby dotknutej osobe počas vyšetrovania poskytol rovnaké procedurálne možnosti ako v prípade, keby sa záležitosť riešila ako sťažnosť. V roku 2012 ombudsman začal dve takéto vyšetrovania z vlastného podnetu.

prípád **OI/3/2012/CK** sa týkal informácií poskytnutých kandidátom o výsledkoch výberových konaní organizovaných Európskou agentúrou pre bezpečnosť sietí a informácií (ENISA). Prípád **OI/2/2012/VL** sa týkal skutočnosti, že Oznámenie Komisie o vzťahoch so sťažovateľmi v súvislosti s porušovaním právnych predpisov Spoločenstva z roku 2002 nebolo poskytnuté vo všetkých úradných jazykoch EÚ. Napokon, prípád **OI/5/2012/BEH-MHZ** sa týkal plnenia povinností Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (Frontex) v oblasti základných práv. Súčasťou tohto vyšetrovania boli aj verejné konzultácie.

Ďalších osem vyšetrovaní z vlastného podnetu začal ombudsman v roku 2012 v súvislosti s programom návštev ombudsmana v agentúrach EÚ.⁴ Týkali sa

Ombudsman môže tiež využiť svoju právomoc a uskutočniť vyšetrovanie z vlastného podnetu na riešenie zjavných systémových problémov v inštitúciách. V roku 2012 sa tak stalo v piatich prípadoch.

Ombudsman môže tiež využiť svoju právomoc a uskutočniť vyšetrovanie z vlastného podnetu na riešenie zjavných systémových problémov v inštitúciách. V roku 2012 sa tak stalo v piatich prípadoch. Prípady **OI/1/2012/MHZ** a **OI/6/2012/MHZ** sa týkali Európskeho úradu pre výber pracovníkov (EPSO). Prvý prípád sa týkal fázy, v ktorej výberové komisie vo verejných súťažiach overujú podporné dokumenty kandidátov, kým druhý prípád sa týkal informácií poskytnutých vo výzvach na vyjadrenie záujmu, v súvislosti s nápravnými prostriedkami, ktoré majú kandidáti k dispozícii. Podobne,

Európskeho strediska pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop), Európskej nadácie pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofoundu), Jednotky justičnej spolupráce EÚ (Eurojustu), Európskeho policajného úradu (Europolu), Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB), agentúry ENISA, Európskej chemickej agentúry (ECHA) a agentúry Frontex. Účelom týchto návštev je podporiť dobrú správu a vymieňať si osvedčené postupy. Súhrnné informácie o týchto vyšetrovaniach sa nachádzajú na adrese: <http://www.ombudsman.europa.eu/activities/visits.faces>

4. Úplné vysvetlenie postupu, na základe ktorého sa realizujú tieto návštevy, sa nachádza vo *výročnej správe za rok 2011*.

Sťažnosti a vyšetrovania

Postupy ombudsmana

Písomné a zjednodušené postupy vyšetrovania

Všetky sťažnosti zaslané ombudsmanovi sa zaregistrujú a potvrdia, obvykle do týždňa od ich prijatia. Sťažovateľ je informovaný o danom postupe v liste potvrdzujúcom prijatie, ktorý obsahuje referenčné číslo, ako aj meno a telefónne číslo osoby, ktorá sa sťažnosťou zaoberá. Týka sa to aj informácií o ochrane osobných údajov sťažovateľa.

Následne sa sťažnosť skúma s cieľom určiť, či patrí do pôsobnosti ombudsmana. Ombudsman sa v roku 2011 rozhodol zefektívniť vybavovanie sťažností, ktoré nepatria do jeho pôsobnosti, s cieľom čo najrýchlejšie informovať sťažovateľov o skutočnosti, že sa nemôže zaoberať ich sťažnosťou. V súčasnosti sa týmito sťažnosťami zaoberá registratúra úradu a sťažovateľom vysvetľuje, prečo konkrétna sťažnosť nepatrí do mandátu ombudsmana, a ak je to možné, postupuje ju príslušnému orgánu, alebo sťažovateľovi poradí, na koho sa môže obrátiť. Sťažovatelia môžu podať zdôvodnenú žiadosť, aby ombudsman prehodnotil záver, že sťažnosť nepatrí do jeho pôsobnosti.

Týmto novým postupom vybavovania takýchto sťažností sa výrazne znížilo množstvo času potrebného na odpoveď na sťažnosti v prípadoch, ktoré nepatria do pôsobnosti ombudsmana.

Ak sťažnosť patrí do jeho pôsobnosti, ombudsman preskúma, či spĺňa uplatniteľné podmienky prípustnosti. Následne rozhodne, zvyčajne do jedného mesiaca, či začne vyšetrovanie. Ak sa vyšetrovanie nezačne, sťažovateľovi sa oznámi dôvod.

Ak sa ombudsman nazdáva, že vyšetrovanie je potrebné, má k dispozícii niekoľko možností:

- Ak sa od sťažovateľa vyžadujú ďalšie informácie, ombudsman ho môže vyzvať, aby poskytol vysvetlenia. V závislosti od vysvetlení ombudsman môže rozhodnúť, že prípad uzavrie, alebo ak dospeje k záveru, že príslušná inštitúcia, by mala vysvetliť svoj postoj, môže ju požiadať o predloženie stanoviska.
- Ombudsman môže rozhodnúť, že vykoná inšpekciu dokumentov v spise inštitúcie (pozri ďalej) s cieľom zistiť, či je potrebné požiadať inštitúciu o stanovisko.
- Alternatívna možnosť k začatiu písomného vyšetrovania možného nesprávneho úradného postupu s cieľom rýchlo vyriešiť príslušný problém spočíva v tom, že ombudsman môže kontaktovať inštitúciu neformálne s cieľom pokúsiť sa dosiahnuť riešenie. Táto možnosť sa často využíva v prípadoch, keď sa sťažnosť týka situácií, keď inštitúcia neodpovedá, alebo nedokáže poskytnúť primeranú odpoveď. V roku 2012 bolo 53 prípadov vyriešených po intervencii ombudsmana, keď sa úspešne získala rýchla odpoveď na korešpondenciu, ktorá nebola zodpovedaná.⁵

Týmto novým postupom vybavovania takýchto sťažností sa výrazne znížilo množstvo času potrebného na odpoveď na sťažnosti v prípadoch, ktoré nepatria do pôsobnosti ombudsmana.

5. Ako sa vysvetľuje vo výročnej správe za rok 2011, postup ombudsmana v tejto oblasti bol zmenený v roku 2011 s cieľom ponúknuť sťažovateľom príležitosť predložiť pripomienky k odpovedi inštitúcie. Základným štatistickým dôsledkom tohto nového prístupu je skutočnosť, že ombudsman teraz uzatvára menej prípadov po ich vyriešení inštitúciou a zároveň uzatvára väčší počet prípadov so zistením, že nedošlo k nesprávne úradnému postupu alebo že ďalšie vyšetrovanie nie je opodstatnené.

Počas vyšetovania ombudsman informuje sťažovateľa o každom novom kroku, ktorý podnikne. Keď sa ombudsman rozhodne

V článku 3 ods. 2 Štatútu sa tiež vyžaduje, aby úradníci a ostatní zamestnanci inštitúcií EÚ na žiadosť

Počas vyšetovania ombudsman informuje sťažovateľa o každom novom kroku, ktorý podnikne.

uzavrieť vyšetovanie, informuje sťažovateľa o výsledkoch vyšetovania a svojich záveroch. Rozhodnutia ombudsmana nie sú právne záväzné a nepredstavujú zákonne vykonateľné práva alebo povinnosti pre sťažovateľa, ani pre dotknutú inštitúciu.

Nahliadanie do spisov a vypočúvanie svedkov

V článku 3 ods. 2 štatútu ombudsmana sa vyžaduje, aby inštitúcie EÚ poskytli ombudsmanovi všetky informácie, ktoré od nich požaduje, a aby mu poskytli prístup k príslušným spisom. Na základe svojej právomoci nahliadnuť do spisov môže ombudsman overiť úplnosť a presnosť informácií, ktoré poskytla dotknutá inštitúcia EÚ. Skutočnosť, že ombudsman môže viesť dôkladné a úplné vyšetovanie, je teda dôležitou zárukou pre sťažovateľa a verejnosť. Ombudsman v roku 2012 využil svoju právomoc nahliadnuť do spisov inštitúcie v 36 prípadoch, v porovnaní s 38 prípadmi v roku 2011.

ombudsmana vypovedali, aj keď naďalej zostávajú viazaní príslušnými ustanoveniami služobného poriadku, najmä mlčanlivosťou. Ombudsman v roku 2012 svoju právomoc vypočuť svedkov nevyužil.

Požiadavka, aby ombudsman zachovával dôvernú dokumentov a informácií, ktoré získal v priebehu vyšetovania, je vysvetlená a posilnená v revidovanom štatúte z roku 2008. Zmeneným a doplneným štatútom sa zabezpečuje, že ombudsmanov prístup k utajovaným informáciám či dokumentom, najmä k citlivým dokumentom v zmysle článku 9 nariadenia (ES) č. 1049/2001⁶, podlieha pravidlám príslušnej inštitúcie EÚ o bezpečnosti. Inštitúcie poskytujúce takéto utajované informácie alebo dokumenty informujú ombudsmana o tomto utajení. Okrem toho sa ombudsman s príslušnou inštitúciou vopred dohodne na podmienkach zaobchádzania s utajovanými informáciami alebo dokumentmi a inými informáciami, na ktoré sa vzťahuje povinnosť služobného tajomstva.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie; Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43.

Sťažnosti a vyšetrovania

1.2 Prehľad sťažností preskúmaných v roku 2012

Ombudsman v roku 2012 zaregistroval⁷ 2 442 sťažností v porovnaní s 2 510 v roku 2011. Z 2 460 spracovaných sťažností⁸ 30 % (740 sťažností) patrilo do pôsobnosti Európskeho ombudsmana.

Spolu 67 % sťažností, prijatých v roku 2012, bolo podaných cez internet.

Spolu 67 % sťažností, prijatých v roku 2012, bolo podaných cez internet. Veľká časť týchto sťažností (56 %) bola prijatá prostredníctvom elektronického formulára sťažnosti, ktorý sa nachádza na webovej stránke ombudsmana v 23 úradných jazykoch EÚ. V roku 2012 ombudsman dostal a odpovedal na viac ako 1 200 žiadostí o informácie. Hoci schránka elektronickej pošty ombudsmana zostáva hlavným prostriedkom korešpondencie,

128 žiadostí bolo podaných a ombudsman na ne odpovedal prostredníctvom tradičnej pošty a faxu. Výrazný trvalý pokles počtu prijatých žiadostí o informácie v posledných rokoch (1 200 v roku 2011, 1 000 v roku 2010, 1 850 v roku 2009, 4 300 v roku 2008 a 4 100 v roku 2007) potvrdzuje úspešnosť interaktívneho sprievodcu ombudsmana, ktorý sa nachádza na jeho webovej stránke od začiatku januára 2009. Prostredníctvom tohto sprievodcu môžu zúčastnené strany získať informácie bez toho, aby museli predložiť žiadosť. Ombudsman v roku 2012 vybavil celkovo viac ako 3 600 sťažností a žiadostí o informácie.

Európsky ombudsman začal 450 vyšetrovaní na základe sťažností a ďalších 15 vyšetrovaní začal z vlastného podnetu. Pre porovnanie, v roku 2011 to bolo 382 vyšetrovaní na základe sťažností a 14 z vlastného podnetu.

Výrazný trvalý pokles počtu prijatých žiadostí o informácie v posledných rokoch potvrdzuje úspešnosť interaktívneho sprievodcu ombudsmana, ktorý sa nachádza na jeho webovej stránke od začiatku januára 2009.

Tabuľka 1.1: Prípady riešené v roku 2012

Sťažnosti zaregistrované v roku 2012	2 442
Sťažnosti spracované v roku 2012	2 460
Sťažnosti patriace do pôsobnosti člena Európskej siete ombudsmanov	1 467
Sťažnosti patriace do pôsobnosti Európskeho ombudsmana z toho:	740 228 neprípustných 62 prípustných, ale bez dôvodov na začatie vyšetrovania 450 vyšetrovaní začatých na základe sťažností
Začaté vyšetrovania z vlastného podnetu	15
Uzavreté vyšetrovania z toho:	390 (vrátane 10 vyšetrovaní z vlastného podnetu) 206 z roku 2012 113 z roku 2011 71 z predošlých rokov

7. Táto kategória označuje sťažnosti „zaregistrované“ počas daného kalendárneho roka na rozdiel od sťažností „prijatých“ počas rovnakého obdobia, ale zaregistrovaných až v nasledujúcom roku.

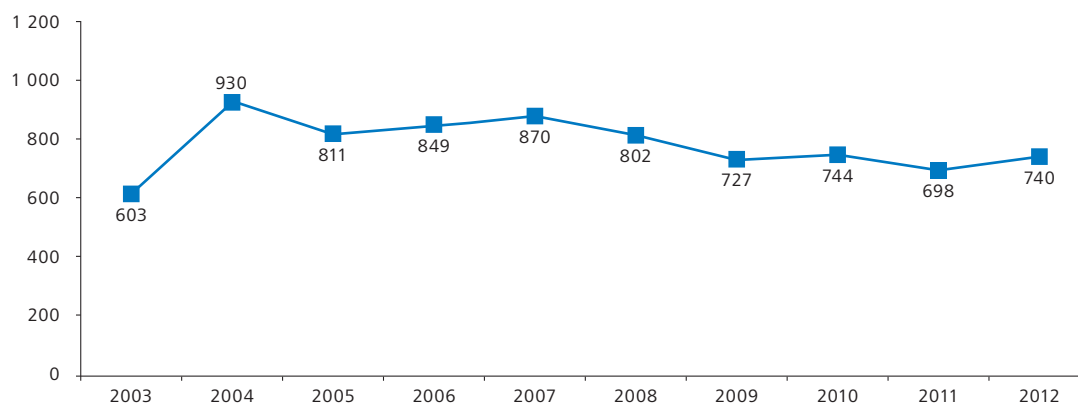
8. Štatistická kategória „spracované“ znamená, že ombudsman na základe analýzy určil, či sťažnosť (i) patrí do jeho pôsobnosti, (ii) spĺňa kritériá prípustnosti a (iii) spĺňa dôvody na začatie vyšetrovania, a informoval o tom sťažovateľa. Keďže si takáto analýza vyžaduje čas, počet sťažností „spracovaných“ v danom roku sa odlišuje od počtu sťažností „zaregistrovaných“ v tom istom roku. Počet sťažností spracovaných v danom roku zahŕňa sťažnosti zaregistrované pred koncom predchádzajúceho roka a spracované na začiatku daného roka. Nezahŕňa sťažnosti zaregistrované pred koncom daného roka a spracované na začiatku nasledujúceho roka.

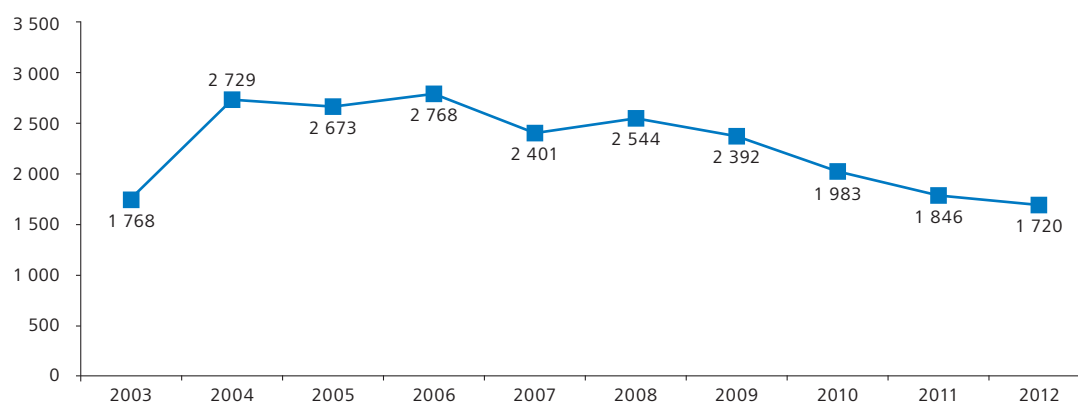
Ako vyplýva z obrázku 1.1⁹, počet sťažností patriacich do pôsobnosti ombudsmana od roku 2003 do roku 2004 prudko stúpol, od roku 2005 do roku 2008 dosahoval priemernú hodnotu zhruba 830 a od roku 2009 zostal na priemere zhruba 730.

Ako vidno na obrázku 1.2¹⁰, počet sťažností, ktoré nepatria do pôsobnosti ombudsmana, klesol v roku 2012 na 1 720, čo je najnižší počet zaznamenaný od roku 2002. Ombudsman pokračuje vo svojom úsilí znížiť počet sťažností, ktoré nepatria do jeho pôsobnosti. Dosahuje to tým, že poskytuje jasné informácie o tom, čo môže a čo nemôže urobiť, ako aj tým, že pomáha usmerňovať sťažovateľov, aby hneď na prvýkrát našli správnu adresu.

Obrázok 1.1: Počet sťažností patriacich do pôsobnosti ombudsmana v rokoch 2003-2012

Obrázok 1.2: Počet sťažností nepatriacich do pôsobnosti ombudsmana v rokoch 2003-2012

9. V roku 2005 sa 335 podaných sťažností, ktoré patrili do pôsobnosti ombudsmana, týkalo tej istej veci. Na presnejšie porovnanie jednotlivých rokov sa pri zadávaní údajov do obrázku 1.1 bralo do úvahy iba 11 týchto sťažností.

10. V roku 2006 sa 281 podaných sťažností, ktoré nepatrili do pôsobnosti ombudsmana, týkalo tej istej veci. Na presnejšie porovnanie jednotlivých rokov sa pri zadávaní údajov do obrázku 1.2 bralo do úvahy iba 11 týchto sťažností.

Sťažnosti a vyšetovania

V tabuľke 1.2 sa uvádza rozdelenie sťažností zaregistrovaných v roku 2012 podľa štátu pôvodu. Nemecko, krajina s najväčším počtom obyvateľov v EÚ, tradične podávalo najvyšší počet sťažností a po ňom nasledovalo Španielsko. V roku 2011 sa však tento trend zmenil, keď sa Španielsko dostalo z druhého miesta na vedúcu pozíciu, ktorú si v roku 2012 udržalo. Ako v roku 2011, po Španielsku nasledovalo Nemecko, Poľsko

a Belgicko. Vzhľadom na počet obyvateľov jednotlivých krajín najviac sťažností prišlo z Luxemburska, Cypru, Malty, Belgicka a zo Slovinska.

V roku 2012 podalo 17 členských štátov viac sťažností, ako by sa dalo očakávať vzhľadom na počet ich obyvateľov; deväť podalo menej, zatiaľ čo počet sťažností z jedného členského štátu (Estónska) bol v súlade s počtom jeho obyvateľov.

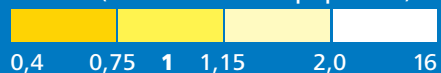
Tabuľka 1.2: Rozdelenie sťažností zaregistrovaných v roku 2012 podľa štátu pôvodu				
Krajina	Počet sťažností	% sťažností	% populácie EÚ	Pomer
Luxembursko	39	1,6	0,1	16,0
Cyprus	30	1,2	0,2	6,1
Malta	14	0,6	0,1	5,7
Belgicko	182	7,5	2,1	3,5
Slovinsko	31	1,3	0,4	3,2
Írsko	50	2,0	0,9	2,3
Bulharsko	66	2,7	1,6	1,7
Maďarsko	76	3,1	2,0	1,6
Španielsko	340	13,9	9,0	1,5
Portugalsko	77	3,2	2,1	1,5
Litva	23	0,9	0,7	1,3
Grécko	74	3,0	2,3	1,3
Lotyšsko	16	0,7	0,5	1,3
Slovensko	34	1,4	1,1	1,3
Dánsko	34	1,4	1,1	1,3
Poľsko	235	9,6	7,7	1,2
Rakúsko	45	1,8	1,7	1,1
Estónsko	7	0,3	0,3	1,0
Fínsko	25	1,0	1,1	0,9
Švédsko	38	1,6	1,8	0,9
Česká republika	42	1,7	2,1	0,8
Nemecko	273	11,2	16,6	0,7
Holandsko	51	2,1	3,3	0,6
Rumunsko	58	2,4	4,4	0,5
Spojené kráľovstvo	162	6,6	12,3	0,5
Francúzsko	138	5,7	12,8	0,4
Taliansko	118	4,8	11,9	0,4
Ostatné krajiny	138	5,7		
Neznáme	26	1,1		

Poznámka: Pomer bol vypočítaný ako podiel percenta sťažností a percenta obyvateľstva. Podiel je väčší ako 1, ak príslušná krajina podala ombudsmanovi viac sťažností, než by sa dalo očakávať vzhľadom na počet jej obyvateľov. Všetky údaje v tabuľke sú zaokrúhlené na jedno desatinné miesto.

Táto mapa sa zakladá na počte sťažností, ktoré ombudsman dostal z každého členského štátu, v pomere k počtu jeho obyvateľov (pozri poznámku k tabuľke 1.2 o výpočte pomere).

Pomer (% sťažností / % populácie)

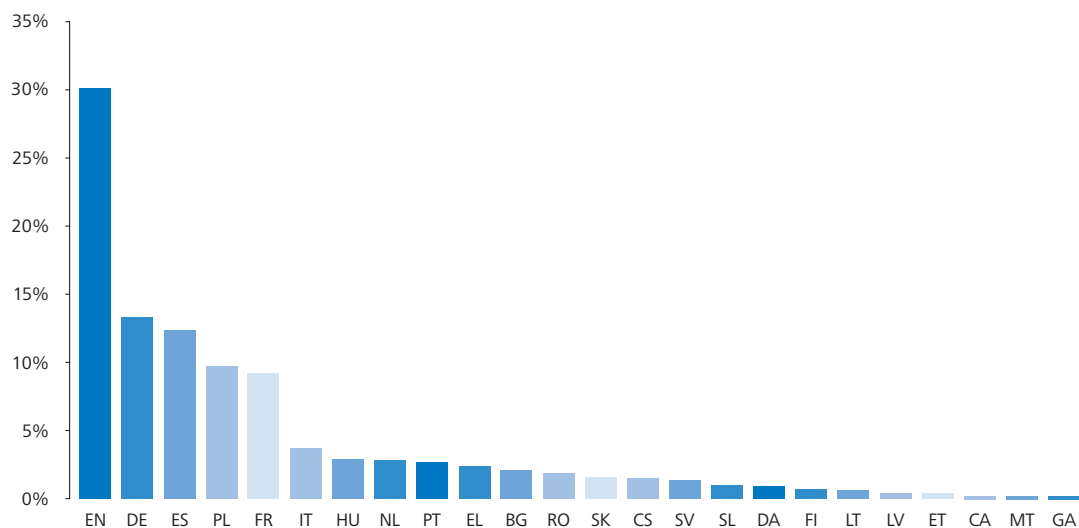
Sťažnosti a vyšetrovania

Sťažnosť sa môže ombudsmanovi predkladať v ktoromkoľvek z 23 úradných jazykov EÚ¹¹. Ako vyplýva z obrázku 1.3, v roku 2012 si väčšina sťažovateľov vybrala možnosť predložiť svoju sťažnosť ombudsmanovi v angličtine, po nej nasledovala nemčina a španielčina.

Ako vyplýva z obrázku 1.4, vo viac než 75 % prípadoch ombudsman dokázal poskytnúť sťažovateľovi pomoc tým, že začal vyšetrovanie (18,3 % prípadov), postúpil

prípád príslušnému orgánu, alebo poskytol sťažovateľovi radu, na koho sa má obrátiť (57,1 %). Časť 1.7 tejto správy je venovaná prípadom, ktoré ombudsman postúpil, alebo pri ktorých sťažovateľovi poradil, na koho sa má obrátiť. V 24,6 % prípadov, ktoré ombudsman riešil v roku 2012, dospel k záveru, že nie je možné poskytnúť žiadnu ďalšiu radu a informoval o tom sťažovateľa. V niektorých prípadoch to bolo z toho dôvodu, že sťažovateľ neuviedol, na koho alebo na čo sa chce sťažovať.

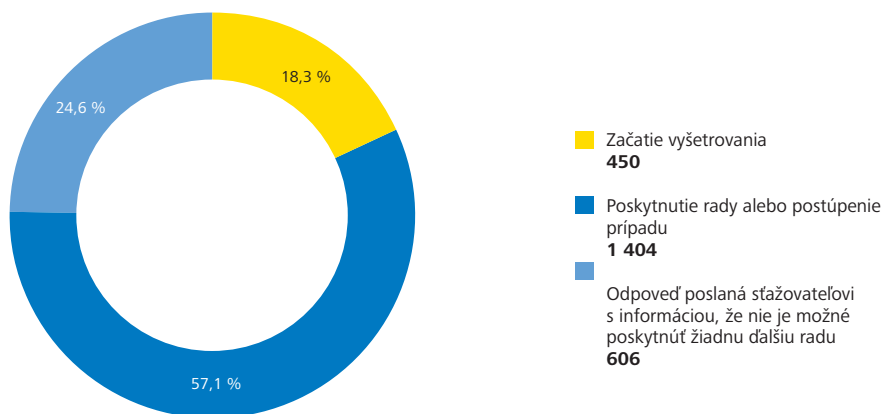
Obrázok 1.3: Rozdelenie sťažností podľa jazykov

11. Anglický, bulharský, český, dánsky, estónsky, fínsky, francúzsky, grécky, holandský, írsky, litovský, lotyšský, maďarský, maltský, nemecký, poľský, portugalský, rumunský, slovenský, slovinský, španielsky, švédsky a taliansky. Na základe dohody medzi Európskym ombudsmanom a španielskou vládou podpísanou v novembri 2006 sa občania môžu sťažovať ombudsmanovi aj v ktoromkoľvek z viacerých úradných jazykov v Španielsku (katalánskom/valencijskom, galícijskom a baskickom). Podpisom tejto dohody ombudsman uviedol do súladu svoje postupy so závermi Rady EÚ z júna 2005, ktoré ustanovujú používanie týchto jazykov na uľahčenie komunikácie španielskych občanov s inštitúciami EÚ.

Obrázok 1.4: Činnosť ombudsmana po prijatí sťažnosti

Poznámka: Údaje uvedené v tabuľke zahŕňajú 95 sťažností, ktoré boli zaregistrované koncom roka 2011 a spracované v roku 2012. Údaje nezahŕňajú 18 sťažností, ktoré boli zaregistrované koncom roka 2012 a ktoré sa koncom roka ešte stále spracovávali s cieľom určiť, aký postup je potrebné prijať

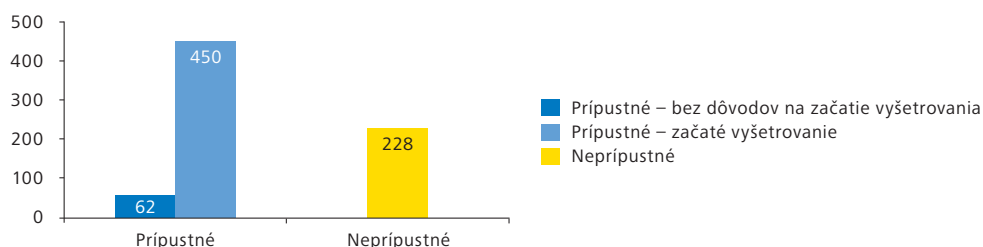
Sťažnosti a vyšetrovania

1.3 Analýza začatých vyšetrovaní¹²

Ako už bolo uvedené, v roku 2011 ombudsman upravil svoje zjednodušené postupy tak, aby boli ústretivejšie voči občanom.

Všetky sťažnosti, ktoré patrili do pôsobnosti ombudsmana, sa ďalej analyzovali, aby sa určila ich prípustnosť. Zo 740 sťažností patriacich do pôsobnosti ombudsmana sa 228 považovalo za neprípustné, zatiaľ čo pri ďalších 62 prípadoch, ktoré boli prípustné, ombudsman nezistil dôvody na začatie vyšetrovania.

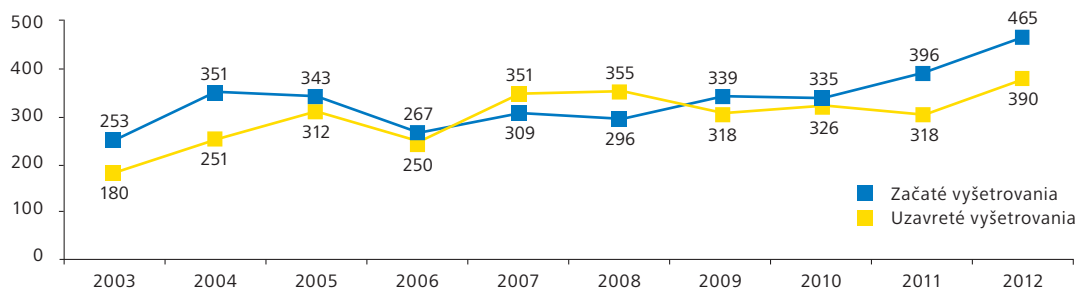
Obrázok 1.5: Sťažnosti patriace do pôsobnosti Európskeho ombudsmana

Ombudsman začal v priebehu roka celkovo 450 vyšetrovaní na základe sťažnosti. Tento počet predstavuje nárast o 18 % v porovnaní s rokom 2011. Ombudsman začal tiež 15 vyšetrovaní z vlastného podnetu.

Ako vyplýva z obrázku 1.6, počet vyšetrovaní, ktoré ombudsman začal v roku 2012, bol doposiaľ najvyšší a prekonal aj hodnoty dosiahnuté v rokoch 2011 (396) a 2004 (351).

Obrázok 1.6: Vývoj počtu vyšetrovaní

¹² Analýza v tejto časti je založená skôr na počte vyšetrovaní začatých v roku 2012, než na celkovom počte vyšetrovaní riešených počas roka.

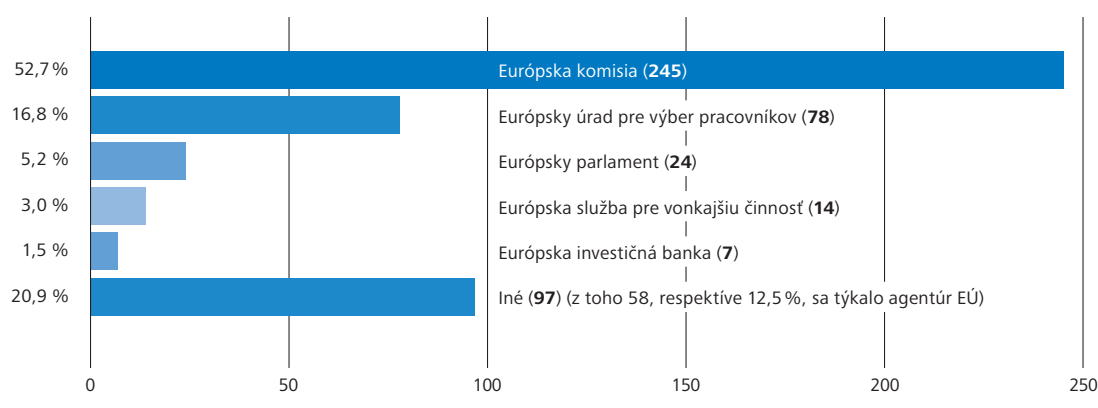

Väčšina vyšetrení, ktoré ombudsman začal v roku 2012, sa týkala Európskej komisie (na základe 245 sťažností, čo je 52,7 %). Na porovnanie, počet za rok 2011 bolo 231. Keďže Komisia je hlavnou inštitúciou EÚ, ktorej rozhodnutia majú priamy vplyv na občanov, je logické, že je aj hlavným subjektom sťažností občanov. Ďalší v poradí bol Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO) so

78 vyšetreniami (42 v roku 2011). Počet vyšetrení týkajúcich sa Európskeho parlamentu, ktoré ombudsman začal, sa v porovnaní s rokom 2011 zvýšil o 50 %. Začal 14 vyšetrení týkajúcich sa Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (EEAS) a sedem týkajúcich sa Európskej investičnej banky (EIB). Predmetom ďalších 97 vyšetrení bolo 22 ďalších inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr EÚ¹³.

Väčšina vyšetrení, ktoré ombudsman začal v roku 2012, sa týkala Európskej komisie.

Obrázok 1.7: Inštitúcie a orgány podrobené vyšetreniu

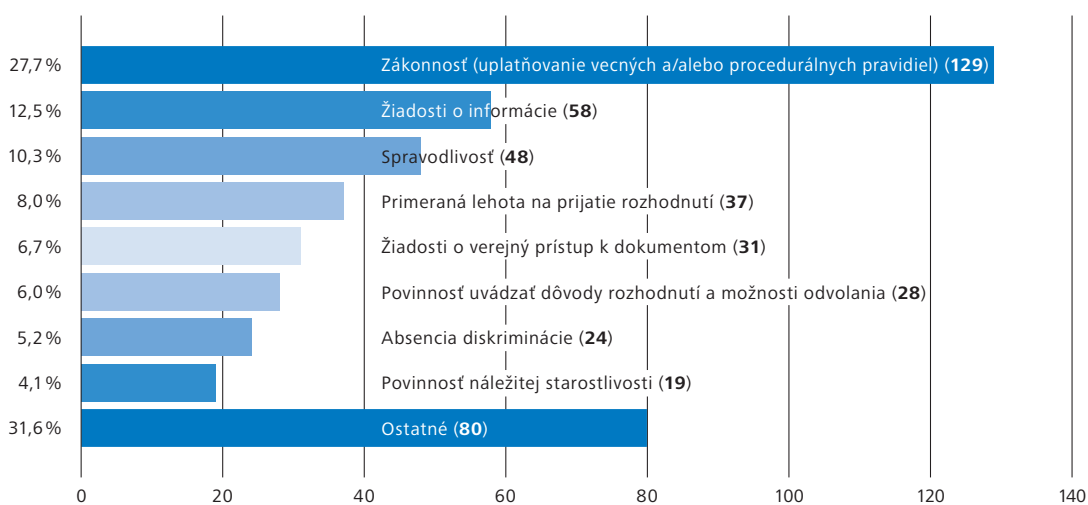

13. Frontex (5), Európska chemická agentúra (5), Výkonná agentúra pre výskum (5), Európska agentúra pre lieky (5), Európska agentúra pre bezpečnosť sietí a informácií (5), Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (4), Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu (4), Agentúra Európskej únie pre základné práva (3), Výkonná agentúra pre vzdelávanie audiovizuálny sektor a kultúru (3), Európsky orgán pre bankovníctvo (3), Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie (2), Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (2), Výkonný orgán pre konkurencieschopnosť a inovácie (2), Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (2), Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (1), F4E (Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy) (1), Európska obranná agentúra (1), Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (1), Inštitút EÚ pre bezpečnostné štúdie (1), Európsky inovačný a technologický inštitút (1), Európsky výbor pre systémové riziká (1) a Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (1).

Sťažnosti a vyšetrovania

Hlavné typy údajného nesprávneho úradného postupu, ktoré ombudsman v roku 2012 vyšetroval, sa týkali zákonnosti (27,7 % vyšetrovaní), žiadostí o informácie (12,5 %), spravodlivosti (10,3 %) a primeraných časových lehôt na prijatie rozhodnutí (8 %).

Obrázok 1.8: Údajný nesprávny úradný postup sa týka týchto oblastí:

Poznámka: V niektorých prípadoch sa dva alebo viac údajných typov nesprávneho úradného postupu skúmalo v rovnakom vyšetrovaní. Tieto percentuálne podiely preto spolu tvoria viac ako 100 %.

V tabuľke 1.3 sa uvádza rozdelenie sťažností začatých v roku 2012 podľa štátu pôvodu. Belgicko malo najvyšší počet začatých vyšetrení, nasledovalo Taliansko, Nemecko, Španielsko a Spojené kráľovstvo. Vzhľadom na počet obyvateľov jednotlivých krajín najviac začatých vyšetrení bolo založených na sťažnostiach z Luxemburska, Belgicka, zo Slovinska a z Írska. Ako jasne vyplýva z porovnania s uvedenou tabuľkou 1.2, počet sťažností s pôvodom v členskom štáte nie je priamo úmerný počtu začatých vyšetrení.

V roku 2012 zaznamenalo 11 členských štátov viac začatých vyšetrení, ako by sa dalo očakávať vzhľadom na počet ich obyvateľov; 14 zaznamenalo menej, zatiaľ čo počet začatých vyšetrení po sťažnostiach z dvoch členských štátov (Španielska a Portugalska) odzrkadľoval veľkosť ich populácie.

Tabuľka 1.3: Rozdelenie sťažností začatých v roku 2012 podľa štátu pôvodu

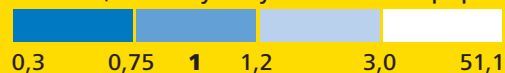
Krajina	Počet začatých vyšetrení	% začatých vyšetrení	% populácie EÚ	Pomer
Luxembursko	23	5,1	0,1	51,1
Belgicko	103	22,9	2,1	10,9
Slovinsko	7	1,6	0,4	3,9
Írsko	15	3,3	0,9	3,7
Estónsko	4	0,9	0,3	3,0
Cyprus	2	0,4	0,2	2,2
Maľta	1	0,2	0,1	2,2
Dánsko	7	1,6	1,1	1,4
Grécko	14	3,1	2,3	1,4
Litva	4	0,9	0,7	1,3
Maďarsko	11	2,4	2,0	1,2
Španielsko	39	8,7	9,0	1,0
Portugalsko	9	2,0	2,1	1,0
Bulharsko	6	1,3	1,6	0,8
Holandsko	12	2,7	3,3	0,8
Slovensko	4	0,9	1,1	0,8
Fínsko	4	0,9	1,1	0,8
Taliansko	42	9,3	11,9	0,8
Rakúsko	5	1,1	1,7	0,7
Švédsko	5	1,1	1,8	0,6
Spojené kráľovstvo	34	7,6	12,3	0,6
Rumunsko	11	2,4	4,4	0,6
Nemecko	39	8,7	16,6	0,5
Lotyšsko	1	0,2	0,5	0,4
Francúzsko	24	5,3	12,8	0,4
Česká republika	3	0,7	2,1	0,3
Poľsko	9	2,0	7,7	0,3
Ostatné krajiny	12	2,7		

Poznámka: Pomer odzrkadľuje percentuálny podiel začatých vyšetrení vydelený percentuálnym podielom populácie. Je väčší ako 1, ak príslušná krajina podala ombudsmanovi viac sťažností, ktoré viedli k vyšetreniu, než by sa dalo očakávať vzhľadom na počet jej obyvateľov. Všetky údaje v tabuľke sú zaokrúhlené na jedno desatinné miesto.

Sťažnosti a vyšetrovania

Táto mapa vychádza z počtu vyšetrovaní začatých na základe sťažností, ktoré ombudsman dostal z každého členského štátu, v pomere k počtu jeho obyvateľov (pozri poznámku k uvedenej tabuľke 1.3 o výpočte pomeru).

Pomer (% začatých vyšetrovaní / % populácie)

1.4 Zistenia z vyšetřovaní ombudsmana

Ako vyplýva z uvedeného obrázku 1.6, v roku 2012 ombudsman uzavrel 390 vyšetřovaní.

Celkovo 85,3 % sťažností, ktoré viedli k vyšetřovaniam uzavretým v roku 2012 (324), podali fyzické osoby, zatiaľ čo 14,7 % (56) podali spoločnosti, združenia a iné právnické osoby.

Tabuľka 1.4: Zdroj sťažností vedúcich k vyšetřovaniam uzavretým v roku 2012

Spoločnosti, združenia a iné právnické osoby	14,7 % (56)
Jednotliví občania	85,3 % (324)

Väčšina vyšetřovaní, ktoré ombudsman uzavrel v roku 2012, bola uzavretá do jedného roka (69 %). Takmer tretinu, teda 32 %, ukončil do troch mesiacov. Patria sem prípady, ktoré ombudsman dokázal vyriešiť veľmi rýchlo, napríklad na základe telefonátu príslušnej inštitúcie s cieľom navrhnúť riešenie¹⁴. Viac než 79 % vyšetřovaní ombudsman ukončil do 18 mesiacov. Priemerná dĺžka vyšetřovania bola 11 mesiacov.

Celkovo 85,3 % sťažností, ktoré viedli k vyšetřovaniam uzavretým v roku 2012 (324), podali fyzické osoby, zatiaľ čo 14,7 % (56) podali spoločnosti, združenia a iné právnické osoby.

Tabuľka 1.5: Dĺžka vyšetřovania prípadov uzavretých v roku 2012

Priemerná dĺžka vyšetřovania	11 mesiacov
Prípady uzavreté do 3 mesiacov	32 %
Prípady uzavreté do 12 mesiacov	69 %
Prípady uzavreté do 18 mesiacov	79 %

Poznámka: Na základe predpokladu, že mesiac má 30 dní

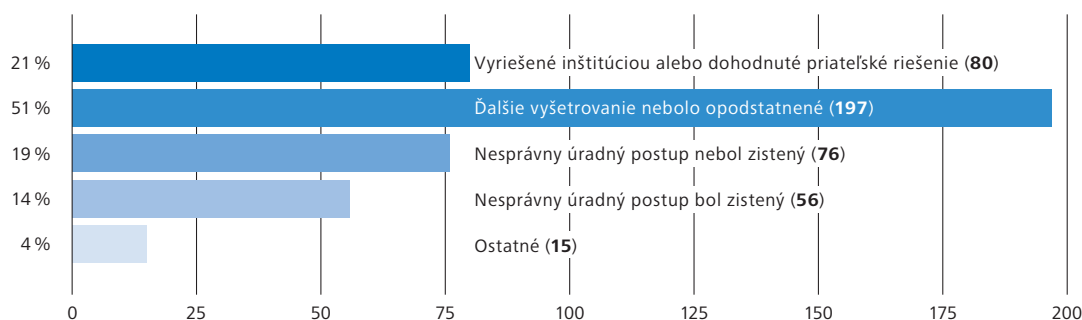
Ako vidno na obrázku 1.9, v 80 prípadoch, ktoré ombudsman uzavrel v roku 2012, sa dosiahol pozitívny výsledok, keď príslušná inštitúcia prijala návrh na priateľské riešenie alebo záležitosť vyriešila. V 76 prípadoch ombudsman nezistil nesprávny úradný postup a v ďalších 56 prípadoch nesprávny úradný postup zistil. V deviatich takýchto prípadoch (v porovnaní s 13 v roku 2011) príslušná inštitúcia úplne alebo čiastočne prijala návrh odporúčania. 47 prípadov ombudsman uzavrel s kritickou poznámkou a vydal jednu osobitnú správu (pozri obrázok 1.10). V 30 prípadoch ombudsman vzniesol ďalšie pripomienky v záujme zlepšenia plnenia úloh príslušných inštitúcií v budúcnosti. Tieto zistenia sa podrobnejšie rozvádzajú ďalej v texte¹⁵.

14. Patria sem aj prípady, keď by ombudsman vykonal úplné vyšetřovanie, ak by sťažovateľ nestiahol sťažnosť. A aj prípady, keď ombudsman začal vyšetřovanie a potom ho uzavrel, pretože sa sťažovateľ rozhodol ísť na súd.

15. Táto analýza je založená na vyšetřovaniach uzavretých v priebehu roka 2012. Ak sa vyšetřovanie zaoberalo viacerými obvineniami alebo tvrdeniami, ombudsman mohol vydať viaceré zistenia.

Sťažnosti a vyšetrovania

Obrázok 1.9: Výsledky vyšetrovaní ukončených v roku 2012

Poznámka i: V niektorých prípadoch ombudsman vyšetrovania uzavrel na základe dvoch alebo viacerých dôvodov. Preto tieto percentuálne podiely spolu tvoria viac ako 100 %.

Poznámka ii: V jednom prípade, keď ombudsman zistil nesprávny úradný postup, vyšetrovanie uzavrel s kritickou poznámkou a zároveň s návrhom odporúčania, ktorý inštitúcia úplne prijala.

Nesprávny úradný postup nezistený

Nezistenie nesprávneho úradného postupu neznamená nevyhnutne negatívny výsledok pre sťažovateľa, ktorý dostane prinajmenšom úplné vysvetlenie od dotknutej inštitúcie o tom, čo sa urobilo.

V roku 2012 ombudsman uzavrel 76 prípadov, pri ktorých nezistil nesprávny úradný postup. Nezistenie nesprávneho úradného postupu neznamená nevyhnutne negatívny výsledok pre sťažovateľa, ktorý dostane prinajmenšom úplné vysvetlenie od dotknutej inštitúcie o tom, čo sa urobilo. Prínosom pre sťažovateľa je aj nezávislá analýza prípadu, ktorý vypracoval ombudsman. Zistenie zároveň slúži ako konkrétny dôkaz, že príslušná inštitúcia konala v súlade so zásadami dobrej správy, ako vyplýva z tohto prípadu.

Porušenie právnych predpisov EÚ

Orgány komunálnej správy ostrova Samos v Grécku zamietli žiadosť pestovateľa viniča o licenciu na výrobu vlastného vína, pretože na základe gréckych právnych predpisov sú pestovatelia viniča povinní predávať celú svoju úrodu únii družstiev ostrova Samos. Pestovateľ viniča sa odvolal proti tomuto rozhodnutiu v gréckej Štátnej rade a zároveň podal Komisii

sťažnosť, že príslušný grécky zákon je v rozpore s právnymi predpismi EÚ. Neskôr podal sťažnosť ombudsmanovi, v ktorej tvrdil, že Komisia bezdôvodne mešká s preskúmaním jeho sťažnosti a že porušila povinnosť konať nestranne a objektívne, pretože by mala v plnom rozsahu preskúmať jeho sťažnosť na porušenie právnych predpisov. Ombudsman vyšetrovaním (prípád **1625/2010/ANA**) nezistil žiadny nesprávny úradný postup Komisie.

Ďalšie poznámky

Aj keď ombudsman nezistí nesprávny úradný postup alebo dospeje k záveru, že nie sú dôvody pokračovať vo vyšetrovaní, môže uviesť ďalšiu poznámku, ak zistí príležitosť na zvýšenie kvality správy dotknutej inštitúcie. Ďalšiu poznámku netreba chápať ako kritiku inštitúcie, ktorej je adresovaná. Jej cieľom je skôr poskytnúť radu tejto inštitúcii, ako môže zlepšiť konkrétny postup s cieľom zvýšiť kvalitu služieb, ktoré poskytuje občanom. Ombudsman uviedol v roku 2012 ďalšie poznámky v 30 prípadoch.

Prípady vyriešené inštitúciou a priateľské riešenia

Ombudsman sa podľa možnosti vždy pokúša dosiahnuť celkovo pozitívny výsledok uspokojivý pre sťažovateľa a aj pre inštitúciu, na ktorú bola podaná sťažnosť. Spolupráca inštitúcií EÚ je základnou podmienkou pre úspešné dosahovanie takých výsledkov, ktoré pomáhajú zlepšovať vzťahy medzi inštitúciami a občanmi a môžu zabrániť potrebe nákladného a časovo náročného sporu.

V roku 2012 inštitúcie vyriešili 80 prípadov, alebo sa v nich dosiahlo priateľské riešenie. Toto je názorný príklad jedného z týchto prípadov.

Nesprávne uplatňovanie predpisov

Komisia povolila používanie niekoľkých neonikotínoidov (insekticídov) na ochranu rastlín. V marci 2012 rakúska rada ombudsmanov vysvetlila, že z nových vedeckých dôkazov vyplýva, že určité insekticídy vedú k zvýšenej úmrtnosti včiel. Rada tvrdila, že Komisia nezohľadnila tieto nové dôkazy, ktoré sú v prospech obmedzenia používania insekticídov. V príslušnom nariadení EÚ sa stanovuje, že povolenie látok sa musí prehodnotiť, keď z nových vedeckých dôkazov vyplýva, že už nespĺňajú kritériá povolenia, napríklad, preto, že predstavujú hrozbu pre zdravie zvierat. Počas vyšetrovania ombudsmana (prípád **512/2012/BEH**) Komisia predložila zoznam opatrení, ktoré nedávno vykonala s cieľom riešiť zvýšenú úmrtnosť včiel. Napríklad, určila referenčné laboratórium EÚ pre zdravie včiel a zadala vypracovanie štúdie o rozsahu tohto problému. Ďalej požiadala, aby Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) prehodnotil hodnotenie rizika všetkých neonikotínoidov a ich účinku na včely. Tieto opatrenia uspokojili sťažovateľa.

Ak vyšetrovanie vedie k predbežnému zisteniu nesprávneho úradného postupu, ombudsman sa vždy, keď je to možné, usiluje dosiahnuť priateľské riešenie. V priebehu roka uzavrel deväť prípadov vrátane nasledujúceho prípadu, v ktorom sa dosiahlo priateľské riešenie. Na konci roka 2012 sa ešte stále posudzovalo 18 návrhov na priateľské riešenie.

Náhrada nákladov

Od roku 2004 do roku 2005 belgická MVO Vluchtelingenwerk Vlaanderen, realizovala projekt zameraný na podporu rozvoja mikropodnikov podnikateľmi – migrantmi v Konžskej demokratickej republike. Projekt stál celkovo viac ako 750 000 EUR a Komisia k tejto sume prispela sumou vyše 500 000 EUR. MVO úspešne realizovala 59 mikropodnikov. Počas realizácie projektu MVO požiadala Komisiu, aby akceptovala jednoduchšiu metódu vykazovania nákladov, pretože mala ťažkosti so získaním riadnych účtov alebo faktúr od miestnych podnikateľov. Kontaktná osoba Komisie písomne vyjadrila súhlas s touto požiadavkou. Keď Komisia vykonala audit projektu a zistila, že k niektorým nákladom nie sú k dispozícii podporné dokumenty, mimovládnej organizácii Vluchtelingenwerk Vlaanderen nariadila vrátiť 150 000 EUR. MVO podala ombudsmanovi sťažnosť, že príkaz na vrátenie sumy nie je opodstatnený ani primeraný. Ombudsman požiadal Komisiu (prípád **53/2010/OV**), aby určila, či MVO dodržala alternatívnu metódu vykazovania nákladov a ak áno, aby zväžila vrátenie príslušnej sumy MVO. Inštitúcia akceptovala priateľské riešenie odporučené ombudsmanom a MVO vrátila vyše 100 000 EUR.

Ak vyšetrovanie vedie k predbežnému zisteniu nesprávneho úradného postupu, ombudsman sa vždy, keď je to možné, usiluje dosiahnuť priateľské riešenie.

Sťažnosti a vyšetrovania

V niektorých prípadoch možno sťažnosť vyriešiť alebo dosiahnuť priateľské riešenie, ak dotknutá inštitúcia ponúkne sťažovateľovi náhradu. Každá takáto ponuka sa realizuje *ex gratia*, teda bez vzniku zákonného nároku a bez vytvorenia právneho precedensu.

Nesprávny úradný postup bol zistený

Ombudsman usúdil, že k nesprávnemu úradnému postupu došlo v 14 % prípadov uzavretých v roku 2012. S kritickou poznámkou adresovanou dotknutej inštitúcii uzavrel 47 takýchto prípadov

prípád s kritickou poznámkou, alebo môže dotknutej inštitúcii navrhnúť odporúčanie. Ombudsman obvykle uvedie kritickú poznámku, ak (i) už nie je možné, aby dotknutá inštitúcia odstránila príčinu nesprávneho úradného postupu, (ii) nesprávny úradný postup zjavne nemá všeobecný dosah a (iii) nie je potrebné, aby ombudsman prípad ďalej sledoval. Ombudsman uvedie kritickú poznámku aj vtedy, ak sa domnieva, že návrh odporúčania by nemal žiadny užitočný zmysel. Rovnako postupuje v prípadoch, keď dotknutá inštitúcia neprijme návrh odporúčania, ale ombudsman nepokladá za potrebné predložiť osobitnú správu Parlamentu.

Kritická poznámka netvorí nápravu v prospech sťažovateľa. Informuje dotknutú inštitúciu o tom, čo v jej konaní nebolo správne, aby mohla zabrániť nesprávnemu úradnému postupu v budúcnosti.

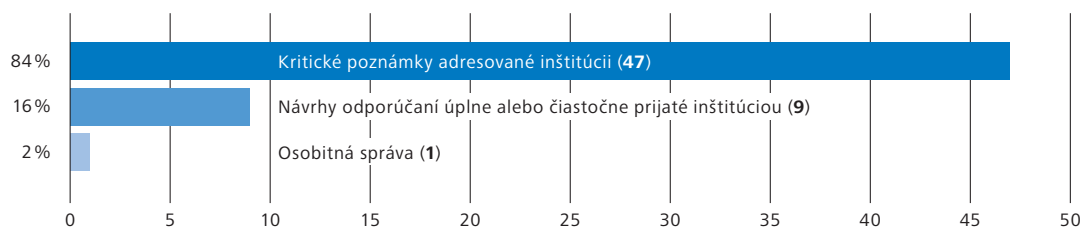
(35 prípadov v roku 2011). Okrem toho deväť prípadov uzavrel, keď inštitúcia, na ktorú bola podaná sťažnosť, prijala ním navrhované odporúčanie a vydal jednu osobitnú správu.

Kritické poznámky

Ak nie je možné dosiahnuť priateľské riešenie, alebo hľadanie takého riešenia je neúspešné, ombudsman môže uzavrieť

Kritická poznámka netvorí nápravu v prospech sťažovateľa. Informuje dotknutú inštitúciu o tom, čo v jej konaní nebolo správne, aby mohla zabrániť nesprávnemu úradnému postupu v budúcnosti. Nasledujúci príklad je názornou ukážkou okolností, ktoré môžu viesť ombudsmana k vydaniu kritickej poznámky.

Obrázok 1.10: Vyšetrenia, pri ktorých sa zistil nesprávny úradný postup

Poznámka: V jednom prípade, v ktorom ombudsman zistil nesprávny úradný postup, inštitúcia v plnom rozsahu akceptovala návrh odporúčania, no ombudsman vydal aj kritickú poznámku. Preto tieto percentuálne podiely spolu tvoria viac ako 100 %.

Reštriktívna jazyková politika

Komisia pravidelne konzultuje s občanmi, združeniami a inými zainteresovanými stranami, aby im umožnila účasť na rozhodovacom procese EÚ. V roku 2010 sa španielsky právnik sťažoval ombudsmanovi, že Komisia uverejňuje dokumenty k mnohým takýmto konzultáciám iba v angličtine a že jej jazyková politika je svojvoľná a v rozpore so zásadami otvorenosti, dobrej správy a nediskriminácie. Ombudsman súhlasil s názorom sťažovateľa (prípud **640/2011/AN**), že od občanov nemožno očakávať, že sa zúčastnia na konzultácii, ktorej nerozumejú. Viacjazyčnosť považuje za zásadnú, aby si občania mohli uplatniť právo zúčastňovať sa na demokratickom živote EÚ, ktoré im zaručuje Lisabonská zmluva. Dospel k záveru, že reštriktívna jazyková politika Komisie predstavuje nesprávny úradný postup a vyzval ju, aby uverejňovala svoje dokumenty k verejným konzultáciám vo všetkých 23 jazykoch EÚ, alebo aby na požiadanie poskytla preklad. Komisia zamietla odporúčania ombudsmana s tvrdením, že časové obmedzenia a dostupné zdroje regulujú zásadu viacjazyčnosti, a že neexistuje právny nárok občanov na konzultačné dokumenty vo všetkých jazykoch EÚ. V roku 2012 Európsky parlament prijal uznesenie, v ktorom vyzýva Komisiu, aby prehodnotila svoju reštriktívnu jazykovú politiku v prípade verejných konzultácií.

Následné opatrenia prijaté ku kritickým a k ďalším poznámkam

Ombudsman každoročne zverejňuje štúdiu¹⁶ o opatreniach inštitúcií nadväzujúcich na jeho kritické a ďalšie poznámky, aby pomohol inštitúciám poučiť sa z vyšetrotvaní, ktoré vykonal.

Následné opatrenia prijaté ku kritickým a k ďalším poznámkam z roku 2011

Ombudsman vyzval príslušné inštitúcie, aby do šiestich mesiacov odpovedali na kritické a ďalšie poznámky, ktoré uviedol v roku 2011. Boli mu doručené odpovede takmer na všetky poznámky, ktoré uviedol, aj keď v niektorých prípadoch s oneskorením.

Niektoré následné opatrenia boli príkladné – skutočne si zaslúžia, aby sa uviedli ako vzorové prípady pre ostatné inštitúcie, ako najlepšie reagovať na kritické a ďalšie poznámky. Týkajú sa Komisie (**2605/2009/MF**, **62/2010/RT**, a **1301/2010/GG**), Súdneho dvora EÚ (**3018/2009/TN**), Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) (**856/2008/BEH**), Eurojustu (**325/2010/OV**), Európskej obrannej agentúry (**1342/2010/MHZ**), policajnej misie Európskej únie na palestínskych územiach (**OI/1/2010/MMN**), Európskeho spoločného podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (**439/2011/AN**) a Výkonnej agentúry pre zdravie a spotrebiteľov (**413/2010/BEH**).

Pri zohľadnení kritických a ďalších poznámok uvedených v roku 2011 spolu sa dosiahla 84 % miera uspokojivých následných opatrení. Následné opatrenia k ďalším poznámkam boli uspokojivé v 89 % prípadov, zatiaľ čo miera uspokojivých opatrení ku kritickým poznámkam bola výrazne nižšia, a to 80 % (hoci významne vyššia ako úroveň 68 % z roku 2010).

Pri zohľadnení kritických a ďalších poznámok uvedených v roku 2011 spolu sa dosiahla 84 % miera uspokojivých následných opatrení.

¹⁶. Štúdia ombudsmana týkajúca sa nadväzných opatrení za rok 2011 je k dispozícii na internetovej stránke: <http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/followup.faces/en/12374/html.bookmark>

Stážnosti a vyšetrovania

Návrhy odporúčaní

V prípadoch, keď je možné, aby dotknutá inštitúcia odstránila prípad nesprávneho úradného postupu, alebo keď je nesprávny úradný postup obzvlášť závažný, alebo má všeobecný dosah, ombudsman obvykle navrhne odporúčanie pre dotknutú inštitúciu alebo inštitúciu, na ktorú bola podaná sťažnosť. V súlade s článkom 3 ods. 6 štatútu ombudsmana musí inštitúcia do troch mesiacov poslať podrobné stanovisko.

V roku 2012 ombudsman navrhol 17 odporúčaní vrátane prípadu uvedeného ďalej. Okrem toho 16 návrhov odporúčaní z roku 2011 viedlo k rozhodnutiam v roku 2012, zatiaľ čo tri ďalšie prípady boli uzavreté na základe návrhu odporúčaní vydaných v roku 2010. Ombudsman uzavrel v priebehu roka deväť prípadov, keď inštitúcia úplne, alebo čiastočne prijala návrh odporúčaní. 47 prípadov ombudsman uzavrel s kritickou poznámkou. Koncom roka 2012 sa posudzovalo ešte 14 návrhov odporúčaní vrátane dvoch z roku 2011 a 12 z roku 2012.

Právo byť vypočutý

Počítačový systém včasného varovania (EWS), ktorý má Komisia, obsahuje zoznam osôb, spoločností, MVO, združení a iných strán, o ktorých si Komisia myslí, že predstavujú hrozbu pre finančné záujmy EÚ. Správny orgán EÚ môže zablokovať alebo pozastaviť zmluvy alebo platby, ak sa príslušný uchádzač alebo zmluvný dodávateľ nachádza na zozname systému včasného varovania (EWS). Po prijatí viacerých sťažností na fungovanie systému EWS ombudsman vykonal vyšetrovanie z vlastného podnetu (prípád [OI/3/2008/FOR](#)) vrátane verejných konzultácií, ku ktorým prispeli mnohé zainteresované strany. Účastníci kritizovali Komisiu za to, že na zoznam pridáva jednotlivcov a iné strany bez toho, aby ich o tom systematicky upovedomovala, a za to, že neobjasnila, ako môžu podať odvolanie. V návrhu odporúčania ombudsman vyzval Komisiu, aby zaručila práva cieľových subjektov na vypočutie pred zaradením na zoznam a ďalej aby rešpektovala ich právo na prístup k ich záznamu a zabezpečila, že ich bude informovať o ich práve sťažovať sa ombudsmanovi alebo na súde. Komisia odpovedala oznámením, že v roku 2013 plánuje revíziu systému EWS, v rámci ktorej zohľadní zistenie ombudsmana, aj výsledok prebiehajúceho odvolania pojednávaného na súde (T-320/09 *Planet AE proti Komisii* z 13. apríla 2011), ktoré sa týka EWS.

Osobitné správy

Ak inštitúcia Únie neposkytne uspokojivú odpoveď na navrhnuté odporúčanie, ombudsman môže poslať Európskemu parlamentu osobitnú správu. Osobitná správa môže obsahovať odporúčania.

Možnosť predložiť Parlamentu osobitnú správu má pre prácu ombudsmana neoceniteľnú hodnotu. Je to najsilnejší nástroj, ktorý má k dispozícii.

Osobitná správa Európskemu parlamentu predstavuje posledný dôležitý krok ombudsmana v riešení prípadu. Je to preto, lebo prijatie uznesenia a výkon právomoci Parlamentu sú záležitosťou politického rozhodnutia tejto inštitúcie. Ombudsman prirodzene poskytuje všetky informácie a pomoc, ktoré Parlament môže v súvislosti s osobitnou správou požadovať.

Podľa rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu je za vzťahy Parlamentu s ombudsmanom zodpovedný Výbor pre petície. Na schôdzi Výboru pre petície, ktorá sa konala 12. októbra 2005, sa ombudsman v súlade s článkom 205 ods. 3 rokovacieho poriadku Parlamentu zaviazal, že vystúpi pred výborom vždy, keď Parlamentu predloží osobitnú správu.

Ombudsman predložil osobitnú správu Parlamentu v roku 2012.

Konflikt záujmov a zásady dobrej správy

Viedenské letisko (v Rakúsku) sa od roku 1999 rozšírilo prostredníctvom viacerých stavebných projektov. V roku 2006 sa 27 rakúskych občianskych organizácií sťažovalo Komisii, že rakúske orgány porušili právne predpisy EÚ tým, že nevyhodnotili vplyv projektov na životné prostredie. Komisia požiadala rakúske orgány, aby tento vplyv retrospektívne posúdili. Organizácie sa ombudsmanovi sťažovali, že orgán, ktorý má na starosti posúdenie *ex post*, sám vydal niektoré povolenia na projekty a že nemali prístup k ďalším postupom preskúmania na vnútroštátnej úrovni, na čo podľa právnych predpisov EÚ majú nárok. Prvé vyšetrowanie prípadu ombudsman uzavrel, keď Komisia uviedla, že prípad porušenia predpisov uzavrie, až keď sa presvedčí, že rakúske orgány prijali potrebné kroky na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi EÚ. Ombudsman začal druhé vyšetrowanie (prípado **2591/2010/GG**), keď sa organizácie naňho znova obrátili. Dospel k záveru, že Komisia (i) nedodržala zásady dobrej správy, (ii) riadne neriešila argumenty sťažovateľov, že došlo k jasnému konfliktu záujmov a nevykonala primerané opatrenia, keď sa stretla s jasným porušením právnych predpisov EÚ a (iii) nepostupovala podľa jeho rád. Z týchto dôvodov predložil Európskemu parlamentu osobitnú správu, v ktorej požiadal o podporu, aby presvedčil Komisiu, nech napraví svoj prístup v prípade.

Stážnosti a vyšetrovania

1.5 Vzorové prípady ako príklad osvedčených postupov

Príkladom osvedčených postupov je desať vzorových prípadov uzavretých v roku 2012. Tieto prípady sa týkajú rôznych inštitúcií a orgánov EÚ a takisto rôznych problémov.

Príkladom osvedčených postupov je desať vzorových prípadov uzavretých v roku 2012. Tieto prípady sa týkajú rôznych inštitúcií a orgánov EÚ a takisto rôznych problémov. Vzhľadom na veľký počet prípadov týkajúcich sa transparentnosti, ktoré ombudsman každý rok rieši, prvých šesť vzorových prípadov patrí k prípadom, ktoré sú mimoriadne vítané. Ďalší prípad sa týka ustanovení v Charte základných práv a zahrnutá je aj konštruktívna reakcia Komisie v prípadoch týkajúcich sa úcty voči občanom, nábora zamestnancov a grantov.

V prípade [2016/2011/AN](#) **Európska centrálna banka** (ECB) poskytla sťažovateľovi primerané vyjadrenie dôvodov vrátane podrobného opisu obsahu listu, ktorý vyžadoval, aj jeho účelu. Odmietla list sprístupniť z dôvodov, že jeho sprístupnením by došlo k ohrozeniu hospodárskej a menovej politiky EÚ. Po preskúmaní uvedeného dokumentu ombudsman súhlasil. S predošlým súhlasom prezidenta ECB ombudsman potvrdil sťažovateľovi, že v danom liste sa nenaznačovali zmeny a doplnenia španielskej ústavy. Ombudsman uviedol ďalšiu poznámku, že ECB by mala aj ďalej vnímať transparentnosť nielen ako zákonnú povinnosť, ale aj ako príležitosť posilniť svoju legitimitu v očiach občanov.

Ombudsman uvítal kombináciu všeobecných a inštitucionálnych opatrení navrhnutých v súvislosti s vyšetrovaním z vlastného podnetu [OI/3/2011/KM](#), ktoré sa týkalo schopnosti **Rady** odpovedať na opakované žiadosti v lehote stanovenej v nariadení 1049/2001. Keďže postup

vybavovania žiadostí si vyžaduje určitý čas, Rada poverila dodatočných zamestnancov úlohou spracúvania počiatočných žiadostí a určila kontaktnú osobu pre kontakt s delegáciami členských štátov. Na základe toho bolo možné neskôr zvolať určité stretnutia vo veľmi krátkom čase. Nakoniec, vzhľadom na to, že pravidelné zasadnutia Výboru stálych predstaviteľov (Coreper) a Rady sú v určitých mesiacoch menej časté, odpovede na opakované žiadosti sa odteraz môžu podľa potreby prijímať formálnym písomným postupom.

Komisia v celom rozsahu sprístupnila dokumenty, ktoré sťažovateľ požadoval v prípade [1161/2010/BEH](#). Tieto dokumenty sa týkali prípadov porušenia predpisov v určitých colných záležitostiach súvisiacich s dovozom výzbroje a tovaru s dvojakým použitím. Ombudsman vyjadril obavy v súvislosti s tým, ako dlho trvalo Komisii rozhodnutie o opakovanej žiadosti sťažovateľa, s radosťou však konštatoval, že Komisia sama uznala, že toto oneskorenie nebolo opodstatnené a pochválil ju za jej konštruktívny prístup.

Komisia stručne informovala o niekoľkých opatreniach, ktoré príslušné generálne riaditeľstvo vykonalo na zlepšenie súladu s nariadením 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom, keď ju ombudsman vyzval, aby vysvetlila, aké kroky prijala, alebo plánuje prijať na zabezpečenie súladu s nariadením. Vo svojej prvotnej odpovedi na prípad [849/2010/KM](#) Komisia priznala, že listy sťažovateľa nevybavila v súlade s nariadením. Umožnila prístup k príslušným dokumentom a ospravedlnila sa za meškanie. Sťažovateľ bol spokojný s dokumentmi, ktoré dostal, no trval na svojej kritike vybavovania jeho žiadosti. To viedlo k uvedeným opatreniam.

Európska agentúra pre lieky (EMA) súhlasí s tým, že poskytne verejnosti prístup k správam o nežiaducich účinkoch lieku proti akné v reakcii na návrh odporúčania ombudsmana. Keď sťažovateľ vyjadril svoje obavy, ombudsman vykonal ďalšie vyšetrovania, ktoré zahŕňali stretnutie s agentúrou EMA. Na základe toho mohol potvrdiť, že agentúra EMA neskrývala príslušné dokumenty a že dokumenty boli právom redigované z dôvodu ochrany osobných údajov. Pri uzavretí prípadu **2493/2008/FOR** ombudsman uznal výrazný pokrok, ktorý agentúra EMA dosiahla pri zvyšovaní transparentnosti svojej práce¹⁷.

V prípade **808/2011/MHZ** ombudsman pochválil **Európsku radu** za to, že sa ospravedlnila občanovi, ktorý sa na ňu obrátil s obavou týkajúcou sa používania služobných automobilov na súkromné účely. Sťažovateľ požiadal Európsku radu, aby odpovedala na niekoľko otázok a aby mu poskytla kópiu príslušných pravidiel týkajúcich sa tejto záležitosti. Podľa názoru ombudsmana úprimné ospravedlnenie Rady predstavuje najlepší príklad prejavu úcty správy EÚ voči svojim občanom. Povedal, že bez úcty nie je možné zúžiť priepasť medzi EÚ a jej občanmi. Ombudsman ďalej dospel k záveru, že odpovede, ktoré sťažovateľ pôvodne dostal, boli neprimerané.

V reakcii na vyšetrovanie z vlastného podnetu **OI/3/2008/FOR** sa **Komisia** zaviazala, že zreformuje svoj systém včasného varovania (EWS) – počítačový informačný systém, ktorého cieľom je identifikovať „hrozby“ pre finančné záujmy a povesť EÚ. Ombudsman trval na tom, že práva osôb nachádzajúcich sa v systéme EWS, najmä základné práva týchto osôb tak, ako sú stanovené v Charte základných práv (napríklad

právo byť vypočutá a právo na prístup k spisu), sa musia chrániť, a to aj počas prechodného obdobia, ktoré vedie k reforme systému EWS.

V oblasti grantov **Komisia** súhlasila, že MVO vráti vyše 100 000 EUR po tom, čo ombudsman predložil návrh priateľského riešenia. Sťažovateľ v prípade **53/2010/OV** tvrdil, že Komisia porušila zásadu oprávneného očakávania tým, že nedodržala postup vykazovania výdavkov, ktorý bol vzájomne dohodnutý.

Po zásahu ombudsmana do prípadu **371/2010/(MF)AN** **Komisia** prijala novú politiku týkajúcu sa uznávania národných diplomov s cieľom zohľadniť rozdielnu prax jednotlivých členských štátov. Zároveň v tomto prípade vyhlásila, že sťažovateľka vyhovuje nároku na príslušné pozície. Predchádzalo tomu odmietnutie generálneho riaditeľstva pre ľudské zdroje uznať diplom sťažovateľky konkrétne preto, že titul druhého magisterského stupňa nezískala po troch rokoch štúdia na univerzite.

V reakcii na prípad **882/2009/VL** riaditeľ príslušného útvaru **Komisie** poslal sťažovateľke list s ospravedlnením a ponúkol jej sumu 500 EUR ako náhradu za morálnu ujmu, ktorú utrpela. Nasledovalo to po urážajúcej správe zaslanej manželovi sťažovateľky v súvislosti s postupom spätného získania súm údajne neoprávnene vyplatených rodinných príspevkov. Komisia zorganizovala aj sériu interných školení, na ktorých zdôraznila význam etiky a kultúry útvaru voči občanom EÚ. Toto opatrenie bolo reakciou na poznámku ombudsmana, že používanie neprijateľného jazyka v príslušnom e-maile môže naznačovať väčší problém v rámci útvarov Komisie.

¹⁷ Treba poznamenať, že agentúra EMA mala v roku 2011 podobný vzorový príklad.

Stážnosti a vyšetrovania

1.6 Tematická analýza uzavretých vyšetrení

Rozhodnutia, ktorými sa prípady uzatvárajú, sa bežne uverejňujú na webovej stránke ombudsmana (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angličtine a v jazyku sťažovateľa, ak je iný. Vypracúva sa aj zhrnutie každého rozhodnutia v angličtine. Zhrnutie vybraných prípadov je uverejnené na uvedenej webovej stránke vo všetkých 23 úradných jazykoch EÚ. V týchto zhrnutiach sa uvádzajú rôzne subjekty a inštitúcie Únie, ktorých sa týkajú rozhodnutia o uzavretí prípadu, ktoré ombudsman prijal v roku 2012, spolu s rôznymi dôvodmi uzavretia.

V tejto časti sú uvedené najvýznamnejšie právne a faktické zistenia v rozhodnutiach ombudsmana, ktorými sa uzavreli vyšetrenia v roku 2012.

V tejto časti sú uvedené najvýznamnejšie právne a faktické zistenia v rozhodnutiach ombudsmana, ktorými sa uzavreli vyšetrenia v roku 2012. Obsahuje prípady, ktoré mali významný vplyv z hľadiska presadzovania transparentnosti a dobrej správy v inštitúciách EÚ, prípady, ktorých výsledok bol osobitne pozitívny pre sťažovateľa a prípady, ktoré poskytli ombudsmanovi možnosť vysvetliť dôležité právne aspekty alebo zaoberať sa takou

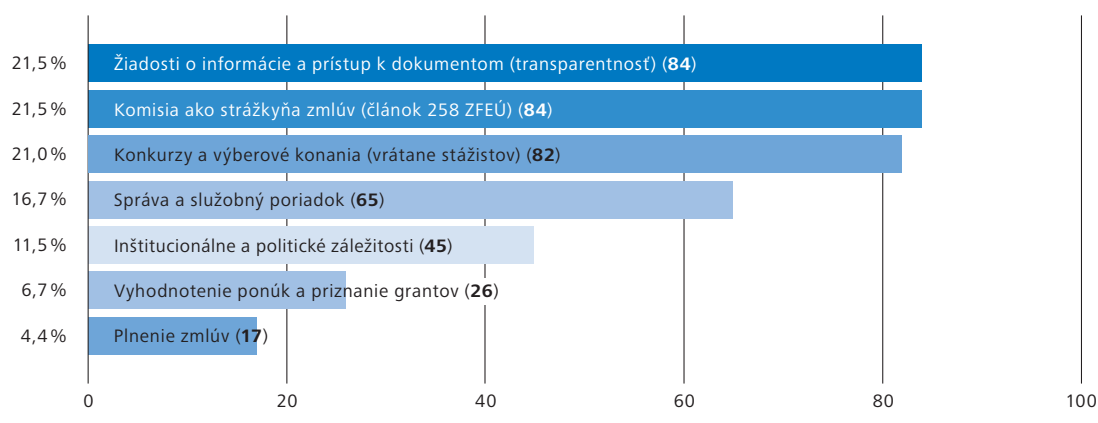
záležitosťou, ktorá mu predtým ešte nebola predložená. Vzhľadom na úsilie ombudsmana podporovať uplatňovanie Charty základných práv EÚ zdôraznené sú aj prípady, ktoré sa týkajú práv stanovených v Charte.

V tejto časti sú analyzované jednotlivé hlavné predmety vyšetrenia:

- otvorenosť, prístup verejnosti a osobné údaje,
- Komisia ako strážkyňa zmlúv,
- vyhodnotenie ponúk a priznanie grantov,
- plnenie zmlúv,
- správa a služobný poriadok,
- konkurzy a výberové konania,
- inštitucionálne, politické záležitosti a iné.

Uisťujeme, že uvedené predmety vyšetrenia sa vo veľkej miere prekrývajú. Napríklad otázky otvorenosti sa často nastoľujú v sťažnostiach, ktoré sa týkajú naboru zamestnancov, alebo úlohy Komisie ako strážkyne zmlúv. Upozorňujeme, že jednotlivé kategórie nie sú uvedené v rovnakom poradí ako na obrázku 1.11¹⁸.

Obrázok 1.11: Predmet uzavretých vyšetrení

Poznámka: V niektorých prípadoch ombudsman vyšetrenia uzavrel s dvoma alebo viacerými predmetmi. Preto tieto percentuálne podiely spolu tvoria viac ako 100 %.

18. Na obrázku 1.11 sa uvádzajú informácie o všetkých vyšetreniach uzavretých v roku 2012 podľa predmetu. Graf slúži na zobrazenie významu predmetov vyšetrenia, ktoré sa rozoberajú, vzhľadom na celkový počet prípadov ombudsmana.

Otvorenosť, prístup verejnosti a osobné údaje

Verejný prístup k dokumentom

Článok 10 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii sa vzťahuje na to, aby sa rozhodnutia v Únii prijímali „čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi“, zatiaľ čo v článku 15 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa vyžaduje, aby inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie v čo najväčšej miere dodržiavali zásadu otvorenosti s cieľom podporovať dobrú správu vecí verejných a zabezpečiť účasť občianskej spoločnosti. V článku 15 ods. 3 ZFEÚ sa ďalej uvádza právo na prístup k dokumentom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie. Rovnaké právo sa uvádza aj v článku 42 Charty. Nariadením (ES) č. 1049/2001 sa upravuje toto základné právo na prístup k dokumentom¹⁹.

V článku 15 ods. 3 ZFEÚ sa ďalej uvádza právo na prístup k dokumentom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie. Rovnaké právo sa uvádza aj v článku 42 Charty.

Na základe nariadenia (ES) č. 1049/2001 majú žiadatelia možnosť voľby nápravného opatrenia. Môžu spochybniť celkové alebo čiastočné zamietnutie prístupu buď v súdnom konaní podľa článku 263 ZFEÚ, alebo prostredníctvom sťažnosti ombudsmanovi. Ako dokazujú príklady uvedené ďalej, vyšetrovania ombudsmana sa týkajú procedurálnych záležitostí aj uplatňovania výnimiek z poskytnutia prístupu verejnosti k dokumentom uvedených v článku 4 nariadenia.

Procedurálne otázky

Zdá sa, že pomerne bežne sa vyskytuje neskorá registrácia žiadostí a neskoré odpovede na tieto žiadosti. V prípade **1972/2009/ANA** Komisia uznala neopodstatnené meškание, ktoré sa vyskytlo pri vybavovaní opakovanej

žiadosti sťažovateľa a zaviazala sa, že v budúcnosti sa už takéto meškания nebudú vyskytovať. V prípade **2938/2009/EIS** ombudsman zistil, že spôsob, akým Komisia vybavovala žiadosť sťažovateľa, jasne nebol v súlade so zásadami dobrej správy. Komisia sa ospravedlnila. V ďalšej poznámke ombudsman zdôraznil, že by bolo veľmi prospešné, keby Komisia prijala kroky na prevenciu takýchto nedostatkov. V prípade **2466/2011/ER** sťažovateľ tvrdil, že Komisia nezákonne predĺžila lehotu na rozhodnutie o jeho opakovanej žiadosti. Ombudsman prípad uzavrel bez stanoviska Komisie, pretože (i) odpoveď Komisie meškala tri mesiace a (ii) informácie, ktoré už mal k dispozícii, boli dostatočné na vybavenie sťažnosti. Poukázal na fakt, že v nariadení 1049/2001 sa stanovujú záväzné lehoty a výnimky sú možné len vo „výnimočných“ prípadoch

a ak boli poskytnuté „podrobné dôvody“. V tomto prípade sa Komisia obmedzila iba na vyjadrenie, že ešte stále nemá k dispozícii všetky prvky, ktoré potrebuje na konečné posúdenie.

V prípade **1472/2011/MMN**, ktorý sa týkal odmietnutia poskytnúť prístup k odpovediam, ktoré poskytlo Francúzsko a Španielsko v dotazníku, bola odpoveď Komisie podstatne omeškaná. Sťažovateľovi sa ospravedlnila, no z odpovedí Komisie sťažovateľovi aj ombudsmanovi vyplýva, že sa zrejme domnievala, že potreba konzultovať s členskými štátmi v súlade s článkom 4 ods. 5 nariadenia 1049/2001 ju oprávňuje predĺžiť si lehoty stanovené v nariadení, pokiaľ ide o odpovede na žiadosti o prístup. Ombudsman skonštatoval, že súdy Únie objasnili, že skutočnosť,

¹⁹. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie; Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43.

Stážnosti a vyšetrovania

že inštitúcia začala dialóg podľa článku 4 ods. 5 s členským štátom, z ktorého pochádza požadovaný dokument, ju neoprávňuje predĺžiť lehoty stanovené v nariadení.

V prípade **1683/2010/MMN**, ktorý sa týkal prístupu k dokumentom v súvislosti s verejnou súťažou organizovanou úradom EPSO, sťažovateľ tvrdil, že Komisia konala nesprávne a neposkytla dôvody, keď druhýkrát predĺžila lehotu na prijatie rozhodnutia o jeho opakovanej žiadosti. Ombudsman zdôraznil, že Komisia neuviedla žiadne dôvody svojho rozhodnutia. Ďalej poznamenal, že v nariadení 1049/2001 sa jasne povoľuje iba jedno predĺženie lehoty odpovede na opakovanú žiadosť. Komisia sa ospravedlnila za meškanie. Pokiaľ ide o žiadosť o prístup, Komisia vysvetlila, že dokumenty neexistujú. Ombudsman považoval tieto vysvetlenia za hodnoverné. Zároveň s potešením konštatoval, že sa Komisia neobmedzila len na uvedené vyjadrenie, ale poskytla prístup k určitým dokumentom, ktoré sťažovateľa mohli zaujímať a upozornila na dva dokumenty týkajúce sa práce výberovej komisie.

Vecné otázky: uplatňovanie výnimiek

Mnohé ďalšie vyšetrovania ombudsmana v tejto oblasti sa týkali výnimiek z prístupu verejnosti, stanovených v článku 4 nariadenia 1049/2001.

Výnimka týkajúca sa inšpekcií, vyšetrovania a kontroly

V nasledujúcich dvoch prípadoch inštitúcia uplatnila výnimku týkajúcu sa ochrany účelu vyšetrovaní, ako sa stanovuje v tretej zarážke článku 4

ods. 2 nariadenia 1049/2001, s cieľom odmietnuť prístup k príslušným dokumentom.

Prípade **292/2011/AN** sa týkal prístupu k dokumentom súvisiacim s konaniami vo veci porušenia²⁰. Ombudsman vydal návrh priateľského riešenia, ktorý Komisia akceptovala a sprístupnila dva z troch príslušných dokumentov. Pokiaľ ide o tretí, uviedla, že najskôr je potrebné konzultovať so španielskymi orgánmi, pretože dokument pochádza od nich. Ombudsman ďalej uviedol, že verí, že Komisia ukončí konzultácie so španielskymi úradmi v rozumnom čase a následne sťažovateľovi čo najskôr oznámi svoje zdôvodnené rozhodnutie týkajúce sa sprístupnenia dokumentu.

Ombudsman v prípade **2914/2009/DK** zistil, že Európska agentúra pre lieky (EMA) neprávom odmietla poskytnúť verejný prístup k dvom vnútorným správam z auditu. Príslušné audity už navyše boli ukončené. Preto nehrozilo, že zverejnenie tieto audity ohrozí. Agentúra EMA súhlasila s tým, že prehodnotí zamietnutie a poskytla prístup k správam, ako aj k sprievodnej poznámke k uplatňovaniu odporúčaní uvedených v správach.

Výnimka týkajúca sa rozhodovacieho procesu inštitúcie

V prípade **127/2010/VIK**, ktorý sa týkal prístupu k dokumentom súvisiacim s navrhovanými investíciami do jadrovej energie, Komisia výlučne uplatnila výnimku v súvislosti s potrebou chrániť svoj rozhodovací proces (konkrétne, článok 4 ods. 3 nariadenia 1049/2001).

20. Pozri aj prípad **1972/2009/ANA**, keď Komisia odmietla prístup k dokumentu z dôvodu, že musí chrániť dialóg, ktorý vedie s gréckymi orgánmi s cieľom zosúladiť príslušné právne predpisy Grécka s právnymi predpismi EÚ.

Ombudsman nebol presvedčený. V priebehu vyšetrovania začalo byť evidentné, že projektový investor nedal súhlas na sprístupnenie. Vzhľadom na to, že uplatniteľný právny rámec v tom čase predchádzal nadobudnutiu účinnosti Lisabonskej zmluvy, vôbec nebolo jasné, či dokumenty tohto druhu, ktoré požadoval sťažovateľ, je možné sprístupniť bez súhlasu dotknutého členského štátu, osoby alebo podniku, ombudsman dospel k záveru, že ďalšie vyšetrovanie nie je opodstatnené. Zároveň však informoval sťažovateľa o možnosti podať novú žiadosť o prístup, pretože takáto nová žiadosť by sa musela posudzovať už na základe pravidiel uplatniteľných po nadobudnutí účinnosti Lisabonskej zmluvy, v ktorej sa požiadavka súhlasu zlúčila s potrebou transparentnosti.

Výnimka, týkajúca sa ochrany osobných údajov

Medzi výnimkami stanovenými v článku 4 nariadenia (ES) č. 1049/2001 sa nachádza článok 4 ods. 1 písm. b), ktorý sa týka základných práv na súkromie a ochranu osobných údajov. V prípade **3136/2008/EIS** sťažovateľ, ktorý bol subjektom vyšetrovania úradu OLAF, požadoval prístup k (i) dokumentom na základe, ktorých úrad OLAF rozhodol, že vykoná vyšetrovanie; a (ii) informáciám o výsledku vyšetrovania. Úrad OLAF to odmietol. Ombudsman preskúmal spis úradu OLAF a konzultoval s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov. Na základe toho dospel k záveru, že dôvody zamietnutia žiadosti o prístup, ktoré úrad OLAF uviedol, boli platné a primerané. Pokiaľ ide o ďalší problém, na ktorý upozornil sťažovateľ, ombudsman konštatoval, že podľa jeho

názoru úrad OLAF poskytol informácie o výsledku vyšetrovania. Ombudsman však poznamenal, že základné právo na dobrú správu, stanovené v článku 41 Charty, vyžaduje, aby sa osobe, ktorá bola subjektom vyšetrovania, v primeranom čase oznámili výsledky tohto vyšetrovania, po jeho ukončení. Úrad túto požiadavku v tomto prípade nesplnil.

Prípád **682/2010/TN** sa týkal žiadosti o prístup k správe obsahujúcej osobné údaje. Ombudsman poznamenal, že Komisia mala v zásade právo odoprieť prístup, pretože sťažovateľ nezdôvodnil, prečo je nevyhnutné, aby sa vykonal prenos daných osobných údajov. Navrhol však, aby Komisia prehodnotila umožnenie prístupu k ďalším oddielom správy. Keďže Komisia úplne nesúhlasila, ombudsman uviedol kritickú poznámku, že Komisia neposkytla presvedčivé argumenty, prečo nebolo možné povoliť čiastočný prístup. Uviedol aj ďalšiu poznámku týkajúcu sa poskytovania lepších informácií o postupoch žiadateľom, ktorí požadujú prístup k dokumentom obsahujúcim osobné údaje.

Prístup verejnosti k informáciám

V článku 41 Charty sa stanovuje subjektu právo, aby správne orgány EÚ vybavovali jeho záležitosti nestranne, spravodlivo a v primeranej lehote. Patrí k tomu aj právo na odpoveď. Ombudsman riešil v roku 2012 mnoho prípadov, v ktorých občan tvrdil, že správny orgán neodpovedal primerane, alebo vôbec neodpovedal. Tieto prípady sa riešili prostredníctvom zjednodušených konaní, aby sa zabezpečila včasná odpoveď sťažovateľovi.

Ombudsman riešil v roku 2012 mnoho prípadov, v ktorých občan tvrdil, že správny orgán neodpovedal primerane, alebo vôbec neodpovedal.

Sťažnosti a vyšetrovania

Prípado 1451/2011/BEH predstavuje príklad dôsledného vyšetrovania v oblasti prístupu verejnosti k informáciám. Konkrétne sa týkal tvrdenia, že Komisia poskytla nesprávnu informáciu o právach na voľný pohyb. Sťažovateľ tvrdil, že pasáž v usmerneniach Komisie k smernici o občianstve Únie (smernici 2004/38/ES) nie je v súlade s právnymi predpismi EÚ, ako ich interpretuje Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci *Akrich* (vec C-109/01).

Ombudsman skutočne identifikoval problém a požiadal Komisiu, aby zvažila revíziu príslušnej pasáže. Komisia uviedla, že v tejto fáze nemá v úmysle upravovať usmernenia, ale posúdi pridanú hodnotu aktualizácie na základe výsledkov jej druhej správy o uplatňovaní smernice 2004/38, ktorá má vyjsť v roku 2013. Berúc na vedomie súhlas Komisie s tým, že príslušná pasáž usmernení by mohla byť jasnejšia, ombudsman prípad uzavrel, no požiadal Komisiu, aby ho vo veci ďalej informovala.

Ochrana údajov

Charta základných práv v článkoch 7 a 8 zahŕňa základné právo na súkromie a na ochranu osobných údajov. Druhého uvedeného práva sa týkal prípad 2384/2011/AN, ktorý inicioval subjekt, ktorý bol subjektom vyšetrovania úradu OLAF. Úrad OLAF sprístupnil údaje o výsledku svojho vyšetrovania tretej strane. Údaje boli v krajine sťažovateľa zverejnené v článku v tlači. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov posúdil toto sprístupnenie informácii ako sprístupnenie v rozpore s pravidlami EÚ o ochrane údajov. Sťažovateľ požadoval,

aby úrad OLAF priznal priestupok a ospravedlnil sa. Úrad OLAF to odmietol. Po vyšetrovaní ombudsmana však poslal sťažovateľovi list, v ktorom vyjadril poľutovanie, že v tomto prípade nekonal v súlade s pravidlami o ochrane údajov a ospravedlnil sa mu.

Komisia ako strážkyňa zmlúv

Právny štát je základným princípom EÚ. Jednou z najdôležitejších povinností Komisie je slúžiť ako strážkyňa zmlúv²¹. V článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) stanovuje sa všeobecný postup, podľa ktorého môže Komisia viesť vyšetrovanie a obrátiť sa na Súdny dvor v prípade možného porušenia právnych predpisov EÚ členskými štátmi. Komisia môže začať vyšetrovanie z vlastného podnetu, na základe sťažnosti alebo v reakcii na žiadosť Európskeho parlamentu, aby sa zaoberala petíciami predloženými Parlamentu podľa článku 227 ZFEÚ. V osobitných prípadoch, ako napríklad nezákonná štátna pomoc, sa uplatňujú iné postupy.

V tejto súvislosti je dôležité spomenúť pracovnú metódu EU Pilot²², prvýkrát zavedenú v roku 2007 medzi Komisiou a členskými štátmi na účely nápravy porušení právnych predpisov EÚ v čo možno najskoršom štádiu bez potreby uskutočniť konanie vo veci porušenia právnych predpisov. Cieľom tohto projektu je zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie právnych predpisov EÚ členskými štátmi a rýchlejšie riešenie sťažností predkladaných občanmi a podnikmi.

21. V článku 17 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza, že Komisia „zabezpečuje uplatňovanie zmlúv, ako aj opatrení prijatých inštitúciami na ich základe“.

22. Pozri oznámenie Komisie s názvom: Európa výsledkov – uplatňovanie práva Spoločenstva, COM(2007)502.

Ombudsman prijíma sťažnosti na Komisiu pri plnení jej úlohy strážkyne zmlúv a zaoberá sa týmito sťažnosťami. Keď ombudsman začína vyšetrowanie

v súvislosti s týmito záležitosťami. Ombudsman považuje toto oznámenie za dôležitý základ dôvery občanov v Komisiu ako strážkyňu zmlúv.

Ombudsman prijíma sťažnosti na Komisiu pri plnení jej úlohy strážkyne zmlúv a zaoberá sa týmito sťažnosťami.

takejto sťažnosti, vždy starostlivo vysvetlí, že vyšetrowaním sa nebude skúmať, či nastalo porušenie právnych predpisov, pretože európsky ombudsman

Ako vyplýva z ďalších príkladov, na základe vyšetrowaní ombudsmana sa v roku 2012 odhalili viaceré procedurálne nedostatky.

Vyšetrowanie ombudsmana je zamerané len na preskúmanie správania Komisie pri analyzovaní a riešení sťažnosti na porušenie právnych predpisov, ktorá jej bola predložená.

nemá mandát na vyšetrowanie činnosti orgánov členských štátov. Vyšetrowanie ombudsmana je zamerané len na preskúmanie správania Komisie pri analyzovaní a riešení sťažnosti na porušenie právnych predpisov, ktorá jej bola predložená. Ombudsman sa môže zaoberať procedurálnymi aj vecnými aspektmi správania Komisie.

Procesné povinnosti

V súvislosti s procedurálnymi povinnosťami Komisie voči sťažovateľom je pre ombudsmana hlavným východiskovým bodom oznámenie, ktoré Komisia vydala v roku 2002²³, s revidovanou verziou prijatou v roku 2012²⁴. V oznámení sa uvádza povinnosť registrovať sťažnosti a určité výnimky z tejto povinnosti a sú v ňom stanovené lehoty pre riešenie sťažností a informovanie sťažovateľov. Komisia pôvodne vydala toto oznámenie ako odpoveď na predchádzajúce vyšetrowania a kritiku zo strany ombudsmana

Meškanie a nedostatočná náležitá starostlivosť

V prípade 773/2011/OV ombudsman zistil, že v rozpore s obvinením sťažovateľa, podľa ktorého Komisia nevybavila náležite jeho sťažnosť na porušenie predpisov, Komisia poslala niekoľko podstatných odpovedí. Na druhej strane, v prípade 230/2011/(TS)EIS ombudsman zdôraznil, že pri vybavovaní sťažností na porušenie predpisov Komisia nie je oslobodená od obmedzení vyplývajúcich z základných práv a zásad dobrej správy. Vyjadril názor, že zložitosť problémov neospravedlňuje meškanie, ktoré v tomto prípade vzniklo. Pokiaľ ide o problém konzistentnosti, ktorý Komisia uviedla ako argument, ombudsman vyhlásil, že dodržiavanie tzv. „konzistentného prístupu“ nesmie viesť k zbytočnému meškaniu.

Prípady 930/2010/CK a 1827/2009/CK sa týkali údajnej nedostatočnej náležitej starostlivosti pri vybavovaní dvoch sťažností na porušenie predpisov. S cieľom pomôcť Komisii ďalej zlepšovať jej

23. Oznámenie Európskemu parlamentu a Európskemu ombudsmanovi o vzťahoch so sťažovateľmi v súvislosti s porušovaním právnych predpisov Spoločenstva; Ú. v. EÚ C 244, 2002, s. 5.

24. COM(2012)154 v konečnom znení: Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu – Aktualizácia oznámenia o vzťahoch so sťažovateľom v prípadoch uplatňovania práva Únie.

Sťažnosti a vyšetrovania

postupy ombudsman v prvom prípade vyslovil dve ďalšie poznámky. V druhom prípade vyjadril ľútosť nad úsečnosťou, s ktorou Komisia zamietla argumenty sťažovateľa. Napriek tomu poznamenal, že ďalší vývoj znamenal, že spor medzi Komisiou a sťažovateľom, pokiaľ ide o správny výklad gréckych daňových predpisov, sa stal bezpredmetným.

V prípade 1775/2012/ER, ktorý sa týkal obvinenia z neposkytnutia odpovede a riadneho nevybavenia sťažnosti na porušenie predpisov, ktorú podal taliansky dovozca cigariet, Komisia potvrdila prijatie sťažnosti krátko po tom, čo ju kontaktoval ombudsman. Navyše, úradník Komisie telefonicky kontaktoval sťažovateľa a oznámil mu, že jeho prípad začína vybavovať on. Krátko nato sa konalo stretnutie so sťažovateľom.

Vecné otázky

Pri vyšetrovaní sťažností na porušenie právnych predpisov môže ombudsman skúmať aj podstatu analýz a záverov, ku ktorým dospela Komisia²⁵. Môže napríklad skontrolovať, či sú tieto analýzy a závery primerané, dobre podložené a podrobne vysvetlené sťažovateľom. Vo vyšetrovaniach a záveroch ombudsmana sa v plnej miere zohľadňujú diskrečne právomoci Komisie priznané zmluvami a judikatúrou Súdneho dvora pri rozhodovaní, či predložiť vec týkajúcu sa porušenia právnych predpisov Súdnemu dvoru.²⁶ Ak by ombudsman zásadne nesúhlasil s hodnotením Komisie, mal by to vyjadriť a zároveň zdôrazniť, že najvyššou autoritou pri výklade právnych predpisov EÚ je Súdny dvor. Nesúhlasné stanoviská tohto druhu bývajú však výnimočné.

Neposkytnutie primeranej argumentácie

V prípade 1623/2009/FOR ombudsman dospel k záveru, že Komisia jasne nevysvetlila dôvody, prečo nepokračovala vo vybavovaní sťažnosti na údajné porušenie práv držiteľov autorských práv na fínskych televíznych trhoch. Komisia v odpovedi na ombudsmanov návrh, aby jasne vysvetlila svoj postoj, uviedla, že vzhľadom na ďalšiu korešpondenciu sťažovateľov sa prípad presunul do projektu EU Pilot, pričom mala osloviť Fínsko, aby si od neho vyžiadala informácie, alebo aby sa pokúsila nájsť riešenie problému. Podobne v prípade 1260/2010/RT ombudsman dospel k záveru, že Komisia neposkytla primerané zdôvodnenie svojho rozhodnutia uzavrieť sťažnosť na porušenie predpisov s tvrdením, že francúzske orgány nedodrжали ustanovenia právnych predpisov EÚ, ktoré sa týkajú paralelného dovozu veterinárnych liekov. Po návrhu odporúčania ombudsmana Komisia rozhodla, že začne nové konanie vo veci porušenia predpisov, týkajúce sa prekážok, ktorým veľkoobchodný predajcovia čelia pri pokuse o paralelný dovoz veterinárnych liekov.

Nesúhlas s posúdením Komisie

Sťažovateľ v prípade 1909/2009/BEH podal sťažnosť na porušenie predpisov, v ktorej tvrdil, že v rozpore s právnymi predpismi EÚ rakúske orgány nevykonali individuálne posúdenie, či ich klient, pán D., predstavoval hrozbu pre verejnú bezpečnosť. Komisia usúdila, že na základe poskytnutých informácií nebola v pozícii vysloviť záver, že rakúske orgány porušili právne predpisy EÚ. Rozhodla sa nezačať konanie vo veci porušenia predpisov. Ombudsman usúdil, že Komisia poskytla hodnoverné

Vo vyšetrovaniach a záveroch ombudsmana sa v plnej miere zohľadňujú diskrečne právomoci Komisie priznané zmluvami a judikatúrou Súdneho dvora pri rozhodovaní, či predložiť vec týkajúcu sa porušenia právnych predpisov Súdnemu dvoru.

²⁵. Pozri napríklad prípad 2591/2010/GG týkajúci sa toho, že Komisia riadne nevykonala konanie vo veci porušenia predpisov proti Rakúsku v súvislosti s viedenským letiskom, ktorý sa opisuje v oddiele 1.4.

²⁶. Ombudsman v tejto súvislosti pripomína, že skutočnosť existencie porušenia právnych predpisov EÚ neznamená automaticky povinnosť Komisie začať konanie vo veci porušenia právnych predpisov. Komisia však musí odôvodniť, ako uplatňuje svoju širokú diskrečnú právomoc.

dôvody na podporu svojej pozície, podľa ktorej rakúske orgány vykonali uvedené individuálne posúdenie. Nedokázala však riadne riešiť sťažnosť v tom zmysle, že bola zameraná na rozhodnutie rakúskych orgánov (i) neposkytnúť pánovi D. obdobie na opustenie rakúskeho územia a (ii) neudelíť pozastavujúci účinok jeho odvolaniu proti rozhodnutiu o vyhostení, ktorý právne predpisy EÚ umožňujú iba v naliehavých prípadoch. Ombudsman požiadal Komisiu, aby v tomto ohľade opätovne preskúmala sťažnosť na porušenie predpisov. Komisia v podstate trvala na tom, že rakúske orgány preskúmali naliehavosť prípadu a dospeli k záveru, že takáto naliehavosť existuje. Ombudsman nepovažoval odpoveď Komisie za presvedčivú. Vzhľadom na izolovaný charakter prípadu ho uzavrel s kritickou poznámkou.

Vyhodnotenie ponúk a priznanie grantov

Ombudsman sa zaoberá sťažnosťami na zadanie, nezadanie zákaziek a priznanie grantov. Zastáva však názor, že inštitúcie a najmä hodnotiace výbory a verejní obstarávatelia vo výberových konaniach majú rozsiahlu diskrečnú právomoc a že skúmanie takýchto prípadov by sa malo obmedzovať na kontrolu, či sú dodržané pravidlá, ktorými sa postup riadi, či sú fakty správne a či sa nevyskytla zjavná chyba pri hodnotení alebo či nedošlo k zneužívaniu právomoci. Ďalej tiež skúma, či inštitúcie splnili svoju povinnosť stanoviť dôvody a či sú tieto dôvody primerané a zodpovedajúce.

K prípadom, ktoré ombudsman v oblasti výberových konaní a grantov skúmal v roku 2012 patrilo obvinenie z nedostatočného rovnakého zaobchádzania s uchádzačmi a nedostatočná transparentnosť. Prvý prípad, opísaný ďalej, ponúkol ombudsmanovi príležitosť pripomenúť Komisii, že v rámci zásady dobrej správy sa môže od inštitúcií vyžadovať, aby urobili viac, ako len to, čo predpisuje zákon.

Nedostatočné rovnaké zaobchádzanie

Prípad **642/2008/MMN** sa týkal údajného konfliktu záujmov, ktorý sa vzťahoval na technického poradcu v postupe verejného obstarávania. Sťažovateľ tvrdil, že Komisia porušila zásadu rovnakého zaobchádzania, pretože jeden z poradcov hodnotiaceho výboru bol zamestnaný u úspešného uchádzača. Ombudsman vyzval Komisiu, aby, okrem iného, zmenila znenie vyhlásenia o nestrannosti a dôvernosti, ktoré musia podpísať všetci členovia hodnotiaceho výboru a všetci pozorovatelia, aby sa zaručilo, že sa jasne vzťahuje na všetky možné druhy konfliktu záujmov, konkrétne „skutočného“, „potenciálneho“ a „zrejmeho“ konfliktu záujmov. Komisia v odpovedi argumentovala, že príslušné ustanovenie finančného nariadenia sa týka iba „skutočného“ a „potenciálneho“ konfliktu záujmov a že „zrejmy“ konflikt záujmov je relevantný iba vtedy, keď sa po preskúmaní ukáže, že existuje „skutočný“ alebo „potenciálny“ konflikt záujmov. Ombudsman nebol presvedčený. Avšak, vzhľadom na to, že Komisia uviedla, že vykoná revíziu vyhlásenia o nestrannosti a dôvernosti, dospel k záveru, že ďalšie vyšetrovanie nie je opodstatnené. Zároveň povedal, že požaduje, aby mu Komisia v primeranej lehote podala správu o výsledku ohlásenej revízie.

K prípadom, ktoré ombudsman v oblasti výberových konaní a grantov skúmal v roku 2012 patrilo obvinenie z nedostatočného rovnakého zaobchádzania s uchádzačmi a nedostatočná transparentnosť.

Stážnosti a vyšetrovania

V prípade 3000/2009/JF ombudsman zistil, že Komisia nezabezpečila rovnaké zaobchádzanie s uchádzačmi a že sa tak znížila šanca sťažovateľa uspieť v procese súťaže. Navrhol priateľské riešenie v tom zmysle, aby Komisia sťažovateľovi uhradila výdavky, ktoré mu vznikli v rámci účasti na súťaži. Komisia následne vyplatila viac ako 10 000 EUR.

V prípade 105/2011/TN bola ponuka sťažovateľa zamietnutá, keď sa ukázalo, že vedúci tímu, ktorého navrhol, sa zaviazal pracovať na plný úväzok na inom projekte financovanom EÚ, ktorý sa realizoval v rovnakom čase. Ombudsman zistil, že Komisia sa dopustila nesprávneho úradného postupu, keď verejnému obstarávateľovi odporučila, aby vylúčil ponuku spoločnosti skôr, ako sa potvrdilo, že navrhovaný vedúci tímu nebude pre projekt k dispozícii. Konečné rozhodnutie vylúčiť ponuku však bolo primerané. Ombudsman uviedol ďalšiu poznámku zameranú na zníženie rizika vzniku podobných problémov v budúcnosti.

Nedostatočná transparentnosť

V prípade 1683/2011/TN, ktorý sa týkal postupu verejného obstarávania súvisiaceho s dodávateľskou zmluvou, Komisia uznala, že postup nebol úplne transparentný. Uviedla, že v čase vypracovania stanoviska k tomuto prípadu rokovala so sťažovateľom s cieľom vyriešiť tento problém zmierom. Ombudsman ocenil skutočnosť, že si Komisia priznala zodpovednosť za chybu a rokovala so sťažovateľom o riešení.

Plnenie zmlúv

Podľa ombudsmana k nesprávnemu úradnému postupu dochádza, keď verejný orgán nekoná v súlade s pravidlom alebo princípom, ktorý je pre neho záväzný. Nesprávny úradný postup sa teda môže zistiť aj pri plnení povinností vyplývajúcich zo zmlúv uzatvorených inštitúciami EÚ.

Ombudsman však môže takéto prípady skúmať len v obmedzenom rozsahu. Podľa jeho názoru by sa v prípade sporu nemal zaoberať určovaním, či niektorá strana porušila zmluvu. Túto otázku môže riadne vyriešiť len súd s príslušnou právomocou.

V prípadoch týkajúcich sa sporov v oblasti zmluvných vzťahov sa preto ombudsman domnieva, že je odôvodnené, aby obmedzil svoje skúmanie na to, či mu inštitúcia EÚ poskytla primerané a zodpovedajúce vysvetlenie právneho základu svojho konania a dôvodov, prečo sa domnieva, že je jej stanovisko k zmluvnej pozícii oprávnené. V takomto prípade ombudsman uzavrie svoje vyšetrovanie s tým, že nezistil nesprávny úradný postup. Tento záver neovplyvní právo strán na preskúmanie ich sporu o zmluve a smerodajné vyriešenie súdom s príslušnou právomocou.

Rok 2012 umožnil ombudsmanovi preskúmať niekoľko problémov týkajúcich sa základných práv v oblasti zmlúv, najmä práva na vypočutie. Ďalej sa často zaoberal obvineniami z nespravodlivosti, najmä v sporoch týkajúcich sa oprávnených nákladov a auditov. Ombudsman napokon preskúmal aj rozsah povinností Komisie voči subdodávateľom.

Rok 2012 umožnil ombudsmanovi preskúmať niekoľko problémov týkajúcich sa základných práv v oblasti zmlúv, najmä práva na vypočutie. Ďalej sa často zaoberal obvineniami z nespravodlivosti, najmä v sporoch týkajúcich sa oprávnených nákladov a auditov.

Nerešpektovanie základných práv

Prípád **2635/2010/TN** sa týkal obvinenia, že Komisia sťažovateľovi neoznámila svoje zistenie, že porušil etický kódex volebných pozorovateľských misií EÚ. Keďže ombudsman nebol úplne presvedčený, že práva sťažovateľa, zaručené Chartou, ako aj Európskym kódexom dobrej správnej praxe, boli rešpektované, navrhol opatrenia, ktoré by Komisia mohla prijať s cieľom odstrániť problémy. Komisia poskytla uistenie, že sťažovateľ zostáva plne oprávneným kandidátom pre budúce pozorovateľské misie. Ďalej v súvislosti so všeobecnými postupmi zisťovania porušenia etického kódexu pozorovateľov EÚ uviedla, že už pracuje na implementácii návrhu ombudsmana, ktorý odporučil vykonať ich revíziu.

V prípade **1045/2011/RT** Komisia po vyšetrovaní úradu OLAF rozhodla o spätnom získaní celej sumy vyplatenej za dva projekty. Sťažovateľ tvrdil, že ho Komisia nevypočula v súvislosti s obvineniami, ktorým čelil. Ombudsman dospel k záveru, že sťažovateľ *de facto* mal možnosť byť vypočutý, pretože mohol predložiť svoje pripomienky pred a počas procesu spätného získania prostriedkov, a tak zmeniť výsledok vo svoj prospech. V oznámení predbežných informácií, v ktorom sa uvádzali dôvody spätného získania prostriedkov, neobsahovalo výslovnú výzvu, aby predložil pripomienky k zamýšľanému spätnému získaniu prostriedkov a jasné uvedenie lehoty na predloženie pripomienok. Ombudsman v tejto súvislosti uviedol ďalšiu poznámku.

Prípád **2386/2010/MHZ** sa týkal prepustenia poľského experta z funkcie vedúceho tímu v projekte financovanom EÚ v Bosne a Hercegovine (BiH). Sťažovateľ okrem iného tvrdil, že nebolo rešpektované jeho právo na vypočutie a informovanie o dôvodoch požiadavky Komisie. Ombudsman dospel k záveru, že to, že Komisia nezabezpečila právo sťažovateľa na obranu, skôr ako požiadala jeho zamestnávateľa o jeho prepustenie, predstavuje prípad nesprávneho úradného postupu. Zároveň skritizoval Komisiu za to, že neposkytla presvedčivé vysvetlenie, prečo neinformovala orgány BiH o svojej žiadosti o prepustenie sťažovateľa.

Obvinenie z nespravodlivosti

Mnohé prípady v tejto oblasti sa týkajú sporov o oprávnené náklady, ktoré často vznikajú ako dôsledok zistení auditu. V niektorých prípadoch je pozícia inštitúcie opodstatnená, ale nebolo to tak v prípade sťažnosti **3373/2008/JE**, ktorá vznikla po tom, čo sa v audítorskej správe určité náklady označili za neoprávnené v rámci projektu sponzorovaného EÚ. Ombudsman dôrazne vyzval Komisiu, aby sa zriekla svojho nároku na náhradu z dôvodu, že to bolo neprimerané a nespravodlivé. Komisia to odmietla. Ombudsman následne zdôraznil, že keď sa stretnú s mlčaním úradníkov zodpovedných za projekty EÚ v súvislosti s ich konaním v rámci projektov, ktoré realizujú, organizácie, ako je organizácia sťažovateľa, sa môžu opodstatnene domnievať, že konajú v súlade s uplatniteľnými pravidlami. Ak to nie je tak a keď sa projektoví úradníci dozvedia o takomto konaní,

Sťažnosti a vyšetrovania

mali by vykonať preventívne opatrenia. Ak takéto opatrenia nevykonajú, malo by byť možné uplatniť na nich disciplinárne opatrenia. Keďže uvedené skutočnosti vyvolali dôležitú a zásadnú otázku, ombudsman sa domnieval, že osobitná správa Európskemu parlamentu by mohla byť opodstatnená. Rozhodol sa však, že takúto správu nepredloží, kým nevykoná vyšetrovanie z vlastného podnetu v súvislosti s určitými aspektmi správania Komisie pri vybavovaní projektov, ktoré financuje.

Na druhej strane, v prípade **351/2011/OV**, ktorý sa týkal zamietnutia nákladov projektového partnera na zamestnancov, ombudsman dospel k záveru, že dohoda o grante poskytovala Komisii právny nárok zamietnuť náklady na zamestnancov vykázané sťažovateľom. Ombudsman ďalej zistil, že Komisia uplatnila svoju právomoc voľnej úvahy tak, aby to bolo čo najvýhodnejšie pre sťažovateľa, pretože mu umožnila presunúť niektoré náklady na zamestnancov do kategórie „subdodávateľské náklady“. Skonštatoval, že to, že Komisia odmietla posúdiť za oprávnené zvyšné neoprávnené subdodávateľské náklady, bolo nespravodlivé.

Prípád **901/2011/OV** sa tiež týkal spätného získania neoprávnených nákladov v rámci projektu po audite. Sťažovateľ sa obrátil na ombudsmana s tvrdením, že pozícia Komisia bola neopodstatnená

Komisie, podľa ktorého sú príslušné náklady neoprávnené, bol správny. Zároveň zdôraznil, že koordinátor nebol zástupcom Komisie a Komisia nebola viazaná žiadnym vyhlásením koordinátora, ktoré nebolo výsledkom výslovných pokynov Komisie. Uzavrel, že Komisia žiadne takéto výslovné pokyny nevydala. Takže nezistil žiadny nesprávny úradný postup.

Povinnosti Komisie voči subdodávateľom

Sťažovateľ v prípade **535/2010/RT** pracoval ako expert na projekte financovanom Komisiou. Dostal iba čiastočnú úhradu za svoju prácu a požiadal Komisiu, aby zasiahla a zabezpečila, aby dostal platbu, na ktorú má nárok. Komisia to neurobila. Po zásahu ombudsmana Komisia požiadala hlavného dodávateľa, aby realizoval nevyrovanú platbu. Ombudsman uzatvoril prípad a dodal, že verí, že napriek negatívnym odpovediam, ktoré dosiaľ dostala, Komisia bude naďalej naliehať na svojho hlavného dodávateľa, aby realizoval nevyrovanú platbu a použije všetky prostriedky, ktoré má k dispozícii, aby presvedčila hlavného dodávateľa, aby zmenil svoj postoj, ktorým odmieta spoluprácu.

Správa a služobný poriadok

Ombudsman každý rok dostane niekoľko sťažností týkajúcich sa zamestnaneckých problémov v inštitúciách, najmä uplatňovania služobného poriadku a iných

Niekedy ide v zamestnaneckých prípadoch o základné práva, čo ombudsmanovi umožňuje presadzovať, aby inštitúcie správne uplatňovali Chartu.

a nespravodlivá. Argumentoval tým, že konal v dobrej viere a na základe informácií od koordinátora projektu. Ombudsman skonštatoval, že záver

relevantných textov správnymi orgánmi EÚ. Niekedy ide v zamestnaneckých prípadoch o základné práva, čo ombudsmanovi umožňuje presadzovať,

aby inštitúcie správne uplatňovali Chartu. V iných prípadoch sa spornou otázkou stáva spôsob, akým si inštitúcie EÚ vykladajú služobný poriadok. V týchto prípadoch sa ombudsman pokúša aspoň zabezpečiť, aby inštitúcie brali do úvahy a správne uplatňovali judikatúru Súdneho dvora.

Povinnosť náležitej starostlivosti

Prípád **11/2012/(ZV)AN** sa týkal problému súvisiaceho s Chartou. Konkrétne sa týkal absencie ustanovení, ktoré by učiteľom vyslaným do Európskych škôl umožnili využiť rodičovskú dovolenku. Vyšetrovanie bolo adresované Komisii, keďže zastáva funkciu člena správnej rady Európskych škôl a sponzora. Ombudsman sa domnieval, že nemožnosť využiť rodičovskú dovolenku nie je v súlade s Chartou a s ďalšími ustanoveniami právnych predpisov EÚ. V priebehu vyšetrovania bol služobný poriadok Európskych škôl upravený tak, aby poskytoval možnosť požiadať o rodičovskú dovolenku. Takže žiadosť sťažovateľa o rodičovskú dovolenku bola kladne vybavená.

Prípád **1810/2011/BEH** sa týkal vybavovania žiadostí sťažovateľa o vnútornú mobilitu a pomoc v Európskej agentúre pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach – Frontex. Ombudsman sa domnieval, že agentúra Frontex neodpovedala včas na žiadosť sťažovateľa o vnútornú mobilitu. Pokiaľ ide o žiadosť o pomoc, ombudsman zistil, že agentúra Frontex vykonala riadne preskúmanie uvedených skutočností. Agentúra Frontex napríklad určila vnútorného vyšetrovateľa, ktorý ponúkol dostatočné záruky nezávislosti a odbornej expertízy a pripravil komplexnú správu na základe zozbieraných vyhlásení a svedectiev.

Pokiaľ ide o včasnosť jej krokov, ombudsman poznamenal, že agentúra Frontex neustále a stabilne napredovala v prípade sťažovateľa a pravidelne ho informovala o stave vecí. Ombudsman dospel k záveru, že stanovisko agentúry Frontex, podľa ktorého bolo vhodné nevykonať núdzové opatrenia, bolo opodstatnené.

Neprimeranosť

V prípade **1752/2011/RT**, v ktorom Komisia odmietala nahradiť sťažovateľovi cestovné náklady za jeho deti, pretože sa rozhodol opustiť Guineu skôr, ako Komisia vyhlásila krízovú situáciu v tejto krajine, ombudsman upozornil na vek detí a vyzval Komisiu, aby zvažila, či by nemohla nájsť riešenie, v rámci ktorého by ponúkla úhradu cestovných nákladov *ex gratia*. Komisia súhlasila.

Prípád **141/2011/RT** sa týkal určenia miesta pôvodu sťažovateľa. Komisia vo svojom stanovisku uznala, že Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) urobil chybu, keď ako jeho miesto pôvodu určil Brusel namiesto Marseille. Sťažovateľ sa však proti uvedenému rozhodnutiu neodvolal v lehote stanovenej v služobnom poriadku, Komisia bola viazaná rozhodnutím úradu EFSA. Ombudsman sa nazdával, že Komisia nepostupovala konzistentne, keď uznala, že rozhodnutie úradu EFSA bolo nesprávne, no zároveň na ňom zakladala svoje argumenty. Komisia reagovala tak, že súhlasila s tým, že miesto pôvodu sťažovateľa určí nanovo.

Problémy týkajúce sa povýšenia

V prípade **2744/2009/(MF)JF** sťažovateľ tvrdil, že zamestnanec Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) bol povýšený na základe politického tlaku. Vyšetrovaním

Sťažnosti a vyšetrovania

ombudsmana sa ukázalo, že EHSV skutočne povýšil príslušného úradníka v rozpore s vlastnými internými predpismi. Okrem toho ombudsman odhalil dôkaz neprimeraného zasahovania do procesu povýšenia. EHSV uznal, že konal nesprávne a zrušil neregulárne rozhodnutie. EHSV zároveň vykonal primerané opatrenia s cieľom zabrániť vzniku podobných situácií v budúcnosti. Ombudsman sa však kriticky vyjadril k skutočnosti, že EHSV nedokázal odpovedať na jeho návrh odporúčania správne, keď vydal vyhlásenie, ktoré jasne odporovalo faktom zdokumentovaným v jeho spise. Vzhľadom na odhalené obzvlášť závažné nezrovnalosti a so zreteľom na to, že takéto správanie ohrozuje transparentnosť a verejný imidž inštitúcií EÚ, ombudsman postúpil svoje rozhodnutie predsedovi Európskeho parlamentu, ktorý by mohol zvážiť, či ho prideli príslušnému výboru Európskeho parlamentu, ktorý sa zaoberá EHSV.

Prípád **683/2010/OV** sa tiež týkal sporu o povýšení, teraz však o povýšení sťažovateľa, ktorý bol vyslaný z Rady do Komisie v roku 2004. Pre chybu v IT systéme ho Komisia považovala za tzv. presunutého úradníka. Komisia sťažovateľa povýšila v roku 2008, ale keď si uvedomila, že povýšenie bolo založené na bodoch na povýšenie, ktoré nazbieral ako vyslaný a nie presunutý úradník, toto povýšenie zrušila. Po zásahu ombudsmana Komisia súhlasila, že chyba IT systému tvorí základ sťažnosti a že mohla žiadosť o presun vybaviť rýchlejšie. Navrhla sťažovateľa povýšiť.

Sťažovateľka sa v prípade **475/2012/KM** obrátila na ombudsmana s tvrdením, že jej Komisia nespravodlivo nevyplatila nedoplatky splatné v dôsledku jej povýšenia s retroaktívnym účinkom. Požiadala Komisiu, aby zvážila vyriešenie tejto veci, pretože sa zdalo byť spravodlivé, aby sa jej príslušná suma vyplatila. Necelý mesiac po začatí vyšetrovania sťažovateľka informovala ombudsmana, že Komisia vyhovel jej požiadavke, povýšila ju od 1. januára 2010 a vyplatila výsledné nedoplatky.

Nesprávne vybavenie sťažnosti

Sťažovateľ sa v prípade **862/2011/AN** neúspešne zúčastnil na certifikačnom procese. Podal sťažnosť v súlade s článkom 90 ods. 2 služobného poriadku. Komisia sťažnosť postúpila Európskemu úradu pre výber pracovníkov (EPSO), ako príslušnému orgánu v tejto veci, no úrad EPSO sa o nej dozvedel až o päť mesiacov, keď dospel k záveru, že pre uplynutie predpísanej lehoty bola automaticky zamietnutá. Ombudsman dospel k názoru, že podstata článku 90 ods. 2 služobného poriadku bránila úradu EPSO v zaujatí takéhoto postoja. Vydal návrh odporúčania, v ktorom uvádza, že úrad EPSO by mal uvažovať tak, že sťažnosť bola podaná v deň, keď ju skutočne dostal. Ďalej vyzval úrad EPSO, aby posúdil prípustnosť sťažnosti z hľadiska splnenia lehôt na základe dátumu podania orgánu, ktorý nie je príslušný. Úrad EPSO akceptoval druhý návrh odporúčania ombudsmana, prvý však neprijal. Vyjadril názor, že judikatúra Súdneho dvora podporuje jeho pozíciu. Tieto argumenty úradu EPSO ombudsmana nepresvedčili, a tak prípad uzavrel s kritickými poznámkami.

Konkurzy a výberové konania

EPSO

Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO) je predmetom väčšiny vyšetrovaní ombudsmana týkajúcich sa verejných výberových konaní a iných výberových konaní. Úrad EPSO už mnoho rokov konštruktívne spolupracuje s ombudsmanom na rýchlom a užitočnom riešení sťažností. V niektorých prípadoch tento trend pokračoval aj v roku 2012, ako znázorňujú nasledujúce príklady. V niektorých prípadoch však jeho reakcia na určité problémy, ktoré sa vyskytli počas roka, vyvolala obavy.

Organizačné záležitosti

Prípád **989/2011/ER** sa týkal politiky úradu EPSO v súvislosti s rezerváciou počítačových prijímacích testov (CBT) vo verejných súťažiach. Ombudsman vo svojom rozhodnutí pripomenul zistenia svojho vyšetrovania z vlastného podnetu **OI/9/2010/RT**, podľa ktorých je nový postup rezervácie počítačových prijímacích testov primeraným a nevyhnutným opatrením, vytvoreným s cieľom skrátiť trvanie celého výberového konania. Domnieval sa, že úrad EPSO riadne informoval sťažovateľku o dôsledkoch prípadu, keď si nestihne v stanovenej lehote rezervovať svoj test. Sťažovateľka navyše nepredložila konkrétny dôvod, pre ktorý nemohla získať prístup na internet počas rezervačného obdobia. Úrad EPSO navyše pohotovo reagoval na jej žiadosti. Ombudsman však naznačil, že úrad EPSO by v budúcnosti mohol aktívne zvažovať osobitnú situáciu kandidátov, ktorí tvrdia, že si nemohli zarezervovať svoj počítačový prijímací test. Úrad

EPSO by mohol považovať aj nad tým, či by nebolo dobré, aby v usmerneniach pre verejné súťaže uviedol dôsledky nedodržania lehoty na rezerváciu počítačových prijímacích testov.

V prípade **521/2012/EIS**, ktorý sa vyriešil za menej ako 30 dní zjednodušeným postupom, úrad EPSO (i) poskytol sťažovateľke ďalšiu šancu absolvovať príslušné testy v jej krajine pobytu a (ii) preplatil jej dodatočné cestovné náklady. Sťažovateľka dokončila prvú časť svojho prijímacieho testu a keď začala pracovať na druhej časti, počítačový systém zlyhal a ona preto nemohla testy dokončiť na mieste.

Nejasné informácie

Prípád **1370/2010/BEH** sa týkal údajného nesprávneho úradného postupu pri organizácii verejnej súťaže, v rámci ktorej sa mal vytvoriť rezervný zoznam pre asistentov v sektore budov. Keďže sa sťažovateľ domnieval, že písomný test, ktorý absolvoval, nebol v súlade s oznámením o súťaži, obrátil sa na úrad EPSO, ktorý však trval na tom, že testy boli v súlade s oznámením o súťaži. Ombudsman po analýze znenia oznámenia dospel k záveru, že oznámenie o súťaži nebolo dostatočne jasné. Z tohto dôvodu vydal kritickú poznámku.

Ostatné inštitúcie, orgány, úrady a agentúry

Aj keď väčšina sťažností týkajúcich sa nábora bola namierená proti Európskemu úradu pre výber pracovníkov, ombudsman príležitostne dostáva sťažnosti aj na iné inštitúcie, veľmi často na úrady alebo agentúry, ktoré vznikli pomerne nedávno.

Sťažnosti a vyšetrovania

V reakcii na vyšetrovanie z vlastného podnetu **OI/3/2012/CK** Európska agentúra pre bezpečnosť sietí a informácií (ENISA) oznámila svoj nový program týkajúci sa výberových konaní a poskytla kópiu svojich revidovaných usmernení pre nábor. Podľa revidovaného programu agentúry ENISA sa kandidátom v súčasnosti posielajú informácie o každom kroku konania prostredníctvom e-mailu. Vyšetrovanie sa začalo pre postup agentúry ENISA, v rámci ktorého agentúra neodpovedala na žiadosti kandidátov o informácie týkajúce sa výsledku výberových konaní.

Prípado **1513/2010/VIK** sa týkal oprávnenosti laureátov výberového konania CAST RELEX 2008 pre zmluvných zamestnancov uchádzať sa o voľné miesta v inštitúciách a agentúrach EÚ. Sťažovateľka v tomto prípade odpovedala na výzvu na vyjadrenie záujmu výkonnej agentúry Európskej rady pre výskum (ERCEA). Agentúra ERCEA jej prihlášku zamietla, pretože sa domnievala, že iba kandidáti z tzv. normálnej databázy CAST sú oprávnení zúčastniť sa súťaže. Ombudsman konštatoval, že zo znenia výzvy nevyplývalo, že kandidáti, ktorí sa nachádzajú v databáze CAST RELEX, nie sú oprávnení. Komisia odpovedala, že začiatkom roka 2012 rozhodla o tom, že ostatným inštitúciám a agentúram EÚ umožní prístup do databázy CAST RELEX 2008. Platnosť príslušného rezervného zoznamu sa navyše predĺžila do 31. decembra 2012.

Prípado **1017/2010/MMN** sa týkal náborového konania pre Dom európskej histórie. V odpovedi na obvinenia sťažovateľa ombudsman súhlasil s tým, že Parlament sa zaviazal uverejniť údaje o výberových konaniach pre dočasných a/alebo zmluvných zamestnancov na webovej lokalite úradu EPSO, alebo aspoň zanechal takýto dojem. Keďže nesplnil tento (skutočný alebo zrejmy) záväzok v tomto prípade, ide o prípad nesprávneho úradného postupu. Ombudsman zároveň identifikoval aspekty postupov Parlamentu, ktoré by sa mohli zlepšiť a uviedol tri ďalšie poznámky.

Sťažovateľ v prípade **328/2011/TN** tvrdil, že Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) nere realizovalo príslušné výberové konanie spravodlivo a správne. Ombudsman identifikoval niekoľko nedostatkov konania. Po prvé, výberová komisia sa nesprávne rozhodla, že nezohľadní písomný test. Po druhé, podmienka, že kandidáti musia dosiahnuť minimálne 70 % bodov, im nebola nikdy oznámená. Centrum ECDC ďalej riadne neoznámilo kandidátom výsledok náborového konania. Ombudsman pochválil kladnú odpoveď centra ECDC na jeho návrh priateľského riešenia.

Prípado **1167/2011/MMN** proti Európskemu orgánu pre cenné papiere a trhy (ESMA) sa týkal jeho zamietnutím prihlášky do funkcie. Orgán ESMA vo svojej odpovedi na zistenie ombudsmana týkajúce sa nesprávneho úradného postupu ponúkol, že zverejní nové oznámenie o voľnom pracovnom mieste, ktoré bolo v podstate identické s tým, ktoré viedlo k sťažnosti.

Sťažovateľ uviedol, že má záujem o kompenzáciu. Ďalej sa domnieval, že zverejnenie nového oznámenia o voľnom pracovnom mieste by nebolo primeraným nápravným opatrením, pre rozdiely medzi novým návrhom pôvodným oznámením o voľnom pracovnom mieste. Orgán ESMA vzhľadom na to predložil zmenený a doplnený návrh oznámenia o voľnom pracovnom mieste, ktorý však sťažovateľ tiež odmietol. Ombudsman uzavrel prípad s konštatovaním, že (i) sťažovateľ sa jasne vyjadril, že akceptuje iba finančnú kompenzáciu; (ii) orgán ESMA ponúkol, že vykoná primerané opatrenia na odstránenie prípadu nesprávneho úradného postupu a (iii) sťažovateľ nepredložil presvedčivé dôvody uprednostnenia finančnej kompenzácie.

Prípad **2017/2011/RT** sa týkal toho, že Komisia neposkytla primerané vysvetlenie meškania zverejnenia výsledkov súťaže. Ombudsman sa domnieval, že čas, ktorý Komisia potrebovala na zverejnenie výsledkov prijímacích testov, bol neprimerane dlhý. Komisia navyše neuviedla dostatočné dôvody desaťmesačného meškania zverejnenia výsledkov. Napokon, ani raz počas tohto desaťmesačného obdobia Komisia nepovažovala za vhodné poskytnúť kandidátom akékoľvek informácie o dátume, ku ktorému očakávala zverejnenie výsledkov a dôvody meškania.

Prípad **1264/2012/VL** súvisiaci s Inštitútom Komisie pre technologický výskum budúcnosti (IPTS) sa týkal údajnej diskriminácie uchádzača o zamestnanie,

ktorý sa rozhodol necestovať letecky a ktorého pohovor sa následne zrušil a žiadosť o náhradu železničného cestovného lístka bola zamietnutá. Krátko potom, ako ombudsman požiadal Komisiu o stanovisko, mu sťažovateľ oznámil, že sa Komisia rozhodla preplatiť mu nevrátenú sumu železničného cestovného lístka, ktorý si kúpil.

Ombudsman v prípade **278/2011/RT** dospel k záveru, že Výkonná agentúra pre transeurópsku dopravnú sieť (TEN-T EA) dostatočne nevysvetlila, prečo sa sťažovateľka nedostala na užší zoznam na základe jej motivačného listu. Navrhol, aby agentúra TEN-T EA podrobne vysvetlila, prečo bol sťažovateľkin list menej presvedčivý, ako listy, ktoré predložili úspešní kandidáti. Agentúra TEN-T EA vo svojej odpovedi poskytla podrobné dôvody.

V prípade **1425/2012/VIK** sa sťažovateľ zúčastnil na výberovom konaní, ktoré usporiadala Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound). Aby sa mohol zúčastniť, musel vyplniť a do systému uploadovať formulár prihlášky. Tvrdil, že svoju prihlášku nedokázal podať na formulári, ktorú nadácia Eurofound vyžadovala. Nadácia Eurofound neodhalila žiadnu softvérovú nekompatibilitu, ktorú naznačoval sťažovateľ, no výnimočne rozhodla, že prihlášku sťažovateľa bude akceptovať aj po lehote. Nadácia Eurofound ďalej sťažovateľovi navrhla, aby kontaktoval jej IT zamestnanca, ak bude mať opäť problém poslať príslušný formulár.

Stážnosti a vyšetrovania

Inštitucionálne záležitosti, politické záležitosti a iná činnosť

Tento posledný nadpis sa vzťahuje na rad sťažností na inštitúcie v súvislosti s ich aktivitami v oblasti tvorby politiky alebo ich bežnou činnosťou.

Kontrola na mieste²⁷

Prípád 2676/2009/ANA sa týkal správania úradu OLAF počas kontroly na mieste. Podľa sťažovateľa úrad OLAF nedodrжал uplatniteľné pravidlá a zásady dobrej správy a teda porušil práva sťažovateľa. Po vyšetrovaní, v rámci ktorého si vyžiadal informácie od gréckych úradov prítomných pri kontrole na mieste, ombudsman zistil, že v rámci kontroly na mieste musí úrad OLAF zabezpečiť, aby dostatočne vysvetlil uplatniteľné práva a procesné záruky tých, ktorých sa týka, a že v tomto prípade to úrad OLAF neurobil. Navyše, správanie zástupcov inštitúcií EÚ by malo spĺňať najvyššie štandardy. Keď občan tvrdí, že správanie takéhoto zástupcu nebolo v súlade s týmito štandardmi, príslušná inštitúcia by mala byť schopná poskytnúť uspokojujúce vysvetlenie, ktorým vyvráti takéto obvinenia.

Prípád 2450/2008/BEH sa týkal dozornej úlohy Komisie v stavebnom projekte v Tirane. Konkrétne, sťažovateľ tvrdil, že delegácia Komisie v Albánsku ho riadne nepodporila v (i) úsilí zabezpečiť, aby sa projektové práce vykonali v súlade so zmluvou a (ii) v jeho súvisiacich konfliktoch s inými stranami zapojenými do projektu. Ombudsman po preštudovaní spisu konštatoval,

že sťažovateľ, ktorý niesol hlavnú zodpovednosť za tento projekt, oznámil Komisii prípady vyhrážok a zastrašovania voči jeho osobe. Komisia uznala vážnosť týchto udalostí, ktoré preberala na dvoch stretnutiach. Toto konanie však nebolo primerané uznanej vážnosti situácie, v ktorej by sa jasne očakávalo rozhodné konanie Komisie. Ombudsman ďalej zistil, že Komisia nepoužila všetky právomoci, ktorými disponuje, na to, aby iniciovala vyšetrovanie a pokúsila sa spoľahlivo zistiť fakty smrteľnej nehody, pri ktorej jeden robotník prišiel o život. Pokiaľ ide o obvinenie sťažovateľa, že Komisia ho nepodporila v jeho úsilí zabezpečiť súlad so zmluvou na práce, vyšetrovanie ombudsmana neodhalilo nesprávny úradný postup. Vzhľadom na špeciálnu expertízu a zodpovednosť Európskeho dvora audítora v rámci auditu používania finančných zdrojov EÚ ho ombudsman požiadal, aby posúdil určité aspekty prípadu, ktoré jeho vyšetrovanie nezahrnulo.

Prípád 814/2010/JF sa týkal toho, že Komisia nereagovala na žiadosti o nezávislý externý audit Európskych škôl, najmä v súvislosti s problémami školy v správe a riadení. Ombudsman zistil, že navrhovaná odpoveď Komisie sa zdala byť v súlade s odporúčaním Parlamentu, že Európske školy hľadajú inšpiráciu v najlepších vzdelávacích systémoch na svete, ktoré sú identifikované v štúdiu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD). Podľa jeho názoru účasť na tejto štúdiu by primerane neuspokojila žiadosť sťažovateľa o externý nezávislý audit.

27. Pozri aj prípad 512/2012/BEH týkajúci sa toho, že Komisia údajne nevykonala primerané opatrenia na riešenie zvýšenej úmrtnosti včiel. Tento prípad sa opisuje v oddiele 1.4.

Ombudsman začal vyšetrowanie z vlastného podnetu **OI/14/2011/BEH** s cieľom podporiť osvedčené postupy týkajúce sa zaobchádzania s neskonzumovaným jedlom z jedální, ktoré ponúkajú inštitúcie a orgány EÚ. V súvislosti so svojím vyšetrowaním dospel k záveru, že preskúmanie možných spôsobov týkajúcich sa zaobchádzania s neskonzumovaným jedlom, ktoré sú hospodárne a zároveň riadené etickou úvahou, by bolo konkrétnym znakom, že Únia sa stará o ľudí v núdzi. Uvítal iniciatívy, ktoré už inštitúcie zaviedli do praxe s cieľom predísť veľkému odpadu z jedla. Vyjadril sa, že čo v čo najväčšej miere by sa mali uprednostňovať spôsoby použitia, ktorú sú z hľadiska zdrojov hospodárne, najmä by sa mal klásť dôraz na použitie neskonzumovaného jedla na ľudskú spotrebu. Ombudsman konštatoval, že Parlament sa medzičasom začal vecou zaoberať a vydal príslušné odporúčanie.

Obvinenie z diskriminácie

Prípád **2650/2008/MMN** sa týkal obvinenia, že Európska agentúra pre lieky (EMA) odmietla umožniť variáciu centralizovaného povolenia na uvedenie na trh, ktoré má farmaceutická spoločnosť. Ombudsman zistil, že z uplatniteľných právnych predpisov možno vyvodiť, že povinnosťou držiteľa povolenia na uvedenie na trh je zabezpečiť, aby boli jeho produkty primerane označené, keď ich uvádza na trh. Názor agentúry EMA, že metóda označenia, ktorú navrhol sťažovateľ, nebola v súlade s uplatniteľnou legislatívou, sa zdal byť správny. Pokiaľ ide o problém diskriminácie, na ktorý

tiež upozorňuje sťažovateľ, ombudsman dospel k záveru, že držiteľ povolenia na uvedenie na trh a paralelný dovozca nie sú nevyhnutne v rovnakej situácii. Okrem toho, aj keby sa predpokladalo, že sú v porovnateľnej situácii, skutočnosť, že agentúra EMA mohla nesprávne povoliť paralelným distribútorom vykonávať nezákonné postupy označovania, by neoprávňovala sťažovateľa na získanie povolenia agentúry EMA na rovnaké postupy.

V prípade **3419/2008/KM²⁸**, ktorý sa týkal toho, že Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (EASA) nepreložila konzultačné dokumenty (tzv. oznámenia o navrhovanej zmene a doplnení), ombudsman vzal na vedomie, že agentúra EASA vykonala užitočné kroky správnym smerom. Konkrétne, sľúbila, že na svojej webovej lokalite vysvetlí, že preklady zhrnutí oznámení o navrhovaných zmenách a doplneniach je možné si vyžiadať a že uverejní všetky preklady, ktoré už má k dispozícii a predĺži lehotu konzultácií, ako to bude potrebné. Ombudsman však trval na tom, že je zásadne dôležité, aby konzultačné dokumenty boli dostupné vo všetkých úradných jazykoch a že v odporúčaní, ktoré v tomto prípade uviedol, sa riadne zohľadnila potreba obozretne používať verejné finančné prostriedky. Kriticky sa vyjadril k tomu, že agentúra EASA odmietla preložiť oznámenia o navrhovanej zmene doplnení, alebo aspoň ich zhrnúť.

²⁸. Pozri aj prípad **640/2011/AN** týkajúci sa jazykovej politiky Komisie, pokiaľ ide o verejné konzultácie, ktorý je opísaný v oddiele 1.4.

Stážnosti a vyšetrovania

1.7 Postúpenia a rady

Vo viac než 75 % zo všetkých spracovaných prípadov v roku 2012 (1 854) Európsky ombudsman dokázal poskytnúť sťažovateľovi pomoc tým, že začal vyšetrovanie prípadu, postúpil prípad príslušnému orgánu alebo poskytol sťažovateľovi radu, na koho sa obrátiť. Stážnosti, ktoré nepatria do pôsobnosti ombudsmana, sa často týkajú údajných porušení právnych predpisov EÚ členskými štátmi. Mnohé tieto prípady dokáže najlepšie riešiť národný alebo regionálny ombudsman v rámci Európskej siete ombudsmanov. Plnohodnotným členom siete je tiež Výbor pre petície Európskeho parlamentu. Jedným z cieľov siete je umožniť rýchle postúpenie stážnosti príslušnému členovi siete, národnému alebo regionálnemu ombudsmanovi alebo podobnému orgánu, alebo výboru Európskeho parlamentu pre petície.

Celkovo 60 % (1 467) stážností, ktoré Európsky ombudsman spracoval v roku 2012, patrilo do pôsobnosti člena Európskej siete ombudsmanov.

Celkovo 60 % (1 467) stážností, ktoré Európsky ombudsman spracoval v roku 2012, patrilo do pôsobnosti člena Európskej siete ombudsmanov. Do pôsobnosti Európskeho ombudsmana patrilo 740 z týchto prípadov. Ako vyplýva z obrázku 1.12, v 727 prípadoch ombudsman stážnosť postúpil²⁹ členovi siete, alebo sťažovateľovi poradil, aby kontaktoval člena siete. Teda 664 stážností, vrátane dvoch príkladov uvedených ďalej, ombudsman postúpil alebo odkázal na národného alebo regionálneho ombudsmana alebo podobný orgán, zatiaľ čo 63 prípadov postúpil, alebo odkázal na výbor Európskeho parlamentu pre petície.

Stážnosť postúpená regionálnemu ombudsmanovi

Osoba so zdravotným postihnutím, žijúca v Taliansku, požiadala verejné orgány o finančnú pomoc, aby mohla mať stálu asistenciu, ktorá by jej umožnila žiť samostatne vo vlastnom dome, ako je stanovené v talianskych právnych predpisoch. Príslušné miestne orgány odpovedali, že jej môžu poskytnúť iba malú sumu peňazí. Sťažovateľka nebola spokojná s touto odpoveďou a obrátila sa na ombudsmana, ktorý vzápätí tento prípad (prípado **255/2012/CMV**) postúpil regionálnemu ombudsmanovi Lombardska (Taliansko). Regionálny ombudsman neskôr európskeho ombudsmana informoval, že príslušné miestne orgány rozhodli, že sťažovateľke poskytnú celú sumu peňazí, o ktorú žiadala.

Stážnosť postúpená národnému ombudsmanovi

12-ročné rumunské dievča, žijúce vo Francúzsku, uviedlo, že jej otec, rumunský štátnym príslušník, bol uväznený v Rumunsku, kým ona žije vo Francúzsku s matkou a dvoma mladšími sestrami. Jej matka bola veľmi chorá. Požiadala ombudsmana, aby pomohol jej otcovi presunúť výkon trestu do Francúzska, aby mohol byť bližšie pri svojej rodine, alebo znížiť trest, aby sa mohol vrátiť domov. Ombudsman prípad (prípado **522/2012/AN**) postúpil francúzskemu ochrancovi práv (ombudsmanovi), ktorý ho pridelil oddeleniu na jeho úrade, ktoré sa zaoberá právami dieťaťa.

V niektorých prípadoch ombudsman považuje za vhodné postúpiť stážnosť Európskej komisii, sieti SOLVIT alebo Vaša Európa – Poradenstvo (Your Europe Advice). Sieť SOLVIT zriadila Komisia na pomoc ľuďom, ktorí čelia prekážkam, keď sa snažia uplatňovať svoje práva na vnútornom trhu Únie. Vaša Európa – Poradenstvo je ďalšia sieť, ktorú pre celú EÚ zriadila Komisia na pomoc

29. Stážnosť sa postúpi len s predchádzajúcim súhlasom sťažovateľa.

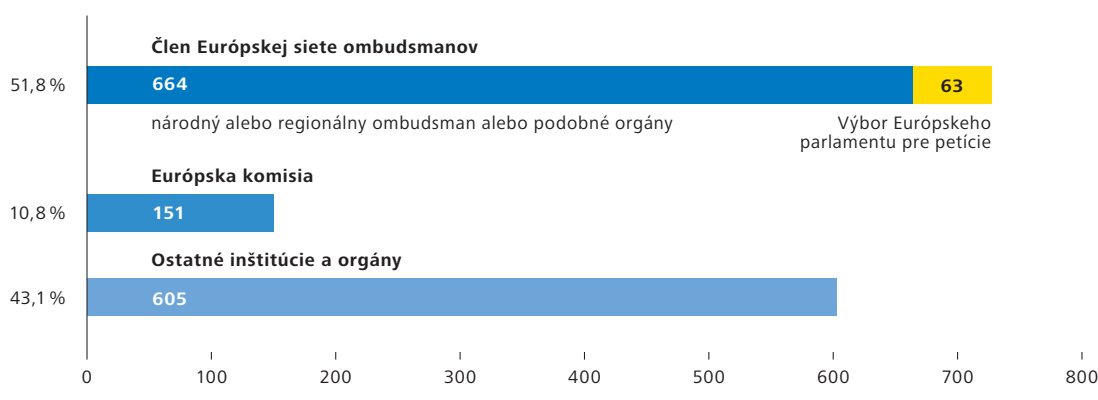
a poskytovanie rád občanom v otázkach ich života, práce a cestovania v EÚ. Pred postúpením sťažnosti alebo poskytnutím rady sťažovateľovi úrad ombudsmana robí všetko preto, aby určil, ktorá iná inštitúcia alebo orgán by mohli sťažovateľovi najlepšie pomôcť. V roku 2012 ombudsman odkázal 151 sťažovateľov na Komisiu³⁰ a 605 na ostatné inštitúcie a orgány vrátane sietí SOLVIT a Vaša Európa – Poradenstvo, ako aj na špecializovaných ombudsmanov alebo orgány zaoberajúce sa sťažnosťami v členských štátoch.

Ako vyplýva z príkladov uvedených ďalej v texte, zo všetkých prípadov, ktoré v roku 2012 ombudsman spracoval, vo vyše 53 % buď poskytol sťažovateľovi radu, alebo prípad postúpil.

Sťažovatelia, ktorým sa odporučilo kontaktovať Európsku komisiu

Štátna príslušníčka Malty sa sťažovala maltskému úradu pre finančné služby (MFSA – maltskému členovi siete FIN-NET³¹) na spoločnosť poskytujúcu finančné služby na Malte. Sťažovateľka nebola spokojná s odpoveďou MFSA, a tak sa obrátila na ombudsmana a požiadala ho, aby presunul jej sťažnosť (prípád **1231/2012/CMV**) Komisii. Ombudsman sťažnosť postúpil Generálnemu riaditeľstvu Komisie pre vnútorný trh a služby. Komisia vo svojej odpovedi sťažovateľke vysvetlila, že nebola kompetentná zaoberať sa prípadom a vyzvala sťažovateľku, aby jej predložila nové informácie, ktoré by mohli dokázať, že MFSA nesprávne uplatňuje pravidlá EÚ.

Obrázok 1.12: Sťažnosti postúpené iným inštitúciám a orgánom
Poskytnutie rady sťažovateľom, aby kontaktovali iné inštitúcie a orgány

Poznámka i: Uvedené údaje zahŕňajú 95 sťažností zaregistrovaných koncom roku 2011, ktoré boli spracované v roku 2012. Nezahŕňajú 18 sťažností zaregistrovaných ku koncu roka 2012, ktoré sa koncom roka ešte stále spracovávali s cieľom určiť, aký postup je potrebné prijať.

Poznámka ii: V niektorých prípadoch sa sťažovateľovi poskytli viaceré typy rád, preto tieto percentuálne podiely spolu tvoria viac ako 100 %.

30. Tento údaj obsahuje niektoré prípady, v ktorých bola sťažnosť na Komisiu vyhlásená za neprípustnú, pretože sa neuskutočnili príslušné administratívne kroky voči inštitúcii pred podaním sťažnosti ombudsmanovi.

31. FIN-NET je sieť na riešenie finančných sporov národných režimov mimosúdneho riešenia sťažností v Európskom hospodárskom priestore (členských štátoch EÚ a na Islande, v Lichtenštajnsku a Nórsku). Členovia siete FIN-NET ponúkajú spotrebiteľom v cezhraničných sporoch s poskytovateľmi finančných služieb kontakt s príslušnými režimami a poskytujú im potrebné informácie o nich. Komisia spustila prevádzku siete v roku 2001.

Sťažnosti a vyšetrovania

Keď Komisia druhýkrát neodpovedala talianskemu dovozci cigariet na jeho sťažnosť na porušenie predpisov, obrátil sa na ombudsmana. Ombudsman kontaktoval Komisiu (prípád **1775/2012/ER**), ktorá zaevidovala sťažnosť sťažovateľa na porušenie predpisov, odpovedala na jeho listy a akceptovala jeho žiadosť o stretnutie. Na stretnutí a pri následných výmenách informácií dovozca cigariet dodal Komisii ďalšie informácie, argumenty a podporné dokumenty. Ombudsman sa neskôr dozvedel od Komisie aj od sťažovateľa, že inštitúcia aktívne rieši sťažnosť sťažovateľa na porušenie predpisov.

Sťažovatelia, ktorým sa odporučilo kontaktovať sieť SOLVIT

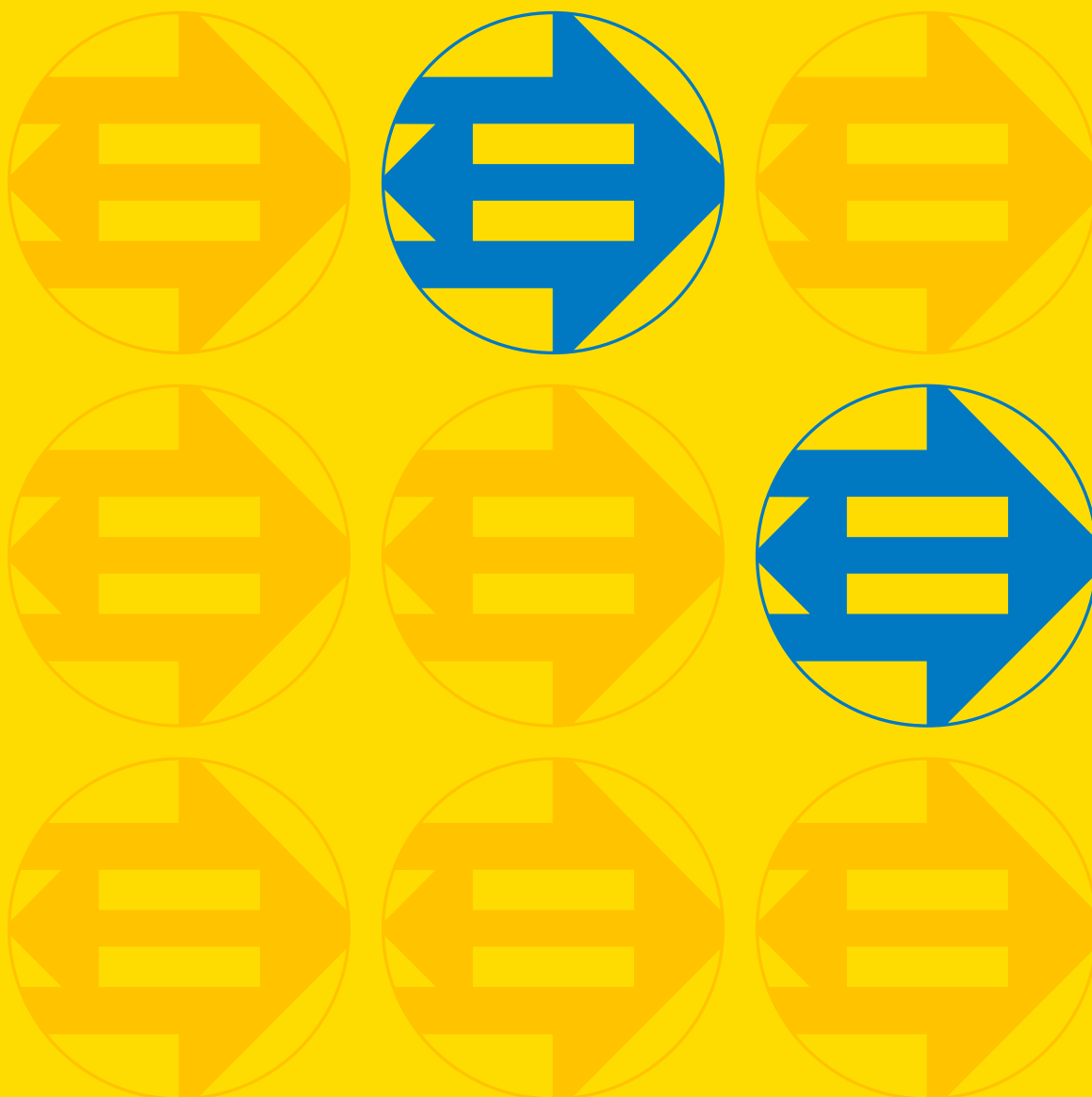
V prípade **644/2012/MF** sa štátna príslušníčka Francúzska sťažovala na nemecké verejné orgány pre výšku jej dôchodku. Domnievala sa, že dôchodok, ktorý dostávala, nebol primeraný počtu odpracovaných rokov a že nemecké verejné orgány nevypočítali výšku dôchodku správne. Ombudsman postúpil prípad sieti SOLVIT Francúzsko, ktorá ho neskôr informovala o zámere začať vyšetrovanie a kontaktovať príslušné nemecké orgány s cieľom vyriešiť tento problém.

V inom prípade (prípád **1944/2012/HK**) sa štátna príslušníčka Španielska sťažovala na rozhodnutie úradu pre zamestnanosť a prídavky na ministerstve práce a dôchodkov v Spojenom kráľovstve. Prestahovala sa zo Španielska do Spojeného kráľovstva, keď dva roky pracovala na polovičný úväzok, kým je nediagnostikovali rakovinu a tuberkulózu. Ministerstvo práce a dôchodkov rozhodlo, že ju nepovažuje za osobu s obvyklým pobytom v krajine, a preto nemá nárok na zamestnanecký a podporný príspevok. Ombudsman prípad postúpil sieti SOLVIT Španielsko.

V dobe Lisabonskej zmluvy je dôležité, aby inštitúcie vytvárali a rozvíjali kultúru služieb občanom a rešpektovania ich práv. Cieľom predchádzajúcej tematickej analýzy bolo zachytiť rozsah a množstvo vyšetrovaní ombudsmana v priebehu roka 2012. Zároveň poukazuje na rôzne prostriedky, pomocou ktorých sa ombudsman usiloval presadzovať zásady kultúry služieb a pomáhal presadzovať Chartu základných práv do života. Čitatelia, ktorí si chcú podrobnejšie preštudovať vyšetrovania ombudsmana, môžu navštíviť jeho webovú stránku, kde sa nachádza úplný súhrn jeho rozhodnutí, návrhov odporúčaní a osobitných správ.

2 Vzťahy s inštitúciami, ombudsmanmi a inými zainteresovanými stranami

V tejto kapitole sa uvádza prehľad vzťahov Európskeho ombudsmana v roku 2012 s inštitúciami EÚ, jeho kolegami ombudsmanmi a inými dôležitými zainteresovanými stranami. Uvádza sa v nej prehľad zasadnutí a seminárov, na ktorých sa ombudsman zúčastnil, a iných aktivít, ktoré sa uskutočnili s cieľom zabezpečiť efektívne riešenie sťažností, čo najširšiu výmenu osvedčených postupov a zvýšenie informovanosti o úlohe ombudsmana v rámci rôznych zainteresovaných strán.

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmanmi a inými zainteresovanými stranami

2.1 Vzťahy s inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami EÚ¹

Európsky ombudsman sa pravidelne stretáva s členmi a úradníkmi inštitúcií EÚ, aby prediskutoval možnosti zvýšenia kvality správy, zdôraznil význam správneho riešenia sťažností a zabezpečil primerané následné opatrenia na základe svojich poznámok, odporúčaní a správ.

Európska komisia

Vzhľadom na to, že Európska komisia zodpovedá za najvyšší podiel vyšetrovaní, ktoré ombudsman vykonáva každý rok, jeho úrad vyvíja značné úsilie na pravidelné styky s členmi a úradníkmi Komisie.

Vzhľadom na to, že Európska komisia zodpovedá za najvyšší podiel vyšetrovaní, ktoré ombudsman vykonáva každý rok, jeho úrad vyvíja značné úsilie na pravidelné styky s členmi a úradníkmi Komisie.

Počas roka sa pán Diamandouros stretol s pánom Marošom Šefčovičom, podpredsedom Európskej komisie a komisárom pre medziinštitucionálne vzťahy a administratívne záležitosti.

Dňa 22. marca si pán Diamandouros vymenil názory s generálnymi riaditeľmi Európskej komisie.

Ombudsman sa stretol aj s pánom Rytisom Martikonisom, zástupcom generálneho riaditeľa pre preklad a s pánom Stephenom Questom, riaditeľom Úradu Európskej komisie pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) a manažérskeho tímu PMO predniesol prezentáciu.

Európsky parlament

Dňa 22. mája európsky ombudsman predstavil svoju *výročnú správu za rok 2011* pánovi Martinovi Schulzovi, poslancovi a predsedovi Európskeho parlamentu, a 19. júna parlamentnému Výboru pre petície. Parlament rokoval o tejto správe 25. októbra na svojom plenárnom zasadnutí. Spravodajkyňou bola pani Erminia Mazzoni, poslankyňa a predsedníčka výboru pre petície.

Okrem toho pán Diamandouros predstavil svoju osobitnú správu (prípád **2591/2010/GG**) Výboru pre petície 19. júna. Počas roka sa pán Diamandouros stretol aj s generálnym riaditeľom pre infraštruktúru a logistiku, pánom Constantinom Stratigakisom a s pani Mariou Panagiotou, spolupredsedníčkou výboru asistentov.

Európsky ombudsman predstavil svoju *výročnú správu za rok 2011* predsedovi a poslancovi Európskeho parlamentu pánovi Martinovi Schulzovi 22. mája.

1. Z dôvodu stručnosti sa v tejto správe používa termín „inštitúcia“, ktorý sa vzťahuje na všetky inštitúcie, orgány, úrady a agentúry EÚ.

Iné inštitúcie

Počas roka 2012 sa pán Diamandouros stretol s pánom Mariom Draghim, prezidentom Európskej centrálnej banky (ECB), pánom Wernerom Hoyerom, prezidentom Európskej investičnej banky (EIB), pánom Davidom Bearfieldom, riaditeľom Európskeho úradu pre výber pracovníkov (EPSO) a s pani Larainou Laudati, úradníčkou pre ochranu údajov Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF).

Okrem toho ombudsman uskutočnil prezentáciu účastníkom programu Erasmus pre verejnú správu, ktorý organizovala Európska administratívna škola.

Agentúry

Počas roka 2012 pán Diamandouros kontaktoval viaceré agentúry EÚ s cieľom zdôrazniť význam dobrej správy, dobrého vybavovania sťažností a služobnej kultúry.

Ombudsman navštívil, alebo sa stretol s riaditeľmi a výbormi zamestnancov agentúr FRA, Cedefop, Eurofound, Europol, Eurojust, ESRB, ENISA, Frontex, a ECHA.

Ďalšie informácie o ombudsmanovom programe návštev agentúr EÚ v priebehu roka 2012, ktorých cieľom bola podpora dobrej správy a výmena najlepších postupov medzi agentúrami, sa nachádzajú v podčasti „Sťažnosti a vyšetrovania z vlastného podnetu“ v časti 1.1 tejto správy.

2.2 Vzťahy s ombudsmanmi a podobnými orgánmi

Mnohí sťažovatelia sa obracajú na Európskeho ombudsmana, keď majú problémy s národnou, regionálnou alebo miestnou správou. Európsky ombudsman úzko spolupracuje so svojimi kolegami v členských štátoch s cieľom zaistiť, aby sa sťažnosti občanov súvisiace s právnymi predpismi EÚ vybavovali rýchlo a efektívne. Väčšinou sa tato spolupráca uskutočňuje pod záštitou Európskej siete ombudsmanov. Sieť tvorí už viac než 99 kancelárií v 35 európskych krajinách. Zahŕňa národných a regionálnych ombudsmanov a podobné orgány členských štátov Európskej únie, kandidátskych krajín uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ a ďalších krajín Európskeho hospodárskeho priestoru a/alebo schengenského priestoru, ako aj Európskeho ombudsmana a Výbor pre petície Európskeho parlamentu.

Jedným z hlavných cieľov siete je umožniť rýchle postúpenie sťažností príslušnému ombudsmanovi alebo podobnému orgánu. V roku 2012 Európsky ombudsman v 727 prípadoch sťažnosť postúpil členovi siete, alebo sťažovateľovi odporučil, aby kontaktoval člena siete. Ďalšie podrobnosti tejto spolupráce sú uvedené v kapitole 1.

Priamy význam pre riešenie sťažností má aj osobitný postup, ktorým národní a regionálni ombudsmeni môžu požiadať Európskeho ombudsmana o písomnú odpoveď na otázky týkajúce sa právnych predpisov EÚ a ich interpretácie vrátane

Európsky ombudsman úzko spolupracuje so svojimi kolegami v členských štátoch s cieľom zaistiť, aby sa sťažnosti občanov súvisiace s právnymi predpismi EÚ vybavovali rýchlo a efektívne.

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmanmi a inými zainteresovanými stranami

otázok, ktoré sa objavia počas riešenia špecifických prípadov. V priebehu roka 2012 dostal ombudsman tri takéto otázky. Ombudsman Írska predložil jednu otázku, ktorá sa týkala pomoci na rozvoj vidieka, zatiaľ čo regionálni ombudsmani z regiónov Marches (Taliansko) a Veneto (Taliansko) predložili otázky týkajúce sa slobody pohybu zamestnancov a zdravotného poistenia.

S cieľom pomôcť svojim národným alebo regionálnym kolegom ombudsmanom vyriešiť otázky otvorené vo všetkých týchto prípadoch európsky ombudsman buď priamo odpovedal na otázku, alebo požiadal o odpoveď Európsku komisiu.

Sieť slúži ako užitočný mechanizmus na výmenu informácií o právnych predpisoch EÚ a osvedčených postupoch prostredníctvom seminárov, bulletinu, ktorý vychádza dvakrát do roka a elektronického diskusného a dokumentárneho Extranetu.

Predmetom diskusie prostredníctvom Extranetu v roku 2012 boli tieto témy: úloha ombudsmanov pri ochrane a podpore ľudských a základných práv, právomoc ombudsmanov iniciovať súdne konanie v súvislosti s administratívnymi aktmi, systémy manažmentu prípadov, ktoré používajú ombudsmani, využívanie

sociálnych médií ombudsmanmi na interakciu s verejnosťou, zadržanie osôb pod vplyvom alkoholu na verejných miestach, bezpečnostné kontroly na letiskách, práva pacientov na prístup k ich zdravotným záznamom a búranie budov postavených bez stavebného povolenia.

Semináre pre národných a regionálnych ombudsmanov v rámci siete sa konajú každé dva roky a organizuje ich spoločne Európsky ombudsman s národným alebo regionálnym partnerom.

Európsky ombudsman a traja regionálni ombudsmani z Belgicka spoločne zorganizovali Ôsmy regionálny seminár Európskej siete ombudsmanov. Seminár sa konal v Bruseli od 14. do 16. októbra 2012. Na seminári sa zúčastnili ombudsmani a zamestnanci úradov ombudsmanov a podobných orgánov zo šiestich krajín EÚ, v ktorých takéto regionálne inštitúcie existujú, aj zo Švajčiarska, spolu so zástupcami Výboru Európskeho parlamentu pre petície.

Na seminári sa diskutovalo o rôznych témach: dôsledkoch nárastu vnútorných mechanizmov riešenia sporov pre ombudsmanov; komunikácii s občanmi; komunikácii so správnymi orgánmi; o tom, ako môžu úrady ombudsmana zlepšiť svoje služby, ktoré poskytujú

Európsky ombudsman a traja regionálni ombudsmani z Belgicka spoločne zorganizovali Ôsmy regionálny seminár Európskej siete ombudsmanov v Bruseli od 14. do 16. októbra.

Ôsmy kontaktný seminár Európskej siete ombudsmanov sa konal v Štrasburgu od 24. do 26. júna 2012.

občanom. Účastníci seminára boli poctení prítomnosťou týchto najvýznamnejších rečníkov: pána Rainera Wielanda, podpredsedu Európskeho parlamentu, pána Koena Lenaerts, podpredsedu Súdneho dvora EÚ a pána Luca Van den Brande, bývalého predsedu Výboru regiónov EÚ.

Ôsmy kontaktný seminár Európskej siete ombudsmanov sa konal v Štrasburgu od 24. do 26. júna 2012. Úrady ombudsmana celkovo z 26 krajín zastupovali ich zamestnanci a Európsky parlament, Európska komisia a Agentúra EÚ pre základné práva tiež mali svojich zástupcov na seminári. Seminár bol rozdelený na šesť častí, v rámci ktorých sa diskutovalo o európskej iniciatíve občanov (ECI) a práve na petície, rozvoji postupov riešenia prípadov, reštrukturalizácii úradov ombudsmana, zviditeľňovaní siete a jej členov, úlohe ombudsmanov pri ochrane základných práv a úlohe ombudsmanov pri ochrane zadržaných osôb.

2.3 Vzťahy s inými zainteresovanými stranami

Európsky ombudsman sa zaviazal zabezpečiť, aby každá osoba alebo organizácia, ktorá by mohla mať problém s inštitúciami EÚ, bola informovaná o tom, že má právo mu poslať sťažnosť na nesprávny úradný postup. Mimoriadny záujem má aj na všeobecnejšom zvyšovaní informovanosti o svojom úsilí v oblasti podpory transparentnosti, zodpovednosti a kultúry služieb v správe EÚ.

Udržiavanie dialógu so zainteresovanými stranami je skutočne hlavnou prioritou stratégie ombudsmanovho mandátu na roky 2009-2014. Dňa 24. apríla ombudsman zorganizoval v Bruseli interaktívny seminár s názvom „Európa v kríze: výzva – ako získať dôveru občanov“. Toto každoročné jarné podujatie, zamerané na občanov, združenia, MVO, spoločnosti, organizácie občianskej spoločnosti,

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmanmi a inými zainteresovanými stranami

Najvýznamnejšou udalosťou roka 2012 v oblasti komunikácie bol pre Európskeho ombudsmana seminár s názvom „Európa v kríze: výzva – ako získať dôveru občanov“. Dvoma hlavnými rečníkmi seminára boli pán Martin Schulz, predseda Európskeho parlamentu, a pani Helle Thorning-Schmidt, premiérka Dánska a vtedajšia predsedníčka Rady EÚ.

novinárov, zastúpenia regiónov a štátov, zástupcov ďalších inštitúcií EÚ a iné zainteresované osoby, prilákalo vyše 300 účastníkov. Diskusie na podujatí boli zamerané na konkrétne opatrenia, ktoré môžu vykonať európske a národné inštitúcie s cieľom získať dôveru občanov. Toto boli hlavní rečníci: pán Martin Schulz, predseda Európskeho parlamentu, pani Helle Thorning-Schmidt, premiérka Dánska a predsedníčka Rady EÚ a pán José Manuel Barroso, predseda Európskej komisie. Podujatiu predsedala spravodajkyňa BBC pri EÚ, pani Shirin Wheeler.

Ďalšou významnou udalosťou ročného kalendára tematických podujatí ombudsmana je Medzinárodný deň za právo vedieť, ktorá sa koná 28. septembra. V roku 2012 ombudsman v spolupráci s mechanizmom sťažností Európskej investičnej banky (EIB) opäť usporiadal v Bruseli seminár s názvom „Medzinárodný deň za právo vedieť – Transparentnosť a zodpovednosť v medzinárodných rozvojových bankách“. Na podujatí sa zúčastnilo viac ako 100

predstaviteľov združení, mimovládnych organizácií, spoločností, organizácií občianskej spoločnosti, novinárov, zastúpení regiónov a štátov a ďalších inštitúcií EÚ.

Ombudsman sa počas návštevy Cypru od 17. do 19. septembra stretol s prezidentom Demetrisom Christofiasom aj so zástupcami organizácií občianskej spoločnosti. Diskutovali o implementácii právnych predpisov EÚ a programoch financovaných EÚ, ako aj o problémoch, ktorým čelia v styku s inštitúciami EÚ. Počas debaty za okrúhlym stolom s novinármi pán Diamandouros spolu s cyperskou ombudsmankou pani Elizou Savvidou diskutovali o dobrej správe a riadení, právnom štáte, transparentnosti a demokracii. Pán Diamandouros rozoberal vzťahy Európskeho ombudsmana s národnými ombudsmanmi. Kancelária Európskeho parlamentu na Cypre bola hositeľkou týchto stretnutí. Ombudsman mal prednášku aj na Cyperskej univerzite s názvom „Dobrá správa, zodpovednosť a právny štát: úloha ombudsmana“.

Počas návštevy Cypru v septembri sa Európsky ombudsman stretol s prezidentom republiky, pánom Demetrisom Christofiasom.

V súvislosti s procesom vedúcim k zriadeniu nezávislej parlamentárnej inštitúcie ombudsmana v Turecku sa Európsky ombudsman zúčastnil na seminári organizovanom tureckým ministerstvom spravodlivosti v Istanbuli 26. až 27. januára. Stretol sa aj s pánom Volkanom Vuralom, bývalým veľvyslancom Turecka a súčasným členom Rady Federácie tureckých priemyselníkov a podnikateľov, TÜSİAD, zodpovedným za zahraničné veci a súlad s predpismi EÚ, ako aj s profesorom Dr. Hasanom Yaşarom, zástupcom ministra pre záležitosti EÚ. Na obidvoch stretnutiach, na ktorých pán Diamandouros predstavil úlohu Európskeho ombudsmana, sa diskutovalo o návrhu zákona o zriadení inštitúcie ombudsmana v Turecku. Ombudsman patril k rečníkom na seminári.

Ombudsman spolu s riadiacim výborom ReNEUAL² v marci v Bruseli usporiadali konferenciu s názvom „Na ceste k zákonu EÚ o správnom konaní?“ s cieľom diskutovať o argumentoch za a proti zákonu EÚ o správnom konaní. Konferencia prilákala vyše 100 účastníkov.

K rečníkom patrili ombudsman, viacerí profesori z riadiaceho výboru ReNEUAL a zástupcovia inštitúcií EÚ.

S cieľom ďalej podporovať súčinnosť s orgánmi pre ľudské práva generálny sekretár Európskeho ombudsmana, pán Ian Harden zastupoval úrad na stretnutí, ktoré v októbri vo Viedni organizovala agentúra FRA. Účastníci diskutovali o spôsoboch „oživenia Charty základných práv Európskej únie“. Vyhlásenie roku 2013 za Európsky rok občanov a začatie prvej európskej iniciatívy občanov (ECI) v máji poskytli vhodné podmienky na akcie určené na posilnenie charakteru a obsahu európskeho občianstva. V tejto súvislosti Európsky útvar pre občiansku činnosť (ECAS), MVO, v novembri usporiadala v Bruseli konferenciu s názvom „Budovanie občianskeho piliera EÚ“. Pán João Sant’Anna, riaditeľ, zastupoval úrad Európskeho ombudsmana. V tom istom mesiaci pán Gerhard Grill, riaditeľ, zastupoval úrad ombudsmana na seminári o prístupe k údajom klinických testov a transparentnosti, ktorý agentúra EMA organizovala v Londýne.

2. Výskumná sieť pre správne právo EÚ. Táto sieť rieši potenciálnu a podstatnú potrebu zjednodušeného správneho práva EÚ.

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmanmi a inými zainteresovanými stranami

28. septembra 2012 ombudsman v spolupráci s mechanizmom sťažností EIB usporiadal v Bruseli seminár s názvom „Medzinárodný deň za právo vedieť – Transparentnosť a zodpovednosť v medzinárodných rozvojových bankách“.

Celkovo v roku 2012 ombudsman a jeho zamestnanci vo vyšších funkciách prezentovali prácu jeho úradu na približne 50 podujatiach a dvojstranných stretnutiach s hlavnými zainteresovanými stranami, ako sú príslušníci právnickej obce, obchodné združenia, expertné skupiny, mimovládne organizácie, zástupcovia regionálnych a miestnych správ, lobisti a záujmové skupiny, akademickí pracovníci, politickí zástupcovia na vysokej úrovni a štátni zamestnanci. Tieto konferencie, semináre a zasadnutia sa konali v Bruseli a v členských štátoch.

Počas roku 2012 zamestnanci úradu Európskeho ombudsmana uskutočnili 94 prezentácií pre 2 408 občanov z celej EÚ aj z iných krajín. Len z Nemecka pochádzalo približne 55 % návštevníkov, nasledovali návštevníci z Francúzska, Belgicka a Dánska. Takmer 20 % návštevníkov prišlo z inštitúcií EÚ, zatiaľ čo ostatní prišli z takých vzdialených krajín ako Kanada, Čína a Etiópia. Aj keď obmedzené zdroje limitujú počet prezentácií, ktoré môže úrad ombudsmana každoročne poskytnúť, ombudsman sa usiluje, pokiaľ možno, prijímať pozvania a požiadavky od zainteresovaných strán.

K hlavným mediálnym aktivitám ombudsmana v roku 2012 patrila tlačová konferencia k *výročnej správe za rok 2011*, ktorá sa konala v máji v Bruseli. Pán Diamandouros a jeho zamestnanci vo vyšších postoch poskytli aj viac ako 30 rozhovorov novinárom z tlačových, televíznych, rozhlasových a elektronických médií. Úrad ombudsmana vydal počas roka 18 tlačových správ, ktoré sa týkali okrem iného významných prípadov z oblasti transparentnosti, v ktorých bola zapojená agentúra EMA; reštriktívnej jazykovej politiky Komisie vo verejných konzultáciách; jej systému včasného varovania; a jej opatrení na boj proti zvýšenej úmrtnosti včiel. Okrem toho, sa v tlačových a online médiách objavilo 1 700 článkov o práci Európskeho ombudsmana.

Ombudsmanova webová stránka sa pravidelne počas roka aktualizovala v súvislosti s rozhodnutiami, zhrnutiami prípadov, tlačovými správami, informáciami o nadchádzajúcich podujatiach, audiovizuálnym obsahom, publikáciami a ostatnými dokumentmi. K časti Zdroje jeho webovej lokality sa pridala sekcia Stratégia. Okrem iného obsahuje stratégiu ombudsmana pre mandát, ročné plány manažmentu

Pán Diamandouros a jeho zamestnanci vo vyšších postoch počas roka 2012 poskytli novinárom vyše 30 rozhovorov.

a výročné správy o činnosti. Ďalej sa vytvorila nová sekcia pre publikáciu s názvom *Príručka Európskeho ombudsmana pre sťažnosti – publikácia pre zamestnancov inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr EÚ*.

V jeseni 2012 ombudsman spustil mechanizmus anonymnej spätnej väzby, ktorý pozýva všetkých sťažovateľov, ktorí podávajú svoje sťažnosti prostredníctvom webovej lokality, aby po uzavretí ich prípadu odpovedali na niekoľko otázok. Výsledky prieskumu umožnia ombudsmanovi neustále zlepšovať službu, ktorú poskytuje sťažovateľom.

Od 1. januára do 31. decembra 2012 ombudsmanovu webovú stránku navštívilo viac ako 310 000 rôznych návštevníkov, ktorí si spolu pozreli viac než 6,2 milióna stránok.

Od 1. januára do 31. decembra 2012 ombudsmanovu webovú stránku navštívilo viac ako 310 000 rôznych návštevníkov, ktorí si spolu pozreli viac než 6,2 milióna stránok. Najväčší počet návštevníkov pochádza z Luxemburska, potom zo Španielska, Belgicka, Poľska, Holandska a Francúzska. Najpopulárnejším prvkom na webovej stránke ombudsmana bol opäť interaktívny sprievodca. Cieľom

tohto dôležitého nástroja je pomôcť jednotlivcom určiť najvhodnejší orgán, na ktorý sa môžu obrátiť so sťažnosťou. V roku 2012 viac než 19 000 ľudí vyhľadalo a dostalo radu od ombudsmana prostredníctvom interaktívneho sprievodcu.

V roku 2012 sa ombudsman rozhodol rozšíriť rozsah a dosah svojich komunikačných činností využívaním sociálnych médií. Na jarnom podujatí ombudsmana, ktoré sa konalo 24. apríla, boli sociálne médiá prvýkrát integrovanou súčasťou činnosti ombudsmana: diskusie

sa vysielali v priamom prenose na webe v troch jazykoch a komunikácia na Twitteri s komentármi publiká sa premietala naživo v rokovacej miestnosti. Všetci účastníci mali k dispozícii WiFi, ktorá umožnila interakciu medzi účastníkmi vnútri a mimo miestnosti. Otázky a komentáre divákov online sa aktívne začleňovali do diskusie v miestnosti a všetci rečníci reagovali na otázky a komentáre prijaté cez Twitter.

Vzťahy s inštitúciami, ombudsmanmi a inými zainteresovanými stranami

V júli sa k zamestnancom pripojil úradník pre sociálne médiá a počas leta si ombudsman otvoril konto na LinkedIn. 10. septembra sa otvoril kanál ombudsmana na YouTube, na ktorom sa uverejnil klip v 23 jazykoch s názvom „Zapletení v administratíve EÚ?“. Následne sa začala práca na zabezpečení čo najväčšej distribúcie klipu prostredníctvom rôznych komunikačných kanálov online. Do konca roka 2012 tento klip videlo vyše 19 900 divákov na audiovizuálnom portáli Európskej komisie a na kanáli ombudsmana na YouTube. Inštitúcia ombudsmana si 11. októbra otvorila oficiálne konto na Twitteri.

2.4 Práva osôb so zdravotným postihnutím³

Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (CRPD) vstúpil do platnosti pre EÚ 22. januára 2011. Na základe dohovoru (CRPD) vznikajú pre ombudsmana dve hlavné oblasti činnosti:

Interná implementácia dohovoru (CRPD)

Každá inštitúcia, orgán, úrad a agentúra EÚ vrátane ombudsmana musia vykonávať dohovor (CRPD) v rámci vykonávania svojich funkcií. Na tento účel ombudsman:

- zlepšuje dostupnosť svojej webovej lokality a svojich publikácií, ako aj svojich nových kancelárskych priestorov v Bruseli;
- zvyšuje informovanosť svojich zamestnancov napríklad prostredníctvom článkov v internom spravodajskom bulletine; a
- zúčastňuje sa na príslušnom medziinštitucionálnom výbore EÚ (*Comité de préparation pour les affaires sociales*), ktorý je poverený úlohou preskúmať možnosť harmonizovať implementáciu dohovoru (CRPD) v rámci správy EÚ.

Účasť na rámci Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím podľa jeho článku 33 ods. 2

V článku 33 ods. 2 dohovoru (CRPD) sa stanovuje zriadenie rámca, ktorý má tvoriť jeden alebo viaceré nezávislé mechanizmy a ktorý má mať na starosti presadzovanie, ochranu a monitorovanie vykonávania dohovoru (CRPD). Dňa 29. októbra 2012

3. Ombudsman bude odteraz každoročne využívať túto správu na informovanie občanov o svojich činnostiach v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím.

Rada EÚ podporila návrh Komisie o rámci EÚ, ktorý zahŕňa ombudsmana, Výbor EP pre petície, Agentúru EÚ pre základné práva, Komisiu a Európske fórum pre osoby so zdravotným postihnutím. Ustanovujúca schôdza rámca sa konala 23. januára 2013 v Bruseli.

Toto sú tri špecifické rozmery úloh, ktoré sa majú vykonávať prostredníctvom tohto rámca:

Ochrana

Európsky ombudsman berie na zodpovednosť inštitúcie EÚ prostredníctvom vyšetrovania sťažností a vykonávaním vyšetrovaní z vlastného podnetu. Povinnosť ombudsmana vyšetrovať sťažnosti a podávať o nich správy bude ústredná z hľadiska úsilia EÚ ochraňovať práva v rámci dohovoru (CRPD), a to zabezpečením, aby si samotné inštitúcie plnili svoju povinnosť dodržiavať tieto práva. Jednotlivci, ktorí sú presvedčení, že inštitúcia EÚ nekoná v súlade s dohovorom (CRPD), majú právo obrátiť sa na ombudsmana a domáhať sa kompenzácie.

Napríklad, vo februári 2012 ombudsman začal vyšetrovanie (**2455/2011/JF**) sťažnosti, v ktorej sa tvrdilo, že: (i) webová lokalita úradu EPSO nie je užívateľsky ústretová pre osoby so zrakovým postihnutím a že: (ii) úrad EPSO nemá jasnú a konzistentnú politiku vo vzťahu ku kandidátom, ktorí sú zrakovo postihnutí. Ombudsman vo svojom liste úradu EPSO, ktorým začal vyšetrovanie, zdôraznil dohovor (CRPD) a požiadal úrad EPSO, aby ho zohľadnil pri poskytnutí svojej odpovede. Vyšetrovanie ombudsmana ešte prebieha.

Ombudsmanovi sa môžu podávať sťažnosti nielen na vykonávanie dohovoru na úrovni inštitúcií EÚ, ale aj v súvislosti so spôsobom, akým si Komisia plní úlohu v presadzovaní príslušných právnych predpisov EÚ voči členským štátom.

Presadzovanie

S cieľom presadzovať vykonávanie dohovoru (CRPD) bude ombudsman pokračovať v aktívnej práci v oblasti informovania občanov a úradníkov EÚ o ich právach a povinnostiach a v oblasti identifikovania a prízvukovania dobrých administratívnych postupov. V roku 2012 sa ombudsman a jeho zamestnanci zúčastnili na niekoľkých stretnutiach zameraných na práva osôb so zdravotným postihnutím. Navyše, do *výročnej správy za rok 2012* pridal túto časť venovanú zdravotnému postihnutiu.

Monitorovanie

Ombudsman sa môže prostredníctvom vyšetrovaní z vlastného podnetu podieľať na aktívnom monitorovaní činností správnych orgánov EÚ. Aj keď nie je súčasťou ombudsmanovej funkcie systematicky monitorovať legislatívnu činnosť, ombudsman napísal predsedovi Parlamentu vo 2012 list týkajúci sa prebiehajúcej revízie služobného poriadku EÚ. Názor ombudsmana bol taký, že legislatívny proces revízie služobného poriadku ponúka cennú príležitosť zabezpečiť, aby správne orgány EÚ poznali svoje povinnosti týkajúce sa práv osôb so zdravotným postihnutím.

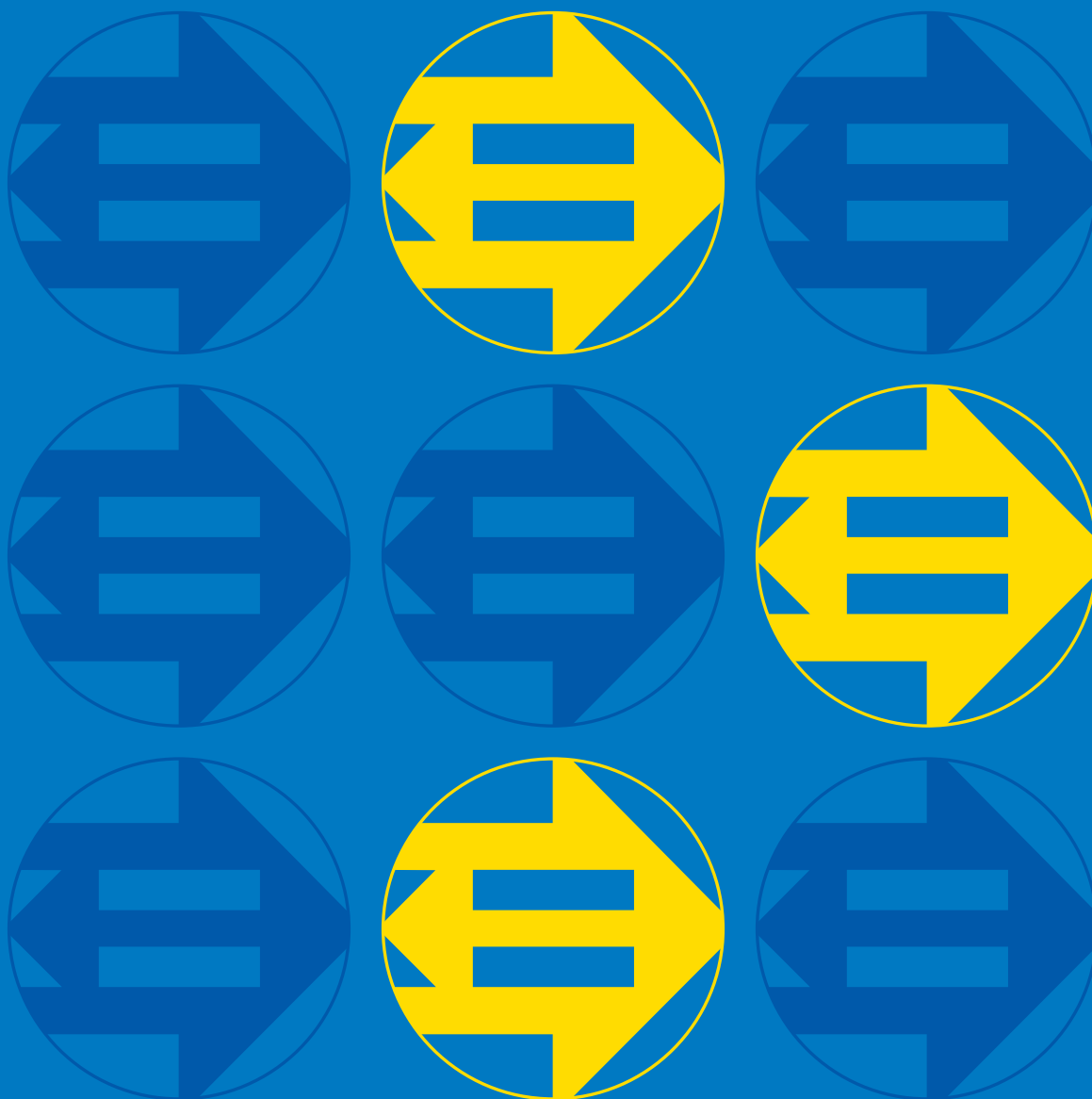
Vzťahy s inštitúciami, ombudsmanmi a inými zainteresovanými stranami

Ako sa opisuje v oddiele 2.2 tejto správy, Európska sieť ombudsmanov pomáha Európskemu ombudsmanovi úzko spolupracovať s národnými a regionálnymi ombudsmanmi v členských štátoch. S cieľom identifikovať a spoločne využívať osvedčené postupy v oblasti, ktorá sa týka práv osôb so zdravotným postihnutím, Európsky ombudsman využije komunikačné nástroje siete na spustenie výmeny informácií s národnými a regionálnymi ombudsmanmi o všetkých uvedených aspektoch vykonávania dohovoru (CRPD).

Aj počas roka 2013 má Európsky ombudsman v úmysle konzultovať s ostatnými členmi rámca EÚ podľa článku 33 ods. 2, s cieľom vypracovať viacročný pracovný program založený na analýze potrieb a dostupných zdrojov a definovať svoju úlohu v rámci presadzovania a monitorovania vykonávania dohovoru (CRPD) na úrovni inštitúcií EÚ.

3 Zdroje

V tejto kapitole sa uvádza prehľad o zdrojoch, ktoré mal úrad ombudsmana k dispozícii v roku 2012. Opisuje sa v nej štruktúra úradu a úsilie na zaistenie nerušeného toku informácií medzi zamestnancami a podpora možností na ich profesionálny rozvoj. Druhá časť kapitoly je venovaná rozpočtu ombudsmana, zatiaľ čo posledná časť sa týka použitia zdrojov inštitúcie.

Zdroje

3.1 Zamestnanci

Táto inštitúcia zamestnáva vysoko kvalifikovaný viacjazyčný personál. To umožňuje zabezpečiť riadny výkon úloh stanovených Zmluvou o fungovaní Európskej únie, teda riešenie sťažností na nesprávny úradný postup v 23 úradných jazykoch EÚ a zvyšovanie informovanosti o práci ombudsmana. Pravidelné schôdze zamestnancov spolu s každoročným výjazdovým pracovným zasadnutím zamestnancov pomáhajú pri informovaní všetkých zamestnancov o vývoji v úrade a podnecujú ich k zamysleniu sa nad tým, ako ich práca prispieva k dosahovaniu cieľov inštitúcie, ktoré sa ustanovujú vo vyhlásení o jej poslaní.

Výjazdové pracovné zasadnutia a schôdze zamestnancov

Výjazdové pracovné zasadnutia zamestnancov sú neoddeliteľnou súčasťou strategického plánovania inštitúcie a slúžia ako fórum, ktoré poskytuje inšpiráciu a užitočné usmernenie pri tvorbe politických stratégií. Sú súčasťou ročného cyklu podujatí, ktoré zamestnancom aj stážistom umožňujú uvažovať a vymieňať si názory na vybrané záležitosti, ktoré sa priamo týkajú práce a činnosti inštitúcie. Cieľom je pomôcť rozvíjať a posilňovať schopnosť zamestnancov premýšľať tak, aby lepšie pochopili a osvojili si hodnoty a poslanie inštitúcie, a prispievať k ich efektívnemu poskytovaniu.

Už druhý rok po sebe mali zamestnanci výjazdové pracovné zasadnutie v Bad Herrenalb, v Nemecku, od 28. do 30. marca 2012. Na jednu časť zasadnutia ombudsman pozval školiteľov z Európskej školy administratívy, ktorí organizovali aktivity na upevňovanie tímu pre zamestnancov s cieľom preskúmať potenciálnu súčinnosť pre efektívnu tímovú prácu.

Na jednu časť zasadnutia ombudsman pozval školiteľov z Európskej školy administratívy, ktorí organizovali aktivity na upevňovanie tímu pre zamestnancov s cieľom preskúmať potenciálnu súčinnosť pre efektívnu tímovú prácu.

Ombudsman tiež zvoláva pravidelné schôdze, aby zaistil nerušený tok informácií medzi zamestnancami. Tí sa okrem toho zúčastňujú na externých aj interných odborných školeniach, ktorých cieľom je posilniť ich profesionálny rozvoj. Pokiaľ ide o interné odborné školenia, zamestnanci sa okrem iného školili v oblasti etiky a dobrého správania ale aj zrozumiteľného vyjadrovania sa v angličtine.

Ombudsman a jeho zamestnanci

V pláne pracovných miest Európskeho ombudsmana na rok 2012 bolo 66 miest. Štruktúra úradu ombudsmana na konci roka bola takáto:

Európsky ombudsman: pán Nikiforos Diamandouros

Kabinet ombudsmana

Vedúca kabinetu:
pani Zina Assimakopoulou

Generálny sekretariát

Generálny sekretár:
pán Ian Harden

Komunikačné oddelenie

Vedúci oddelenia:
pán Ben Hagard

Riaditeľstvo A

Riaditeľ:
pán João Sant'Anna

Sťažnosti a vyšetrovania, oddelenie 1

Vedúca oddelenia:
pani Marta Hirsch-Ziemińska

Sťažnosti a vyšetrovania, oddelenie 2

Vedúci oddelenia:
pán Fergal Ó Regan

Podateľňa

Vedúci podateľne:
pán Peter Bonnor

Európsky ombudsman zvoláva pravidelné schôdze, aby zaistil nerušený tok informácií medzi zamestnancami a podporil možnosti na ich profesionálny rozvoj. Zamestnanci úradu ombudsmana sa v júli a decembri stretli v Štrasburgu, aby sa dozvedeli o najnovšom vývoji v oblasti správy, právnych predpisov a politiky, ktorý ovplyvňuje túto inštitúciu

Riaditeľstvo B

Riaditeľ:

pán Gerhard Grill

Sťažnosti a vyšetrovania, oddelenie 3

Vedúci oddelenia:

pán Lambros Papadias

Sťažnosti a vyšetrovania, oddelenie 4

Úradujúci vedúci oddelenia:

pán Bernhard Hofstötter

Personálne, správne a rozpočtové oddelenie

Vedúci oddelenia:

pán Loïc Julien

Úradníčka pre ochranu údajov

pani Rosita Agnew

Úplný a pravidelne aktualizovaný

zoznam zamestnancov vrátane

podrobných informácií o štruktúre

úradu ombudsmana a úlohách

každého odboru sa nachádza na

webovej stránke ombudsmana

(<http://www.ombudsman.europa.eu>)

v 23 úradných jazykoch EÚ. V prípade

záujmu o tlačенú verziu zoznamu,

kontaktujte kanceláriu ombudsmana.

Zdroje

3.2 Rozpočet

Rozpočet v roku 2012

Od 1. januára 2000 je rozpočet ombudsmana nezávislým oddielom rozpočtu Európskej únie (v súčasnosti oddiel VIII)¹. Rozdelený je do troch hláv. Hlava 1 obsahuje platy, príspevky a iné platby spojené so zamestnancami. Hlava 2 rozpočtu sa týka budov, nábytku, zariadení a rôznych prevádzkových výdavkov. Hlava 3 obsahuje výdavky v súvislosti s výkonom všeobecných úloh inštitúcie.

Rozpočtové prostriedky v roku 2012 boli vo výške 9 516 500 EUR.

Kontrola rozpočtu

Na zabezpečenie účinného hospodárenia so zdrojmi interný audítor ombudsmana, pán Robert Galvin, vykonáva pravidelnú kontrolu systémov vnútornej kontroly inštitúcie a finančných operácií realizovaných úradom.

Tak, ako pri iných inštitúciách EÚ, Európsky dvor audítorov vykonáva aj audity inštitúcie ombudsmana.

Medziinštitucionálna spolupráca

Na zabezpečenie čo najlepšieho využitia zdrojov a zabránenie zbytočnej duplicite zamestnancov v maximálnej možnej miere, ombudsman spolupracuje s inými inštitúciami EÚ. Takto poskytované služby sa fakturujú Európskemu ombudsmanovi. Touto spoluprácou sa zvyšuje efektívnosť a znamená značné úspory pre rozpočet EÚ. Ombudsman spolupracuje najmä s:

- Európskym parlamentom, pokiaľ ide o vnútorný audit a účtovníctvo, ako aj o technické služby vrátane budov, informačných technológií, komunikácií, lekárskeho služieb, vzdelávania, prekladov a tlmočenia;
- Úradom pre vydávanie publikácií Európskej únie v oblasti rôznych aspektov publikácií;
- Úradom pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) Európskej únie v oblasti dôchodkov a ďalších aspektov súvisiacich s ukončením služby úradníkov a zamestnancov; a
- Prekladateľským strediskom pre orgány EÚ, ktoré zabezpečuje mnohé preklady potrebné pre ombudsmana pri jeho práci pre občanov.

1. Nariadenie Rady (ES, ESUO, Euratom) č. 2673/1999 z 13. decembra 1999, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie o rozpočtových pravidlách z 21. decembra 1977, ktoré sa uplatňuje na všeobecný rozpočet Európskych spoločností; Ú. v. ES L 326, 1999, s. 1.

3.3 Využívanie zdrojov

Ombudsman každý rok prijíma ročný plán riadenia. Určuje v ňom konkrétne opatrenia, ktoré musí prijať s cieľom realizovať priority inštitúcie. Tento plán obsahuje kľúčové ukazovatele výkonnosti, aby bolo možné sledovať pokrok v oblasti plnenia stanovených cieľov. Ombudsman prijíma aj výročnú správu o činnosti. Vo výročnej správe o činnosti sú uvedené výsledky činnosti vo vzťahu k cieľom stanoveným v ročnom pláne riadenia, riziká spojené s touto činnosťou, využívanie zdrojov, ktoré má ombudsman k dispozícii, ako aj účinnosť a efektívnosť systému vnútornej kontroly inštitúcie.

Začiatkom roka 2012 ombudsman uverejnil na svojej webovej stránke ročný plán riadenia, výročnú správu o činnosti a ročnú hodnotiacu tabuľku s výsledkami dosiahnutými vo vzťahu ku kľúčovým ukazovateľom výkonnosti za rok 2011.

Ako kontaktovať Európskeho ombudsmana

Poštou

Európsky ombudsman
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F - 67001 Strasbourg Cedex

Telefonicky

+33 (0)3 88 17 23 13

Faxom

+33 (0)3 88 17 90 62

E-mailom

eo@ombudsman.europa.eu

Webová lokalita

<http://www.ombudsman.europa.eu>

Táto výročná správa je uverejnená na internete na:
<http://www.ombudsman.europa.eu>

Úrad pre publikácie

© Európska únia, 2013

Všetky fotografie © Európska únia, pokiaľ sa neuvádza inak.

Reprodukcia na účely vzdelávania a nekomerčné účely je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Grafický návrh: Rosendahls - Schultz Grafisk, Albertslund, Dánsko a EntenEller A/S, Valby, Dánsko.

Použité písmo FrutigerNext a Palatino.

Printed in Luxembourg

ISBN 978-92-9212-495-3 . ISSN 1725-9789 . doi:10.2869/17398 . QK-AA-13-001-SK-C

V prípade, že máte záujem o túto publikáciu vo verzii pre slabozrakých, obráťte sa na úrad Európskeho ombudsmana. Na požiadanie sa vynasnažíme zabezpečiť aj audio nahrávku.

